

אוי קלט (מורה חדש)
 עתון יומי כללי משפחה והעבודה
 העורכת: ד"ר מרת ג' מרטון
 העורך האחראי: ד"ר ש'
 המו"ל: מורה חדש בע"מ. ת"א. רח' הנגב 11

XLIV. EGYFOLYAM 77. שנה
 Főszerkesztő: Dr. MARTON GIZELLA
 Felelős szerkesztő: SCHON DEZSO
 Kiadó: Mizrabch Jnadas Ltd., Tel-Aviv,
 Hámegev 11 - POB 831.
 Telefon: Szerkesztőség: 51476
 Kiadóhivatal, hirdetés, nyomda: 51677.

UJ KELET

PÁRTONKIVÜLI NAPILAP

Alapító főszerkesztő: המיסד והעורך הראשון: ד"ר מרתון
 Dr. MARTON ERNŐ 77. ת"א. מרטון

Kennedy politikája lángra lobbanthatja az egész Közelkeletet

A Fehér Házat mehökkentették a kongresszusban és a sajtóban elhangzó támadások -- Londonban attól tartanak, hogy Nasserből új Castrot nevel az amerikai külügyminisztérium

Washington (UPI, STA, Reuter). Mind a demokrata, mind a republikánus párt sorából származó szenátorok és képviselők a Közelkeleten mutatkozó feszültség növekedésével párhuzamosan erőteljes lépéseket követelnek Kennedy elnöktől és az amerikai kormánytól egy új világháború esiráját magában rejtő fegyveres konfliktus kirobbantásának megakadályozására. A kongresszusi vezetők ugyanakkor hathatós védelmet követelnek Izraelnek. Hubert Humphrey, a szenátus demokratapárti csoportjának egyik vezetője azt követelte, hogy az UNO léptessen életbe fegyverszállítási tilalmat az összes közelkeleti államokba. Ugyanakkor javasolta, hogy erősítsék meg az angol-amerikai-francia háromhatalmi nyilatkozatot, amely garantálja a közelkeleti országok területi épségét és biztonságát. Humphrey négy pontból álló tervzetében megnevezi az UNO-haderő készenléte helyezését is követelte a Közelkeletre.

HOL TALÁLHATOK NASSZER TÁMOGATÓI?
 Seymour Halpern republikánus képviselő törvényia-

vaslatot nyújtott be a kongresszushoz, amelyben indítványozza az amerikai segély beszüntetését az Egyesült Arab Köztársaságnak, mert kommunista fegyvereket vásárol és rakétaveresenyit idéz elő a Közelkeleten. A zsidó képviselő amerikai-izraeli kölcsönös biztonsági egyezmény létrehozását indítványozta.

Halpern azt állította a képviselőházban, hogy Abdul Nasser támogatói Washingtonban nemcsak az egyiptomi nagykövetségen, hanem a külügyminisztériumban is találhatók. A képviselő támadta a minisztérium strucc-politikáját, amely vonakodik felismerni, hogy Nasser ugyanolyan veszélyt jelent mint Castro.

Emlékeztette a külügyminisztériumot arra a hivatalos kijelentésre, hogy egyenlő módon kell bánni Egyiptommal és Izraellel, amit a külügyminisztérium úgy látszik úgy értelmez, hogy marokszámra adja a dollárt Nassernek és vállveregetéssel fizeti ki Izraélt.

KENNEDY TÁMOGATÓI MEGHÖKKENTETTÉK A TAMADÁSOK

Tegnap már 13 szenátor és néhány képviselő is csatlakozott Halpern reformtervezetéhez, amely elnök visszhangot és vitát váltott ki Washingtonban. A szenátorok közül egyesek, mint például Leonard Farbstein republikánus képviselő követelte, hogy Kennedy

elnök „tisztázza” közelkeleti politikáját, amely súlyos veszélyekkel fenyegeti Izraélt.

A Fehér Házban szerdán élnék tevékenység folyt a kongresszusban az amerikai közelkeleti politika ellen elhangzott rendkívül éles támadások miatt. Kennedy elnököt és tanácsadóit mehökkentette, hogy mind a demokrata, mind a republikánus párt tekintélyes képviselői, akik közül kettő

Az arab federációról tárgyalt a Kneszet külügyi- és hadügyi bizottsága

Tegnap a Kneszet hadügyi- és külügyi bizottsága Dávid Ben Gurion miniszterelnök és Cvi Cur vezérkari főnök részvételével beszámolót tartottak Izrael aktuális biztonsági problémáiról. Az ezt követő általános vitában résztvevők főleg az arab federáció fel-

állításával kapcsolatos kérdéseket, valamint a Jordániában uralkodó helyzetet és az ezekből eredő következményeket érintették és következtetéseket vontak le. Az ülés a miniszterelnök és hadügyminiszter összefoglaló beszédével ért véget.

Tudósítónk hozzáfűzi, hogy a bizottság ülésén az ellenzéki Chérut képviselői felvetették a párt Kneszefrakciója által előző nap hozott határozatokat. Ezek a határozatok felszólítják a kormányt, álljon résen és tegye meg a szükséges lépéseket, ha Jordániában olyan egyenes vagy közvetett változás áll be, amely megerősíti Nasser pozícióját. Ezenkívül a Chérut arra intette a kormányt, ne engedjen a baráti államok részéről jövő fenyegetéseknek, vagy rábeszéléseknek, és így mindenképpen csak az állam biztonságának érdekében tartsa szem előtt.

A Mápáj megkezdte a tárgyalásokat Zálmán Sázár államelnöksége érdekében

Az Achdut Háavodá feltétel nélkül mellette fog szavazni -- A Mápám, a Chérut és a Vallásos Nemzeti Párt csak a jövő héten ad végleges választ

Tudósítónk jelenti, hogy Akiaba Govrin, a Mápáj megbízottja tegnap megkezdte az érdelemes tárgyalásokat a különböző pártok képviselőivel, hogy megszerezze támogatásukat Zálmán Sázár államelnöki megválasztásához. Govrin többek

között a Mápám megbízottjaival tárgyalt, akik azonban csak a jövő heti vezetői ülés után fognak végleges választ adni.

Ugyanakkor az Achdut Háavodá titkársága egyhangúlag elhatározta, hogy Zálmán Sázár mellett fog szavazni. A határozat kimondja, hogy az Achdut Háavodá ezt minden előzetes kikötés és politikai feltétel nélkül fogja tenni.

A Chérut, amelynek parlamenti frakciója hétfőn, vagy kedden ül össze, hogy megvitassa az Akiaba Govrinnal tegnap történt tárgyalások részleteit, mindenképpen kitart eredeti állás-

foglalása mellett, hogy már demokratikus szempontból is ellenjelöltet kell állítani az elnökválasztáson.

A Vallásos Nemzeti Párt kedden tart ülést és ha addig nem lesz valamely párt részéről általános közmegegyezésnek örvendő vallásos jelölt, akkor ez a párt is -- mint az Agudat Jiszráel munkásfrakciója -- Zálmán Sázár megválasztása mellett fog szavazni.

A liberális ellenjelölt kérdése -- a jelek szerint -- lekerült a napirendről, mert Pinchász Rozen volt igazságügyminiszter pártelnök közölte, hogy ezúttal sem hajlandó vállalni a jelölést.

Franciaország kiüríti a Szaharában levő atomrobbantási bázist

Két év múlva elkészül az új kísérleti telep Tahiti szigetén

Algir (Reuter). Franciaország hozzájárult, hogy kiürítse a saharai atomkísérleti telepeit 1964. utolsó hónapjáig, vagy talán még előbb -- közölte az algériai tájékoztatói minisztérium. A megállapodásról szóló hivatalos nyilatkozatot tegnap közölték sajtófogadáson, amelyen jelen volt Mohammed Ben Bella miniszterelnök, valamint Jean de Broulier, a francia

kormány Algéria-ügyi minisztere is.

Az eviani egyezmény értelmében, amely a múlt évben függetlenséget adott Algériának, Franciaországnak 1965 július elsejéig volna joga fenntartani saharai atombázisát, de Ben Bella az követelte, hogy változtassanak a szerződésnek ezen a pontján. Ez a követelés közvetlenül a Franciaország által márciusban

végrehajtott földalatti atomrobbantás után hangzott el. Franciaország eddig négy felszíni és három földalatti robbantást hajtott végre ezen a támaszponton.

A felolvasott nyilatkozat szerint a két kormány a Franciaország által Algériának nyújtott segély részleteiről is tárgyalt. Megállapodás jött létre arról, hogy a támogatás 20 százalékát azoknak az intézkedéseknek a finanszírozására fogják fordítani, amelyek az Algériában maradt európai vagyontok önálló vezetéséhez szükségesek, valamint a francia mezőgazdálkodási kártalanítására az idel természetesen befektetések elvesztéséért. Ennek ellenében az algériai kormány kötelezettséget vállalt arra, hogy megkönnyíti az országban levő francia vállalatok működésének újrazökését. A francia segély két ötödét három hónapon belül előlegként fogják folyósítani.

Ujabb jelentések szerint az algériai kormányval létrejött megállapodás nem említi kifejezetten a saharai atomkísérleti bázis megszüntetését, hanem csak arról szól, hogy a franciák 1964 végéig fogják kivonni Algériából a csapataikat. A közlemény azt is mondja, hogy a Constantine környékén állomásozó haderőket még előbb vissza fogják vezényelni Franciaországba. Magáról az atomkísérleti telepnek a kiürítéséről az algériai tájékoztatóügyi miniszter nem volt hajlandó nyilatkozni.

Megtalálták Szaud király repülőgépeinek roncsait

A 18 elpusztult utas egyikének a holttestét is megtalálta két olasz hegymászó

Coni, Olaszország, (IFP). Két alpinista tegnap megtalálta Szaud király Comet-4 típusú magánrepülőgépeinek roncsait. A gép március 2-án veszett el az Appenineken és a király nem sokkal azután közölte, hogy a szerencsétlenség szobatózsa következménye volt.

mert a gépben bomba robbant. A gépben a Nizzában üdülő király kíséretének 18 tagja volt, akik valamennyien elpusztultak. A Comet-4 állítólag igen nagyértékű udvari ékszereket is szállított Lausannéból Nizzába.

● Az amerikai külügyminisztérium szóvivője kijelentette, nincs tudomása arról, hogy szovjet pilóták részt vennének a jémeni harcokban.

A két hegymászó villanydrótok között látta meg a roncsokat és néhány megrongált bőröndöt, valamint egy ember holttestének a maradványait. Olasz vizsgálóbizottság indult ki a szerencsétlenség színhelyére.

Mit tehetek?

Az olajkészséglet környékén elfogyott, oly nagy volt a kereslet az „EC HAZAJIT” C. D. „EXTRA” olajában. ● Ez az egyetlen olaj, amellyel anyukám főz -- mivel ez jobban finomított, ízletesebb, egészségesebb. Az „EXTRA” C. D., amelynek semmi utószaga, vagy íze nincs, különösen alkalmas saláták készítéséhez.

MINDENT amit tudni akar, kinyomozza a „HA-AVIV” detektívirodát. R. A. Sheinkin 2 szoba 1. szoba 1. telefon: 62516

Nagy László 771 Jeruzsálem (Subotica)
 S I R K Ó A V A T Á S Á T
 vasárnap, május 5-én d. u. 3.15 órakor tartjuk a givat-sauli temetőben. Autóbusz indul az Orgil hoteltől 3 órakor.
 A GYASZOLÓ CSALÁD

Felejtethetlen öcsém
SCHLOSSBERGER CVI (Laci) 771
 S I R K Ó A V A T Á S Á T
 május 8-án délután 4.30-kor tartjuk a givat-sauli temetőben, Jeruzsálemben. Autóbusz indul 4 órakor a Migrás Háruszim-ból (orosz templom udvar).
 A GYASZOLÓ CSALÁD

VALÓDI IMPORT **FRANCK**
 kapható, de követelje! Igy lesz jó a kávéja!
 A LEGKITÜNBŐBB KÖSER FELVÁGOTT AZ ORSZÁGBAN

KELEMES, MELEG IDŐ
 A meteorológiai intézet tegnap esti jelentése szerint mára kellemes időjárás és a hőmérséklet emelkedése várható. A hegyekben és a mélyfokvű belterületeken csökken a levegő páratartalma és chamszin lesz. Holnapra hasonló időjárás várható.

angol csapatok Adenből jöttek és Akabában szálltak partra, míg a szauidai katonák a határ más pontjain léptek jordán területre.

A kairói rádió azt is tudni véli, hogy a jordániai Zerká mellett, Ammantól északra szabatőzszakciók hajtottak végre az iraki petroleumvezetékekben. Más forrásból a jelentést nem erősítik meg és a rádió nem közölt részleteket.

Ugyanakkor Serif Ibn Nasser miniszterelnök egy beiruti lapnak adott nyilatkozatában azt mondta, hogy Jordánia nyugati részében szabatőr csoportot gőngyölítettek fel, amely többek közt hamis dinár-bankjegyekkel akarta elárasztani az országot és gazdaságilag aláásni Huszsein király helyzetét. A miniszterelnök névszerint nem említette, hogy a szabatőrök Szíriából jöttek, de szavaiból ezt ki lehetett érteni. Mint ismeretes Ali Abu Nauar volt jordánai vezérkari főnök, aki valamikor Huszsein legbizalmasabb barátja volt és egy idejekorán leleplezett puccskísérlet után a király engedélyével elhagyhatta az országot, jelenleg Damaszkuszban él és onnan szervezi a guerrilla akciókat ellene.

perform פרפורם
 8 NAPIG RENDEZETT FRIZURA

HIREK

AZ ÚJ KELET ELOFIZETESI DIJA HAVONTA 5.80 IL.
Tel-Aviv, POB. 831.
Fiókiadóhivatalok:

HAIFA:
Schapira 13, tel. 2453.
Irodai órák után:
Tel: 66711.
JERUZSALEM:
Javec 7. Tel. 26046.

— Limon tábornok visszautazott állomáshelyére. Mordechaj Limon tábornok, a hadügyminisztérium európai képviselője, aki Párisban székelt, tegnap visszautazott állomáshelyére. Limon tábornok egy hetet töltött az országban nívatalos ügyekben.

* **Hanglemez kapható és megrendelhető az Allenby könyvtárban, Tel-Aviv, Allenby tizenegy.**

— **Genfben utazott Ráfáel alminiszter.** Jicchák Ráfáel egészségügyi alminiszter tegnap Párison keresztül Genfben utazott, ahol részt vesz az egészségügyi világkongresszus záró ülésén. Ráfáel fog állni a kongresszuson résztvevő izraeli küldöttség élén S. Zimán államtitkár helyett, aki visszatért az országra. A kongresszus napirendjén főként a fejlődésben lévő országok orvosi és egészségügyi személyzetének kiképzésével kapcsolatos problémák szerepelnek.

Uj olé! Bármit behozhatnak külföldről vámentesen eredeti és garántált gyári árakon
Wallerstein
iroda által. • Telefon: 64916
Tel-Aviv, Allenby 90. II. em.
6-os ajtó. — (9-1 és 4-7).
Rádió gramofonnal 101. — \$ ismét kapható.

— Az iskolába indult és azóta nyoma veszett. — Amram Perc 12 éves ofakimi fiú szerdán reggel nyomtalanul eltűnt szülei lakásáról. A fiú eltűnését fivére, Dávid Perc jelentette, aki elmondta, hogy Amram azt mondta szüleinek, hogy a Morásá iskolába megy, de azóta nem tért haza. A rendőrség keresi a fiút.

* **Legszebb nő tászkák Évától.** Tel-Aviv, Allenby-út 90. — Készítők árak.

Lopott árút „nyírt” a haifai borbély

Egy haifai anya tegnap átadta a rendőrségnek renitens fiát. A fiú, akit különböző vétségek miatt több évi javítóintézetre ítélték, az ünnepre szabadságot kapott az intézetből, de szülei felszólítása ellenére sem volt hajlandó oda visszatérni.

A haifai rendőrség az utcán elfogott egy helybeli fiatalembert, aki lopott tranzistorokat árusított. Kihallgatása során bevallotta, hogy a lopott árú orgazdája egy haifai borbély volt. Az orgazda-figuránál a házkutatás alkalmából többszáz font értékű lopott tranzisztort, órákat és ékszert találtak.

— Felrobbant az üres olajshordó a beledobott gyufától. Négy luddi kistű megsebesült, amikor felrobbant egy üres olajshordó, amellyel játszottak. A 7-8 éves gyerekek égő gyufát dobáltak az olajshordóba és ez okozta a robbanást. Könnyebb sebekkel az Ászáf Hárofe kórházba kerültek, ahonnan az első segélynyújtás után hazaezengték őket.

* **Kelen Pál zongoraestjeinek időpontjai:** Haifa, Bét Rothschild — május 18., szombat; Tel-Aviv, Cionisták Háza, május 21., kedd.

Külföldi munkatársak írásai
az
»Izraeli Fulár«
legújabb számában.
Kapható minden újságkioszkban.
Szerkeszti:
REZES GYÖRGY.
HAIFA, P. O. B. 1719.

— **Ezidén is megnyitják a kinereti Lido-partot.** A tiberiási városi tanács szerda esti ülésén elhatározták, hogy az idén is megnyitják a Kineret-menti Lido partot, ahová olcsó, népi beléptidj lesz. Eredetileg arról volt szó, hogy ezen a helyen nagy szállót építenek, a város azonban egyelőre félretette a terveket. További határozat szerint a Kineret partján több életmentő állomást létesítenek. Ugyanezen az ülésen Jicchák Drori helyettes pénztárnokot a város pénztárosává választották meg.

— **A törvénytelen gyerek miatt agyonlőtte az unokahugát.** A felsőbíró elutasította Sáfá Votád kérését, aki a törvényszék életfogytiglani fegyházra ítélt, mert meggyilkolta Sapek Káder nevű unokahugát. A gyilkosság hátterét a szolgálat, hogy a nő házasságon kívül gyermeket szült, majd elhagyta magzatát. Votád azt sem riasztotta vissza a bosszútól, hogy a lányt közben feleségül vette az udvarlója, aki a törvénytelen gyerek apja. A gyilkos néhány nappal ez esküvő után nászajándékkal a kezében megjelent a fiatalok lakásán és egy óvatlan pillanatban két revolverlövéllyel megölte unokahugát.

ORTOPÉD-SPECIALISTA VAMOS PEDIKUR
Betétek gipszmintára, sumiharisnyák.
Ejzel-nappal viselhető sérvtűköt. • Fuzók.
TEL-AVIV, DIZENGOFF-U. 155. • TELEFON : 227284.

UJ OLE!
Rendeljen vámentesen zeneszekerényt, taperecordert, mixert, porszívót, frigidáiret, szőnyeget, zongorát és egyéb cikkeket — mindenféle világ-márkát — gyári áron alul, általunk:
EF-EF IMPORT-EXPORT S. FARKAS
Tel-Aviv, Petach-Tikva-út 9. I. e.
Telefon 86272 (Táchná Merkazitánál), délelőtt 8 óra és délután 4 óra között.

GROH JULIA
operacékesnő
először hangversenyez
Jeruzsálemben
a Hisztadrut termében,
május 8-án, szerdán
este 8.30-kor.
Május 15-én: HAIFA
Bét Rothschild

— **Kusszevitzky elutazott, de a zenefesztiválra visszajön.** — Mose Kusszevitzky, a neves kántor, aki négy hetet az országban töltött és részt vett több nyilvános szedéren, New Yorkba utazott. Kusszevitzky két hónap múlva ismét Izraelbe jön és a zenefesztivál keretében négy chazánut-koncertet fog adni. Kusszevitzkyval együtt utazott el Ben Friedmann, a brooklyni Bét El templom kórusának karnagyja is.

AZ ARANYKOR KLUB május 9-iki, az „Ohe!” nagy színháztermében este 7 órakor kezdődő díszelőadásának műsora: dr. B. Frimer, a Hisztadrut kultúrosztályának igazgatója. Smuel Ben Cvi: Acmauti kőszöntő. Dr. Feuerstein Emil: Izraeli színházi élet. A művészi részben a batjami ifjúsági színpad apró hegedű, zongora csele és ragyogó balettművészei „Az ifjúság az idősebbekért” jelszó alatt Tel-Avivban először mutatkoznak be gyönyörűkötetű műsorukkal. Jegyek Maurerrel, Ben Jehuda 63. alatt és a Klubban most, naponta 5-8-ig.

Különleges ajánlat

Társas utazások

május, június, július és augusztus hónapokban.

● **GÖRÖGSZAG ÉS CIPRUS**
10 nap Athénben, 7 nap a ciprusi hegyekben.

UTAZÁS REPÜLŐVEL.
IL 790.—

● **RHODOS - ATHEN - ISTANBUL**
1 nap Rhodos, 7 nap Athen, 3 nap Istanbul, 6 nap tengeri utazással

AR: IL 630.—

● **CIPRUS**
6, 7, 12, 14 napos utazások

IL 185.-től
AZ ARAKBAK MINDEN UNAL BEFOGLALATLIK hotel, teljes ellátással, hajó-, vagy repülőgépes utazás, körutazások idegenvezetővel, kollektív útlevel, utazási adó és vízumok díja.

BIZTOSÍTSA HELYÉT MOST!

Magyarországi egyéni és társasutazások magyarországi hozzátartozóinak hajó- vagy repülőjegyek küldése ügyek gyors intézése

Argoutsours

TEL-AVIV.
Ibn Gvirol-u. 31.
ZOA házzal szemben
JERUZSALEM,
Ben Jehuda-u. 3.
Telefon: 25569.
Magyarul beszélünk.

— Az éjjeli őr kezében elsült a puská. Sálom Chaszán, a délvideki Suva falu 40 éves éjjeliőre szerdán este súlyosan megsebesült a fején, amikor a kezében tartott puskája elsült. Az éjjeli őr a falu néhány tagjával beszélgetett, amikor a szerencsétlenség bekövetkezett. Chaszánt súlyos állapotban vitték a beérsevai kórházba, de miután kiderült, hogy gyors orvosi beavatkozásra van szükség, helikopteren átszállították a tel-hásoméri kórházba.

OLEKNAK - vámentesen!
RADIO — PATEFON — ZENEGEP — MAGNETOFON — MIXER — PORSZIVÓ — MOSGÉP — SZŐNYEG — ZONGORA — GAZKALYHA
WESTINGHOUSE FRIGIDAIRE (5 éves garancia)
ELECTRONICA-KALMÁN (Haifa, 17. telefon Bialik e. 69012.)
BEER-SEVA, Sikun Szolov Bone, Num/24.
Irodánk az első és a legújabb az országban, amely az olé árúbehozatalát intézi.
FORDULJON HOZZÁNK BIZALOMMAL!

— **A görög közlekedésiügyi miniszter és állami főellenőr villámlátogatása Izraelben.** Haifai tudósítónk jelenti: A görög közlekedésiügyi miniszter és a görög állami főellenőr tegnap délután néhányórás nemhivatalos villámlátogatásra az országba érkezett az Olympia luxushajón. A vendégeket, akik Názarethen töltötték néhány órát és még az éjszaka folyamán folytatták földközi-tengeri körútjukat, dr. Nebenzahl állami főellenőr és Izidoros görögkeleti püspök fogadták a kikötőben.

Figyelem!

Részletre — a vevő lehetőségeihez szabva — megvannak az előnyös fizetési feltételek, az összes szükséges feltevésekkel, a részletek nélkülünk vásárolja a **BUTOR** — bármilyen fajta, az összes módok, rendeltetésre; továbbá: mosó- és varrógépek, kerekpár, frigidáire, rádió, gramofon.

Női-, férfi-, gyermekruházat és cipő.
Lámpa, függöny, szőnyegek, paplan, gyermekkosci, gyermekágy és egyéb szükséges cikkeket.
Uj oléknak és fiatal pároknak különleges feltételek.

Táam Chajim cégnél, igazgató.
Titinschneider,
Tel-Aviv, Allenby út 27. az udvarban.

— **A tettenért betörő bezúgta a rendőri őrszoba ablakát és el akar menekülni.** Jicchák Chaszán, a rison-lecionai ügyeletes rendőralmás ügyeletes őrmestere két újján megsebesült, amikor egy 21 éves fiatalember, aki a rendőrségen ideiglenes letartóztatásban volt, szökést kísérelt meg. A fiatalembert Chaszán fogta el, amint éppen betört Ziszu Strachman zöldsegüzetébe, ahonnan 25 font értékű manulát és diót akart ellopni. Amikor a betörőt bekísérte, az dulakodni kezdett vele, bezúgta az őrszoba üvegajtóját, majd futásnak eredt. Közben a rendőr két újján megsebesült.

* **Hozzáértő oda jár!** Legjobb a „Hadash” könyvtár! 21 éves tapasztalat. Oriási választék. — „H a d a s h” Hájárkon ötvenkilenc.

Ekszer vásárlásnál forduljon bizalommal hozzám:
SCHWARZE.
(Temesvár)
Tel-Aviv, King George 16

— **Meghosszabbították az ásdodi feleséggyilkos vizsgálati fogságát.** Az áskeloni törvényszék további 15 nappal meghosszabbította Chananja Ochajon vizsgálati fogságát, aki mintegy két héttel ezelőtt Ásdodban megölte és feldarabolta feleségét. Chananja Ochajon, aki alijjaja után nősült, szülővárosában 17 évig volt az elmeorvosintézet ápolója és már itt az országban is elmeorvosi kezelés alatt állott.

Politikai bűnperek Szíriában

Damaszkusz (Reuter). — A szíriai forradalmi tanács úgy határozott, hogy 22 volt politikai vezetőt rendkívüli hadbíró elé állít. Ezek között van Chaled el Azem volt miniszterelnök, Abdul Karim Zaher Eddin volt vezérkari főnök és Akram Churáni Báát párti vezető, akikre a vádpontok alapján halálbüntetést is lehet majd kiszabni.

A haifai HOH Szociális Bizottsága érdekes és nívós VIDÁM NŐI ÉLŐ UJSAGOT rendez május 26-án, vasárnap este 8 órai kezdettel!

— **Az izraeli autóbusszállítók részt vesznek a bécsi közforgalmi kongresszuson.** M. Ofer és J. Katz, az Egged autóbusszkooperatíva titkárságának tagjai tegnap Bécsbe utaztak, ahol részt vesznek a nemzetközi közlekedésiügyi kongresszus ülésén. A kongresszuson a három autóbusszkooperatíva tagjaiból álló küldöttség képviseli Izraelt. A tel-avivi Dán küldetésében G. Rabinovits és B. Atlasz, míg a jeruzsálemi Hámekásér képviseletében A. Lichtmann utazik Bécsbe. A küldöttséget Michael Bar közlekedésiügyi főfelügyelő vezeti.

— **Feleségül vette az utcanőt, aki eltartotta.** A haifai törvényszék háromhavi tényleges és 21 hónapi feltételes elzárásra ítélte a 26 éves Sábtafj Mizráchit, aki felhajtás és prostituált keresetén való elősködés címén került bíróság elé. Mizráchit már előzőleg több ízben elítéltek hasonló vétségért. Kászán bíró ezúttal enyhítő körülménynek vette, hogy Mizráchi az utóbbi hónapokban felhagyott előző „foglalkozásával” és feleségül vette az utcanőt, akiknek a keresetéből tartotta el magát.

Szeretet-otthont létesít Rámát Gánban a magyar-zsidó nők világszövetsége

Ősszel jótékonycéllú bazárt rendeznek az intézmény építése javára — Ingyen-csomagokat küldenek a kelet-európai országokba
Tudósítónk jelenti: A magyar-zsidó nők világszövetsége, amely szociális ügyekkel foglalkozik, elhatározta, hogy szeretetotthont létesít Rámát Gánban asszonyok számára. A szövetség megbízottai már tárgyalnak Züssmann rámat-gáni alpolgármesterrel, aki telket ígért a szeretetotthon céljaira és kötelezte magát, hogy a város ingyen fogja vizzel és villannyal ellátni az intézményt. Krinitzi polgármester leánya, aki a szociális bizottság vezetője, rendszeres ebéd- és vacsoraellátást biztosított a szeretetotthonnak. Az intézmény építése csak a jövő év elején kezdődik meg és előzetes akcióként a szövetség ősszel jótékonycéllú bazárt rendez, amelynek jövedelmét az építkezésre fordítják.

Egyébként több mint két ezren jelentkeztek a magyar-zsidó nők világszövetsége által meghirdetett ingyenes szeretet-csomagküldési akcióra. Az első listán amely mintegy 1000, kelet-európai országokban élő rászoruló nevet tartalmazza, ellenőrzés céljából már továbbították. A listán szereplő legfiatalabb személy 80 éves, a legidősebb pedig 102 éves. A további sok-száz kérés feldolgozása folyamatban van.

Phone 223017
Open 8 a.m. — 10 p.m.
TRAVEX LTD.
Phone 24555
8 Shamai St.
JERUZSALEM
TRAVEX LTD.

REPÜLŐ- és HAJÓJEGYEK
29 NAP

Társasutazás szakszerű kíséreléssel, repülőgépekkel

Svájcba — Spanyolországba — Franciaországba és Hollandiába 1104. — izraeli fonttól 1982. — fontig.
Anglia — Dánia — Svédország — Norvégia — Franciaország 1386. — fonttól 2070. — fontig
Olaszország 899. — izr. fonttól 1748. — fontig
Svájc 1044. — fonttól
A repülő árak a kormány jóváhagyásával.
Szálloda megrendelések.
Kirándulások.
Autók saját vezetéssel.

TRAVEX LTD.
TEL AVIV
7 Borsathov St.
Phone 222558

HERTZ RENT-A-CAR
Ezerholnapos bérlet Izraelben és Európában
U.S.A.

Izrael Most, ar a Függé nepségei elnök följ a is ve népének ez a tiz lesz köm járatot volt talál sonlithat vagy vol mas kate Egyiptor na közö rat akko nak a fe az arab délről és felsorako nünk. A nemesak támadó ujtotta közzötti t seket és lamfeder senek ál Most ség ki gyunk egyik a lesztina federáció tól szá alatt h közös k ság meg ban az kal rövi tak ma vágyukr zést, ho szeptem rom or zást tar alapokm közös k ság léte doklóják megtere felszaba szati le Hagytatásuni men ki nik Jor sein ke szág k eszben államszö tünk, ne S egyel Annak f lent szá Szíria é egyesült Veszyt veszytlyt Méggikátlan szelyt. Kairó ráció a kisérelt hogy a lakossá ban im zelkelet egyik r egyedül kormán dolgába több sz tünk: megköz négyzet talos s „körülb ria terü ter, Ir Csakner zetkilon tásképp hogy F te 550 ter. Ez a jelentke lesztina mint ala deti. Mi kis Izrá tására szövetk kecségt arab ve ilyen ö sikerült fel aka Jordáni áknak

Izraeli hétköznapok

Írta: Barzilay István

Fenyegetések jegyében

Izrael belépett függetlenségének 16-ik esztendőjébe. Most, amikor befejeződtek a Függetlenségi Nap ünnepeinek és a néhai államnépek fölötti gyász hét napjának véget ért, az ország népének tudnia kell, hogy ez a tizenhatodik év nem lesz könnyű. A Szináj-had-járókat megelőző korszak volt talán a jelenlegihez hasonlítható. Akkor alakult, vagy volt alakulóban a három katonai parancsnokság: Egyiptom, Szíria és Jordánia között. A Szináj-had-járókat akkor véget vetett annak a fenyegetésnek, hogy az arab országok északra, délről és keletről egyaránt felsorakozhassanak ellenük. A szináj-i vereség nemcsak elvette egy időre a támadó kedvet, hanem feljuttatta az arab kormányok közötti régi ellenségeskedéseket és kitolta az arab államföderáció megteremtésének álmát — 1963 elejéig.

Most olyan államszövetség kialakulásának vagyunk tanúi, amelynek egyik alapvető célja „Palesztina felszabadítása”. A federációnak a kihirdetésétől számított 25 hónap alatt kell létrejönnie. A közös katonai parancsnokság megszervezésére azonban az arab államfők sokkal rövidebb határidőt adtak maguknak. Ennek a vágyuknak adtak kifejezést, hogy az összes állami szeptemberre, amikor a három országban népszavazást tartanak a federáció alapokmánya fölött. S a közös katonai parancsnokság létesítését is azzal indokolják, hogy annak kell megteremténie „Palesztina felszabadításának” harcászati lehetőségeit.

Hagyjuk jelen eszmefutatlásunk keretében figyelmen kívül, hogy mi történt a Jordániában, ha Huszszain kezéből kiesik az ország kormánykeréke. Ez esetben lehet, hogy négyes államszövetségről beszélhetünk, nem pedig hármáról. S egyelőre elégedjünk meg annak felmérésével, mit jelent számunkra Egyiptom, Szíria és Izrael úgynevezett egyesülése.

Veszélyt, természetesen veszélyt. Mégpedig — oktaian, logikailag, értelmetlen veszélyt.

Kairóban, amikor a federáció alapjait letenni megkísérelték, fennhirdették, hogy a három állam összlakossága 37 millió. Valóban imponáló szám, a Közelkeleten, amely a világ egyik ritkán lakott övezete, egyedülálló népesség egy kormány kezében. Terület dolgában pedig még jószó több számok állnak előttünk: Egyiptom területe megközelíti az egymillió négyzetkilométert, (a hivatalos statisztikák szerint „körülbelül” 900 ezer). Szíria területe 190.580 kilométer, Iráké 301.994 ezer. Csaknem másfélmillió négyzetkilométer. Összehasonlításképpen elég ha ideírjuk, hogy Franciaország területe 550 ezer négyzetkilométer.

Ez a nagyhatalomként jelentkező arab egység, „Palesztina felszabadítását”, mint alapvető feladatot hirdeti. Mindenesetre hízogó a kis Izraelre, hogy elpusztítsa ilyen erőknél kell szövetkezniük — s nem is a kecsesgömbök sok remény az arab vezéreket, hogy még ilyen összefogás esetén is sikerülhet nekik. E célra fel akarják forogni a kis Jordániát is, hogy negyediknek társként vegyék a

hatalmas vállalkozásba. Akkor nem 37, hanem majd nem 39 millió arab lesz egy államszövetségben és még 100 ezer négyzetkilométerrel bővülne a területe.

Izrael mindössze 20 négyzetkilométernyi kis tengerparti sávként húzódik meg az arab embertenger szélén és mindössze kétféle lakosa van. Ilyen összehasonlítható számok egymasmelől állítása valóban fenyegető képet ad.

Vajon a fenyegetés valóban olyan súlyos, mint a minőnek a számok tükrében látszik?

Nem érezzük olyan súlyosnak.

A sokféle ok között, amely egy helyi háborút ki-robbanthat, az érzelmi szempontok jótársak a legkisebb szerepet. Földrajzi, gazdasági, politikai okok előbbrevalók az érzelmeknél, amikor embermilliók kockáztatásáról, városok létéről vagy nemlétéről, felbecsülhetetlen értékű gazdasági vállalkozások elpusztításának lehetőségéről van szó.

Amikor olyan kicsi a tét, mint egy békés együttműködésre mindig hajlandó lipulit ország, — van-e logika annak megkockáztatásában, hogy Kairót, Alekszandriát, az épülő asszuan-i erőművet, a Suez csatornát őrző városokat, — s amellet Damaszuszt és Bagdadot, de talán a híres iráki petrolummezőket is — rakéta, vagy repülőgépek támadások pusztításának tevék ki?

A nagy „háborus ok”, — a menekültek kérdése is nevelésesnek tűnik, amikor az arab államszövetség méreteire gondolunk. Nyolcszáz ezer arab menekült elhelyezése egy ilyen birodalomban, amelynek egyrészt most kezdtek meg nagyarányú munkálatokkal fejleszteni, — nem képezhet különösebb feladatot, pláne amikor Izrael nem győzi hangoztatni, hogy hajlandó kártalanítani a menekülteket az Izrael területén hagyott vagyonokért. Még a pénz is Izrael adná tehát ahhoz, hogy a menekülteket letelepítsék.

Miért kell tehát az arab államföderációnak mindenekelőtt Izrael elpusztításával kezdeni működését?

Sajnos, nem lehet figyelmen kívül hagyni az érzelmeiket. A cionista telepítési mű kezdete óta folyik a mérgező propaganda. S mert az ország építése párhuzamosan haladt a náciizmus kifejlődésével, az arabok körében a cionizmus elleni propaganda mindig is hitlerista szellemű volt. Az arab nacionalizmus vezéréi sosem tiltakoztak Hitlerrel szemben. A hitlerizmus bukása után is hűek maradtak az „eszméhez”, nemcsak propagandaszavakban, hanem abban is, hogy menedéket nyújtottak a bujdosó nácioknak. A „világzsidóság” kifejezését az arab frazeológiában a „világzionizmus” váltotta fel. Az Eichmann-per idején sehol sem volt a zsidók tömeggyilkosának olyan jó sajtója, mint Kairóban és Damaszuszkban.

Ezt a gyűlöletet a függetlenségi háborúban, majd a Szináj hadjáratban elszívott kinos vereség is fűti. Az arab vezérek még mindig a csúfos katonai kudarcnak a hatása alatt állanak. Ezt mutatja az arab federáció alapokmá-

nyának kísérő szövege, amely bevallja, hogy az 1948 évi palesztinai háború feltárta az arab országok gyengeségét, elmaradottságát, az uralkodó rendszerek korrumptságát, — minden bajt, minden hibát a palesztinai háború tárt fel — e nyilatkozat szerint — az arab nép előtt.

Ezt az érzelmi szempontot is figyelembe véve, — még sem tartjuk hihetőnek, hogy az arab államszövetség háborút fog kezdeni Izrael ellen.

Mint mondtuk, a háború nem tör ki logikus ok nélkül; minden politikus tudja, hogy a fegyvernek két éle van s a háború kimenetele mindig kockázatos. II. Vilmos császárnak és Adolf Hitlernek más méretű elszámolásai voltak; a két világháború nagyhatalmi pozíciókért tört ki, gyarmatokért és gazdasági piacokért, a világ fölötti hegemoniáért, petrolumforrásokért. Az érzelmi momentum mindig csak a lelkesítő eszköz, a propaganda alapjául szolgált. Németország a nagyhatalmi pozíció elnyerése érdekében kétszer is kockáztatta a háborút. Az eredmények ismeretesek. Elbukott, holott igen sok vonatkozásban — logika is volt a háborús céljaiban.

Az arab államszövetség Izrael ellenes háborújában semmi logika nincs.

A palesztinai kudarc feltárta az arab országok nagy problémáit: az elmaradottságot, a 90 százalékos analfabetizmust, a szörnyű egészségügyi állapotokat.

Ez ellen az az orvosság, hogy el kell pusztítani Izraelt?

Nem gazdasági és társadalmi reformok bevezetése? Nem iskolák, kórházak építése és országfejlesztési munkálatok végrehajtása? Nem az igazi nemzeti függetlenség és a gazdasági önállóság megteremtése?

„Palesztina felszabadítása” volna Aladdin lámpája, amelynek révén minden kívánság teljesül?

Bizonyára nem. Az arab egyesülésének annyi megoldandó feladata van, hogy esztelenül volna működését háborúval kezdeni.

S ha az arab vezetők ezt nem akarják tudomásulvenni, — vannak támogatóik, akiknek az volna a feladatuk, hogy megmagyarázzák nekik. Az Egyesült Államok, amely most sok-sok milliót fektet be az arab országok támogatásába, hogy kiszorítsa a Közelkeletről a kommunista befolyást, a leghatásosabb módon tudná meggyőzni őket, hogy nem Izrael-ellenes háborúra szánja a dollármilliárdokat.

S ha mindez még mindig nem volna elég meggyőző érv az araboknak, — a legvégső, legrosszabb esetben, ha valóban megindítanák az esztelen háborújukat: Izrael hadserege résen áll. Nemcsak izraeli szakértőknek az a véleménye, hogy hadseregünk legyőzné az összes arab hadsereget együttvéve. Nyugati katonai szakértők is ezt a hitet vallják.

A jövőért való aggodalom Izraelben — csekélyval is párosul. Példaadó volt a függetlenségi nap

A moszkvai „Marx és Lenin Intézet” szenzációja

Napfényre került a Graetz és Hess közti levelezés

Az utóbbi egy-két év egész sor feltűnően érdekes anyagot hozott felszínre, mind a cionizmus történelme, mind pedig a mozgalom előzményeire vonatkozólag. Edmund Silbernernek, a milánói Feltrinelli cég kiadásában most megjelent, Hessről szóló tanulmánya a Graetz és Hess között lefolyt, eddig teljesen ismeretlen levelezést közli. A leveleket a szerző a moszkvai „Marx és Lenin Intézet”-ben fedezte fel, ahol a szocializmus történetére vonatkozó dokumentumokat őrzik. A könyv szerzőjének azt is megengedték, hogy a levelekről fotokopiókat készítsen. Érdekes, hogy amikor dr. Teodor Zlocisti, az első Hesskutató, negyven év előtt a berlini szociáldemokrata párt archívumában akart kutatni a Marx és Hess közötti levelezés után, azt nem engedték meg neki.

Silberner a moszkvai intézet archívumában 46 levelet talált, amelyek főleg Graetzre, a nagy zsidó történelemtudósra derítenek új fényt. Graetz tudvalevően a breslaui rabbiszemináriumban, valamint az ottani német egyetemen a keleti nyelvek és irodalom tanára volt, aki a zsidó nemzeti eszmétől eredetileg eléggé távol állott. A megtalált levelekből most megtudjuk, hogy Hess hatása alatt lett lelkes híve a zsidó nemzeti megújulás gondolatának. A negyvenhat levél közül 45 Graetznek Hesshez intézett levele és csak egyetlenegy olyan levél van, amelyet Hess Graetznek írt.

Silberner a legkülönbözőbb témakört érintő levelezéshez írt bevezetésében Hess életének egy feltűnő keltő fázisára mutat rá: 1841-ben, tehát 29 éves korában, Hess a „Die europäische Triarchie” című könyvében vitte fel először a páneurópai eszmét. Ugyanebben a művében a szigorúan ortodox szemlében nevelt Hess, a kor „haladó” szemléletét megmámorosodva — a zsidóságunk azt vette szemére, hogy Jézust „kitaszította magából”, ugyhogy a zsidóság jelenleg „hivatás nélkül, kiserítetté jár a népek között”. Ezért a zsidókérdés egyetlen megoldását a kikeresztelkedésben látja. Ezt hirdette Hess, aki később szívvel lélekkel visszatért népéhez és a zsidó nemzeti eszme megszállt bajnoka lett.

Hess éveken keresztül szoros barátságot tartott fenn Graetz-cel, híres művészek, a „Rom und Jerusalem”-nek egyes részleteit is vele tanácsolta meg. A levelekből megtudjuk, hogy a könyv címe eredetileg „Die Wiedergeburt Israels” akart lenni és hogy Graetz volt az, aki Hessnek a Rom und Jerusalem címet ajánlotta. Graetzre olyan nagy hatással volt a mű, hogy a „Teurer Freund”-hoz intézett levelében „Unser Rom und Jerusalem”-ről beszélt. Kiadót is nagynehezen Graetz talált rá Breslauban. Hess a szegedi Löw Lipót rabbihoz is kérdéssel fordult, nem akadna-e Magyarországon kiadó a munkára, de Löw válasza tagadó volt. A Magyarországon való ki-

ünnepeinek keretében illeszteni az éjláti villanyerőmű avatását. A háborús fenyegetéssel Izraelnek védelmi ereje fokozásának országfejlesztési munkákkal kell válaszolnia.

Mert az erő, a biztonságérzet és a nyugalom az, amely a háborús kezdeményezőket elriasztja az ostoba és kilátástalan végső lépéstől.

Írta:
Dr. Tomasoff Bárucl

adást egyébként Graetz is ellenezte.

Érdekes, hogy Graetz, az azelőtt haladó és Hess, a hagyományos zsidó szellemért lelkesedő zsidó között — mint a levelezésből kitűnik, — ebben a vonatkozásban is viták voltak. Hess kifogásolta Graetz bibliakritikai tevékenységét, — Graetz pedig nem szívesen látta Hessnek a Talmud világaért való rajongását. De Hess ezen a vonalon kitartott, Párisban az egyik Rothschild védnöksége alatt Talmud-tudományi társaságot is alapított.

Graetznek bibliakritikai nézetei miatt érdekes afférvá támadt egyszer. Egyik Jezsajásról szóló tanulmányában azt állította, hogy a próféta a Messiásra való utalásaiban nem személyes Messiásra gondol, hanem magában a zsidó népben látja az egész emberiség megváltóját. Ezt Graetz így fejezte ki: „Israel ist das Messias-Volk”. Az osztrák ügyészség ezért vádat emelt ellene, mert a cikk „egy Ausztriában elismert felekezetnek, a zsidó egyháznak sarkalatos alapvetését sérti, hiszen a zsidó felfogás szerint a Messias Dávid király leszármazottja lesz”. A vádirat szerint azonban Graetz a kereszténységet is megsértette, amennyiben a zsidó népet teszi meg a kereszténység megváltójává is. A bíróság Graetzet mint kiűlődött nem ítélte el, de a bécsi kiadót negyven forint büntetéssel sújtotta és látva.

Öreg ember, nem vén ember

Adenauer, Churchill, B. G. és a többiek

Konrad Adenauer kancellár 87 éves korában a világ legöregebb miniszterelnöke, de ez a teljesítmény nem egyedülálló a világtörténelemben. Több mint két évszázaddal ezelőtt egy nálánál idősebb államférfi állott a francia kormány élén. Egy bonni tudós francia diplomata utána járt a dolognak és felfedezte, hogy André-Hercule Cardinal de Fleury, XV. Lajos miniszterelnöke 90 éves volt, amikor 1743-ban meghalt szolgálata teljesítése közben. A tárgyilagosság kedvéért a bonni francia diplomata hozzáteszi, hogy honfitársának kormányzata távolról sem volt olyan sikeres, mint Adenaueré.

A 13-ik században egy velencei dozse 94 éves korában csatlakozott egy kereszties hadjáratához, ami annál figyelemreméltóbb, mert az öreg dozse vak is volt.

Visszatérve a modern időkre — William Ewart Gladstone 82 éves volt, amikor Viktoria királynő alatt kormányt alakított, de nem egészen két évvel később visszavonult. Sir Winston Churchill 76 éves volt, amikor 1951-ben másodszer miniszterelnök lett és tisztségében 81 éves koráig szolgált.

Itt jegyezzük meg, hogy Sir Winston a leghosszabb életű ex-miniszterelnök. Az előző rekordot Gladstone tartotta, aki 1898-ban 88 éves és 141 napos korában halt meg. Sir Winston 1874 november 30-án született és ez év április 23-án 88 éves és 142 napos volt.

Philippe Pétain tábornagy 84 éves volt, amikor 1940 júniusában megalaki-

Graetz könyvét is kitiltotta Ausztriából.

Graetz égett a vágytól, hogy Palesztinát mielőbb saját szemével lássa. Minden lehetőséget megért, hogy Hess-szel együtt tegye meg az utat; még az utiköltséget is felajánlotta az anyagi gondokkal küzdő Hessnek. Nem tudni miért, de végül Graetz Hess nélkül utazott Erec Jiszráelbe és utjáról részletes leírást hozott Hessnek.

Érdekes, hogy Marx, aki nem nagyon kereste a zsidók társaságát, Graetzet kivételesen nagyra becsülte, olyannyira, hogy „Kapital”-jának egy tiszteletpléjáját küldte el neki, ezzel a dedikációval: „Als Ausdruck der Hochachtung und Freundschaft”. Graetz hosszú gondolkodás után a „Kohelet”-ről szóló tanulmányát küldte el Marxnak.

Lasalle-ról, a másik nagy zsidó szocialistáról Graetznek nagyon rossz véleménye volt, óva inti Hess-t a vele való együttműködéstől. A levelezésből kitűnik, hogy Hess Natonek József rabbiival, a magyar cionizmus előfutárjával is élénk levelezésben állt. Natoneknek a palesztinai telepítésért kardoskodó egyik írását le is fordította és az a francia lapokban meg is jelent.

Hess a palesztinai telepítés nehézségeivel számolva a Suez vidék betelepítésére gondolt, amit Graetz „als Vorposten für Palestina” melegen üdvözölt. Ez Herzl El Arissal kapcsolatos elgondolásra emlékeztet bennünket.

Silberner könyve még sok új és érdekes dolgot mond el Hessről, mindezt precíz dokumentációs anyaggal ellátva.

totta kormányát, majd rövidesen államfőnek nevezte ki magát. 1945-ben halálra ítélték és alighanem ő volt az egyetlen halálraítelt államfő, kinek büntetését életfogytiglani fegyházra változtatták át (1951-ben halt meg Yeu szigetén) és egyike azoknak a keveseknek, akiket kihúztak a halhatatlanok (a Francia Akadémia tagjai) névsorából.

Visszatérve az „Alte”-re, a szövetséges megszálló hatalmaktól dr. Adenauer „kissé túl öregnek” tartották, amikor először elfoglalta kancellári posztját 1949-ben, az utjonnan alakított Nyugatnémet Federális Köztársaságban. Adenauer ekkor 73 éves volt és senki sem hitte volna, hogy 14 évvel később még teljes testi és szellemi frissességben fogja betölteni tisztségét.

Dávid Ben Gurion mindössze 62 éves volt, amikor 1948-ban Izrael kormányának élére állt, és ma, 15 évvel később — mint a fentiekből látjuk — „unberufen” még mindig „cuciknak” számít.

(sz. l.)

Svájci óra-ÉKSZER

KÜLÖNLEGESSEGEK dús választéka. Legjobb márkák, neves gyártmányok tőkletes modell-újtonság.

„BROADWAY” Ékszerüzlet

Haifa, Hánevím-u. 15. (Armon mozi-val szemben)

John Kennedy nemzetközi tűzoltói

Sosáná és a tavasz

Irta: Gács Teri

A kubai emigránsok nagyon haragudnak az Egyesült Államok fiatal elnökére, mert nem akarja megengedni, hogy amerikai területéről indítsanak rajtaütéseket Kuba és az orosz hajók ellen. Azzal vádolják Jack Kennedyt, hogy mindenáron békét akar, ami egyértelmű a megalkuvással.

Reális szempontból az amerikai kormányának persze könnyű bizonyítani, hogy az emigránsok támadásainak nincsen gyakorlati értéke, semmivel sem hozzák közelebb Castro bukását, sőt fokozzák a kubai kormány malakosságát és éberségét. Semmiestre sem érdemes tehát miattuk vállalni a Szovjetunióval való konfliktus veszélyét.

Ezzel párhuzamosan más nemzetközi bonyodalmak is vitát váltanak ki arról, meddig terjedhet a béke fenntartásának vágya, milyen árat szabad a békéért fizetni, hol a határ a békefenntartás és a megalkuvás között?

A kérdés azáltal válik aktuális, hogy Kennedy elnök kormánya sikeres kubai közbelépése óta egyre élénkebb és szerteágazóbb békefenntartó tevékenységet folytat világszerte. Haititől Laoszig és Jeméntől Új Guineáig. Az amerikai kormány ragaszkodik ahhoz, hogy az UNO, vagy más nemzetközi szervek cé-

★ Irta: Arad Gideon ★

gére alatt folyják ez a tevékenység, de valójában Kennedy elnök nemzetközi tűzoltói azok, akik közbelépnek, hogy elfojtsák egy-egy fenyegető nemzetközi konfliktus lángjait.

Valójában kár, hogy az amerikai propaganda nem képes ennek a békefenntartó tevékenységnek a kiaknázására, mert Kennedy kormánya érthető okokból a kulisszák mögötti csendes diplomáciára helyezi a hangsúlyt. Pedig azoknak a naiv embereknek, akik még nem ismerték föl a valóságot, fel kellene tenni a kérdést, hogyan van az, hogy a nagy szocialista békétábor élén álló Szovjetunió, a nemzetközi béke-mozgalom istápolója, a világ békeszerető népeinek vezetője, miért tartózkodik olyan feltűnő módon attól, hogy elősegítse nemzetközi viszályok békés megoldását, míg ugyanakkor az Amerikában uralkodó atomháborúra uszító kapitalista, imperialista körök annak a vádnak teszik ki magukat, hogy túlzászire mennek a békefenntartás igyekezetében? Még azt az enyhe gyanút sem lehet teljesen kiküszöbölni, hogy a haladó békétábor vezetői örömmel szemlélik, sőt itt-ott aktív módon — bár titokban — elősegítik a veszélyes fellángolásokat és petroleummal „oltják” a tüzet.

hogy terrorizáljon minden politikai ellenzékét. Ebben a túlsúlyt és rosszul táplált országot, amelynek traktorokra és műtrágyára van szüksége, dr. Duvalier

Svéd tábornok Arábiában

U-Tant UNO főtitkár Jemenbe dirigálja Carlsson von Horn svéd tábornokot, az UNO megfigyelőkarának nyugalmába vonuló főnökét, aki az izraeli határok őrzését most adja át Odd Bull norvég tábornoknak. Ugyanakkor arra is előkészületeket tesznek, hogy az UNO ügynevezett palesztinai megfigyelő karának egyrészt szintén Jemenbe helyezték át a Szaudia és Egyiptom közötti jemeni béke megalkuvás ellenőrzésére. Persze ezeket a terveket megzavarhatja a jordániai feszültség, amely ezen a vidéken újabb kirombanás veszélyét váltotta ki, ugyanakkor, amikor Jemenben sikerült eloltani a nemzetközi konfliktus lángjait.

Dr. Ralph Bunche helyettes UNO főtitkár sikeresen jemeni küldetése után Elsworth Bunker amerikai diplomata hozta létre a megállapodást, amely szerint Szaudia beszűnteti a jemeni imám támogatását, minek ellenében Abdul Nasser kivonja 25 ezer főnyi hadseregét Jemenből. Az egyiptomi csapatok kis része már visszatért hazájába, de Kairó most azzal fenyeget, hogy a hadsereg zömét Jemenben hagyja, nyilván azért, mert az imám nem akar száműzetésbe menni és saját szakállára folytatja a hadjáratot — még pedig látható sikerrel. Az ország eredeti fővárosának és királyi székhelyének Taiz-nek főparancsnoka át-pártolt a királyhoz és csatlakozott azokhoz a törzsfőnökökhöz, akik Mohamed el Badr oldalán állnak,

a gépfegyvert tette uralmának jelképévé.

Az amerikai államok szervezete gyorsan közbelépett, hogy megakadályozza a háborús konfliktust. A kiküldött bizottságnál valószínűleg sokkal erősebb lehűtő hatása volt a közelben manőverező amerikai flottának.

vagy legalábbis nem ismerik el Szálal tábornok uralmát.

A jemeni törzsfőnökök főleg a nehezen megközelíthető hegyvidéken, mindig megőrizték függetlenségük jórészt és az elhunyt Achmad imám hatalma sem terjedt ki gyakorlatilag az egész országra. Ma nehéz megállapítani, hogy melyik törzsfőnök támogatja valóban az új imámot és melyik kívánja csupán saját függetlenségét és adó-nemfizetési jogait fenntartani, az új köztársasági kormányval szemben. Ezenfelül vannak olyan törzsek is, amelyek ősi hagyományaiknak megfelelően felvették a harcot az idegen támadók — ez esetben az egyiptomiak ellen.

Beirut újságírók Jemenből visszatérve arról számoltak be, hogy a harc mindkét oldalról a primitív törzsek hagyományos kegyetlenségével folyik. Az egyiptomiak éppoly kevéssé "öröndnek a genfi egyezményekkel, mint a jemeni hegyi törzsek. A hadifoglyoktól gyorsan megszabadulnak, úgy hogy agyonlövik őket, de sok esetben előbb kínzásokkal hadititkokat akarnak kicsikarni belőlük. Az ellenfél sebesülteinek senki sem nyújt segítséget és a jobbik eset, ha kegyelemlövés útján szabadítják meg őket szenvedéseiktől. Nasser hadseregének halottait kerekre ezerre becsülik a libanoni megfigyelők, ami a sebesülteket is hozzászámítva az egész haderő húsz százalékát teszi ki.

Moszkva örök barátsága

Nasser első helyettese Abdul Chákim Amr marsall, egyiptomi alelnök, hadügyminiszter és főparancsnok a jövő héten Moszkvába indul. Hivatalos jelentés szerint Chruscsev hívta meg, de egyik fél sem közli, miről akar a marsall tárgyalni Moszkvában. Ed-dig egyiptomi vezetők moszkvai látogatása vagy újabb fegyverszállításokkal vagy a technikai és gazdasági segély növelésével függtek össze. Amr marsall személye inkább fegyverszállítási problémákra utal.

A talajt Moszkvában Ali Szabri ezredes egyiptomi miniszterelnök készítette elő, aki Nasser személyes levelét vitte Chruscsevnek. Abdul Nasser egyik szövegét Hasszanein Chejkal, az El Ahram főszerkesztője legutóbb néhány cikkben azt magyarázta, hogy az arab kommunista pártok elnyomása Egyiptomban, Szíriában és Irákban egyáltalán nem jelent a kommunizmussal szembeni ideológiai állásfoglalást és főleg nem jelenti az arab népek és a Szovjetunió közötti barátság megrendítését. Chejkal szerint az iraki kommunistákat nem világszemléletük miatt végezték ki, hanem azért, mert „gyilkosok voltak.” Szíriában a kommunista párt „eltért a vonaltól” és meg akarta zavarni Kairó és Moszkva együttműködését. Nagy különbség van az ország érdekeivel szembeálló helyi kommunista szervezettel való összecsapás és a nemzetközi kommunizmus elleni harc között — magyarázza Chejkal, főnöke meg-

bizásából. Ehhez Nasser személyes cikkírója hozzáfűzi, hogy az arab-szovjet barátság a legfontosabb történelmi fordulatot jelentette az arab függetlenség harcaiban. Ennek megfelelően leszögezi, hogy az iraki és szíriai fejlemények nem jelentik a Nyugat, illetőleg a nyugat-barát vonal győzelmét. Ugyanakkor Pekingnek azt magyarázta Chejkal, hogy nem helytálló az a kimerő vád, amely szerint az arab nemzeti mozgalom hagyományosan ellenséges a Kellel szemben.

Lehetséges, hogy Szabri ezekről az alapvető problémákról is tárgyalt Chruscsevvel. Kézfeleként az a feltevés, hogy Amr marsall a jövő héten egészen más problémákat vet fel Moszkvában: a tervezett arab fedderáció egyiptomi, iraki és szíriai hadtestekből álló közös hadseregének, valamint a csatlakozni kívánó Jemennek szovjet fegyverekkel való ellátása. Ezeknek a hadaknak a fegyverezete már ma is jórészt a kommunista országokból származik.

A fegyverszállítások kérdése persze szorosan összefügg a fegyverek esetleges felhasználásával. A jordánai fejlemények és az állítólagos „izraeli fenyegetés” ugyanúgy hozzátartoznak a témához, mint az arab fedderáció azon deklarált célkitűzése, hogy „felszabadítsa Palesztinát.” Izrael panasza a Biztonsági Tanácshoz ezen a téren is megnyitja a lehetőséget a „nemzetközi tűzoltóság” beavatkozására.

Hiszpania másik diktátora

Az egyik apróbb nemzetközi konfliktus ismét Amerika portájának közelében, két kisállam között tört ki a napokban. Hiszpania szigetén, ahol Santo Domingo csak nemrég szabadult fel Trujillo diktatúrája alól, a szomszédos Haiti néger köztársaság megmaradt dr. Francois Duvalier egyeduralma alatt. A kávétermelő Haiti és a Trujillo család Haitiba menekült tagjainak intrikái ellen védekező domingói köztársaság között érthető feszültség uralkodott. Maga az incidens, ami az összecsapást kirombanította ugyanolyan jelentéktelen, mint jellegzetes: egy Duvalier elleni összecsapás résztvevői Domingo nagykövetségén találtak menedéket Port au Prince-ben, Haiti fővárosában. Dr. Duvalier nemzetisége megállta a nagykövetséget, elhűreolta onnan a mene-

külteket és letartóztatta a diplomátákat. Állítólag ezek az összecsapások lőttek a mult héten az elnöki autóra, amely Duvalier gyermekét iskolába vitte. A golyók két testőrt öltek meg, de a gyerekeknek nem esett bajuk.

A különben igen tartózkodó Washington Post azzal vádolta dr. Duvaliert, hogy „pokollá tette az országot saját népe számára” és az ehhez Haiti jóvedelmét három magánhadsergére fenntartására pazarolta. Az elnöki gárda az amerikai lap szerint úgy működik, mint az egykori SS A tizezer főnyi nemzetiség, amely kétszer akkora, mint a rendes hadsereg, Hitler barnainges SA-csapatok módjára van megszerelve. Végül ott van a Gestapo mintájú titkosrendőrség, amelynek feladata,

DELELOTT, DELUTAN ES ESTE

tanuljon Berlitznél

IVRIT, ANGOL, FRANCIA, NÉMET NYELVET.

Külön osztályok felnőttek, alap- és középfokú iskolák diákjai számára.

TEL-AVIV, Nachlat Benjámin 2. Tel. 56347.
PETACH-TIKVA, Montefiore 4.
HAIFA, Hechaluc-utca. 27. sz. Telefon: 68265.

ORION

kereskedelmi-, tisztviselő- és általános művelődési középiskola,
Haifa, Hechaluc-utca 27. Telefon: 69265.

Megkezdődött a beiratkozás a 7-12-es tanévre

1. Középfokú iskolák, 4 évesek. Reggeli oktatás.
2. Általános tisztviselőképző osztályok, 2 évesek. Reggeli és esti oktatás.
3. Tisztviselőképző és kereskedelmi osztályok, 1 évesek. Reggeli és esti oktatás.

Beiratkozás az iskola irodájában naponta délelőtt 8.30-12.30, délután 4-8 óráig.
Értekezés az igazgatóval naponta délután 5-8 óráig.

— Halod szávtá, hogy milyen szépen eljött a tavasz?

— A tavaszt nem annyira hallani, mint inkább látni és érezni lehet.

— Hát te nem halod, szávtá jökrá, hogy az édes, aranyos kis madarak milyen gyönyörűen csikorognak?

— Csicseregnek, Sosikám. Érted. A madarak csicseregnek és nem csikorognak.

— Tov. Ha nekik úgy jobb, akkor csicseregjék. Mindenki úgy örül a tavasznak, ahogy neki jó az esik.

— Ugye te is örülsz a tavasznak?

— Nagyon mód örülök neki, szávtá.

— És minek örülsz a legjobban? A szépen nyíló virágoknak, az enyhe napsütésnek, a madárdalnak és hogy le lehet vetni a téli gúnyját?

— Ezeknek is örülök, de a legjobban annak örülök, hogy már közeledik a szof.

— A tél végét gondold? Hiszen azon már túl vagyunk.

— Lo. En a limud végét gondolom. A tanulás végét.

— Ejnye! Már most örülsz annak? Ez azt hittem, hogy te szeretsz iskolába járni.

— Bevádáj! En nagyon szeretem, de azt is szeretem, amikor kivonulok az iskolából. Ez bün, szávtá?

— Hát nem éppen bün, csak csodálkozom, hogy már két hónappal előbb örülsz.

— Nézd szávtá jökrá: A mi őseink nagyon örültek, amikor kivonultak a Micrájimból. Olyan nagy volt a szimchá, hogy esnáltak belőle egy nagy ünnepet. Még ma is kell örülni, nyolc napig, hogy ők kivonultak, miért ne örülhesek már két hónappal előbb, ha én kivonulhatok. Mikor ők kivonultak a pusztába, a sivatagba, akkor nekik volt negyven év chofes. Nekünk csak három nap chofes lesz a jövő héten amikor kivonulunk a sivatagba, megnézni az Éjlátot.

— Kirándultok a Negev-be? Ez nagyszerű lesz.

— Igen, de csak három napra. Milyen furcsa ez, szávtá. Ugye az a három, az egy kis szám. Egy egészen kicsi szám, se több, se kevesebb mint három. A három, az három. Nekem ez a három nagyon kevés és az imának ugyanez a három nagyon sok.

— Ez relativ dolog kicsikém.

— Ez az a relativ, amit az a nagy tudós talált ki, a hogy is hívják... az Einstein?

— Oh erről ráérsz te még beszélni. Majd a magasabb osztályokban, az egyetemen fogjátok tanulni ennek a nagy zsidó tudósának az elméletét.

— Tov. Miért éppen tavaszra kellett neki csinálni ezt az elmélet? Őszre, mikor a sok gesem van, akkor nekem is sok volna a három nap, folyton a négy fal között.

— Igen ám, nektek sok volna, de kérdezd csak meg a gazdákat, a földműveseket, hogy elég-e nekik három napos eső? Félve és aggódva figyelik, lesz-e elég eső, mert csak ha elég eső esik, akkor szép tavasz lesz a vetés, gazdag a növényzet és akkor van sok, jó gyümölcs.

— Most már egészen érttem ezt a relativit szávtá. Mikor az egyik brózer és morog valamit és ugyanazért a másiktól van a nagy szimchá, akkor kész a relativ. És, aki összele morog, annak tavasszal van a nagy szimchá és, aki tavasszal morog, az összele kapja a szimchát.

— Eredj már, te kiscsaci, most már mindent értelmelened összekeversz.

— Lo. En most már az egészet nagyon jól értem. Figyeld csak meg szávtá. Most a Kneszetben is van egy kis relativ.

— Ugyan miket beszélsz össze?

— Bevádáj! Most ők azért morogják egy kicsit, mert a másiktól van a nagy szimchá, mert összelement nekik a chevra.

— Miféle chevrról beszélsz?

— Hát a micri, a szuri meg az iraki chevra. Azoknak van most egy kis tavasszi szimchá, a chevra miatt és ezért a Kneszetben morogják egy kicsit. Ez a relativ. Nem? De majd meglátod milyen nagy szimcha lesz őszre a Kneszetben;

— Milyen öröme gondolsz?

— Hát amikor majd meglátod a chevra. Akkor majd ők fogják morogni és a Kneszetben lesz a szimchá. Az is lehet szávtá, hogy nem is várnak olyan sokáig a szétmenésel, de a relativ akkor is érvényes lesz, mert mindenhez kell elmélet, ugye szávtá!?

Ma megjelent **AMET** legfrissebb száma

amely gazdag híryagot, riportokat, filmrovatot, keresztrejtvényt, horoszkópot és az aktuális képek egész sorát tartalmazza.

12 OLDAL Ara: 50 agóra

בנות ישראל
הנהגה הנוכחית

BEIRATKOZÁS A TANÉVRE
reggeli és esti osztályokba:

ELEKTRONIKA - RADIO - TELEVIZIÓ

Részletek és beiratkozás reggel 8-tól este 8-ig:
TEL-AVIV: Saron ház, Petach-Tikva-út 44.
Bét Hádárral szemben és Allenby-út 76.
JERUZSALEM: Joel-ház, Jaffa-út 33.
HAIFA: Bialik-u. 17.

Jeruzsálem ostromzárbán

Dov Jozsef előadása a Bét Szokolov élőujságján

A felszabadító háború idején dr. Dov Jozsef volt Jeruzsálem katonai kormányzója.

Nem akkor kezdődött Izrael mai igazságügyi miniszterének katonai karrierje. Tizenkilenc esztendő volt ös-sze-vissza, amikor mint a Zsidó Légőrmestere 1918 szeptemberében zászlóaljával, amely résztvett a sikeres angol offenzívában, bevonult Palesztinába.

Még azelőtt jogot hallgatott Kanadában a montreali egyetemen. Ott is született 1899-ben és ott is nevelkedett. Ott volt egész fiatalon a „Young Judea” című fiatal cionista szervezet megalapítója és első elnöke. Onnan vonult be a zsidó légőrmestere, majd később a „Patterson” angol ezredes parancsnoksága alatt állott.

Amikor a háború és az ország pacifikálásának végetértével leszerelt a légőrből, Londonba utazott tanulmányai befejezésére. Tízéves diplomával és filozófiai doktorátussal tért vissza Erec Jiszráélbe, ahol rövidesen a Szochnot jogtanácsosa, majd később Sárét (akkor Shertok) helyettese lett a külügyi tárcánál.

Tizenkilenc esztendő korában őrmesternek lenni nagy csaták idején, elég kvalifikáció ahhoz, hogy a függetlenségi háború idején éppen ő legyen Jeruzsálem katonai parancsnoka a körülrzárt Jeruzsálemben.

Később, amikor „cená”-ra fogta az ország lakosságát, nem örvendett osztatlan népszerűségnek dr. Dov Jozsef.

„Cena” (angolul austerit) nem fejezhető ki egyetlen szóval magyarul. Szerényeséget, egyszerűséget, mértékletességet, anyagi takarékoságot, szűkös életet, szűkös ruházatot, szűkös lakást, szűkös világlátást, szűkös gázt jelent. Egyszerűen anyagmegtakarítást és nagyon redukált életlehetőségeket. Azt jelen tette a Dov Jozsef: „cena”-t hogy halált értünk nap, mint nap, ha ugyan volt, mert sokszor az sem volt. Hust, tojást, olajat nemigen látott a jisiv. Tejtérmeket is csak nagyon ritkán látott, nagyon keveset, krumpolit-kenyert is csak roppant szűkös.

Nem volt hát véletlen, hogy éppen Dov Jozsef volt az, aki a cenát a függetlenségi háború után bevezette. Hogy ő volt az, aki szűkebbre húzta a jisiv nadrágszóját. Volt erre ugyanis tapasztalata. Hiszen ő volt az, aki kénytelen-kelletlen megtanulta a „cenát” a Jeruzsálemi ostromzár idején, amikor erős kézzel vitte keresztül a kényszerű, szűkös gazdálkodást.

Utólag éppen azt mondta el a péntek este Dov Jozsef a Szokolov hazban az újságírók élőujságjának kezdetében, hogy 15 évvel ezelőtt nem is volt szükség erős kézre... Olyan önfegyelméről, olyan áldozatkészségről, olyan önkéntességről tett bizonyosságot a nehéz napokban Jeruzsálem apraja-nagya, Izrael összes törzsei, vallásosok és vallástalanok, amire kevés példa van kicsi és nagy nemzetek történetében.

Dov Jozsef, akinek Jeruzsálem ostromáról szóló nagyszerű könyvét több nyelvre lefordították, e könyvből csak századrésnyi jegyzetet készített előadásának számára. Elmondásra azonban a rendelkezésre álló másfél óra alatt jegyzeteinek még tizedrészt sem tudta felhasználni. A krónikáknak végül csak annyi helye van, hogy néhány színes epizódra ragadjon ki az igazságügyi miniszter érdekes előadásából.

Irta: Jámbor Ferenc

A küzdelem a városért abban a pillanatban kezdődött, amikor az UNO jóváhagyta az ország felosztását és a zsidó állam megalakítását. Az angolok még hónapokig ott ültek Jeruzsálemben.

Különös módon voltak az angolok „semlegesek” — meséli dr. Dov Jozsef. — Az arabokat szabadon hagyták garázdálkodni, fegyverrel járni, támadni, muniációt szállítani. Egyszerűen nem akadályozták meg egyetlen katonai akcióját sem az araboknak. A zsidókkal szemben azonban erős karhatalom állott talpig fegyverben. Igaz, ez a karhatalom nem brutalizálta a zsidókat, nem támadta őket, de nem engedte meg a védekezést sem. Fegyvereik után kutatott, ha azokat megtalálta, elkobozta, szállított letartóztatva. Megakadályozta a zsidó védelem közlekedését, a hírszolgálatot, az utánpótlást.

Akkoriban — meséli dr. Dov Jozsef — egyfajta gavadalléria még ébren volt az angolokban. Lányokat nem vetettek alá testi moztósnak. Hiszen nem voltak női katonák, női rendőreik az angoloknak. Azt pedig az akkori gentleman nem tűrte volna, hogy angol katonák hivatalosan végigtapogassanak nőket, legyenek azok akár zsidó-lányok is. Így keveske fegyvereinket lányok szállították egyik helyről a másikra, a muniációt is persze, na volt. Fel voltak pakolva a Hágáná teányai felsőruhájuk alatt valószínű arzenálai, már amennyit nagyobb feltűnés nélkül el tudtak rejteni.

Lőfegyverünk alig volt, ágyunk meg hírehamva sem. A Hágáná egyik jeruzsálemi tagja Dávid — feltalált egy patantyú fiét, amit nevével „Dávidkának” becéztünk. Ez ugyan nagyot pukkant, de kevés kárt tett az ellenében. Mindazonáltal hangja, amely agyudörrenéshez hasonlított, emelte a körülzárt lakosság morálját.

A morál példánélkül volt. A város fiataljai-öregjei, Izrael minden törzse, valamennyi pártnak, szegénynek és gazdagoknak, koldusok és milliomosok egyforma önkéntességgel vetették alá magukat a fegyvereknek. — En — mondotta dr. Dov Jozsef — csak egyetlen esetre emlékszem, amely át akarta nézni a parancsolt és önként vállalt keretet. Egy szép napon hivattott engem dr. Herzog Erec Jiszráél akkori főrabijja. Szobájában különös csoportot találtam. Mindenféle színű szakállas véneket, de fiatalokat is, fanatikusokat, rajongókat, a szelős Neturé Kártá legszelösebb elemeit. A világtól teljesen elzárkózó rabbinusok egyik csoportját. Ahogy beléptem, a főrabbi vendégeihez fordult:

„Nos, idehívtam számotokra a katonai főparancsnokot, beszéljétek.” A küldöttség azt mondta Dov Jozsefnek, hogy a zsidó közösség számára a legdrágább kincs az élet. Meg akarják hát kímélni magukat és híveiket a háborus haláltól.

„Elhatároztuk ime — jelentették be — hogy fehérről zászlóval átmegyünk Abdallahhoz a jordániai területre. Ezt akartuk tudomásra hozni a város katonai parancsnokának.”

En — mesélte tovább Dov Jozsef — így válaszoltam nekik:

„Mindenkinek azt teszi, amit akar, ti is, én is. Ti, ha akartok, átvonultok fehérről zászlóval az egymással harcoló két csapat frontszakasz között. En pedig, ha ezt

megteszitek, lövetni fogok... a fehér zászlóval menelőkbe!”

Óriási konsternáció támadt — meséli dr. Dov Jozsef. — En elmentem, mert dolgom volt. Később hallottam Herzog főrabbi fiától, aki ma Izrael kanadai követe, mi történt távozásom után. Előbb Herzog rabbinak támadtak neki, hogy nem pártolta kérésüket.

„Mit akartok — mondta a főrabbi — azt kívántátok, hogy hozzalak össze bennetek a katonai parancsnokkal. Megtettem. Be szelítetek, ő felelt nektek. A többi nem az én dolgom.”

Elmesélte még a főrabbi fia — folytatta visszaemlékezéseit Dov Jozsef, hogy távozása után egymásnak estek a küldöttégek tagjai és vitatkoztak azon, mit tegyenek. Míg aztán a legöregebb közöttük, aki a küldöttség vezetője volt, így beszélt:

„Nem fogunk menni fehérről zászlóval. A katonai parancsnok „ist ein böser Jid...” (dühös zsidó). Ha azt mondja, hogy lövi fog — biztosan megteszi.”

Dov Jozsef azután mesélt néhány fejezetet a Jeruzsálemi lakosság hősi magatartásáról. Elmondta, milyen küzdelmet vívtak vízzel. A város normális viz-

ellátását, a ros-háajni vizcsöveket, elvették az arabok. Az esővizet gyűjtő medencék aggasztóan kiürültek. Elmesélte a volt katonai parancsnok, hogy agyafurt zsidó mérnökök, hogyan csapolták le az angol katonai táborok víztartalékait és vezették be a vizet az esőgyűjtő medencébe. Az angolok nem tudták minnek vélni, hogy oly rohamosan fogy a vizük.

Naponta és fejenként — mesélte Dov Jozsef — 7 liter víz jutott Jeruzsálemben. Nem akaram senkinek se ajánlani, hogy próbáljon meg naponta hét liter vízből kijönni, hogy teljék mosásra, főzésre, ivásra, mosogatásra, tusolásra, az illemhelyi leöblítésére. En mondtuk arra, ha valakinek naponta háromszor orvszóságot kell félpohár vízzel lenyelnie...

Am a Jeruzsálemi lakosság megállta a próbát. Azt is megállta, hogy a szükséges minimális képezhetőség kalória helyett naponta csak kilencszáz kalóriát kivevő élelmet tudunk osztani. Már csak három napra volt élelmünk, amikor a hősi módon megépített burmai uton megérkezett Tel Avivból az élelmiszer utánpótlás.

Ó — fejezte be előadását Dov Jozsef — lefogott Jeruzsálem minden lakosa ezekben a napokban. De egészségesebbek lettek mind annyian. Történelken és épek testben, lélekben és szellemben.

Az államelnök — papucsban

Nincsen még egy olyan szakma, ahol a nyitott szemű dolgozónak annyi alkalma nyilna megismerni és kiismerni a közéleti nagyságokat, mint a hotelszakma.

Tizenöt éves pályafutásom legillusztrisabb vendégével, Jicchák Ben Cvi államelnökkel, az azóta megszűnt haifa: Megidó szaladjában találkoztam először. Az államelnök néhány érkeztet első hivatalos látogatásra a kikötővárosba.

Minden államférfi felett legyen az király, demokratikusan megválasztott köztársasági elnök, vagy véreskezű diktátor, van még egy felsőbb hatalom — a protokoll, amely percnyi pontossággal előírja meghatározza és beosztja napjának 24 óráját. A protokolltól gyakran eltérnek a filmekben és a regényekben, de annál ritkábban a való életben. Ritkán ugyan, de azért mégis — de menjünk csak sorjában.

Velem namar végzett. Magyar-zsidó? Oh, nagyra tartom a magyar zsidóságot. A második pinérmé, aki csehszlovákiai származású váltik volt, sem időzött sokáig, amikor azonban megtudta, hogy a fiú marokkói — ha nem tévedek meknesi születésű — felcsillant a szeme. Ismerete a főrabbit (a fiú nem csak hallásból) és ismerte (Uram Isten, kit nem ismerem), nekem úgy tűnt, hogy fel- és lemenő ágon menderkit ismert. Az első perc feszültsége hamar feloldódott, a fiú nyugodtan, szépen felelt, mintha nem az ország első polgárával. hánem egy kedves vendégét beszélte. A munkánk már régen végeztünk, csak álltunk és nem tudtuk való ez, vagy álmodunk.

Új le — szölt a fiúnak. Az önkéntlenül rám nézett, én bólintottam és szót fogadtam.

Nagyapa — ez volt az első gondolatom, amikor magamhoz tértem. Behűnytam a szemem és mint ha nagyapám hangját hallottam volna, és ha kinyitottam, mintha az ő szeme nézett volna rám. Nagyapa, az aranyos kis nagyapa, akit 90 éves korában cipelték el a szegényes aszódai otthonból a gettóba, a halálba.

De a meglepetések még nem értek véget. Másnap korán reggel a reggeli új-

HUSZI

Irta: Kishont Ferenc

Az elmúlt éjjel rádőbentem, hogy nem tudok továbbra is hazugságban élni. Éjjelkor felültem ágyamban fehéren, felgyújtottam a kislámpát és felkeltetem az asszonyt:

— Fiacskám — mondtam rekedten — én szeretem ezt a Husszeit.

— Az asszony lesütötte álmos szempilláit és elpirult: — En is...

Igy hullottak le lelkünk mélyéről a pszichológia színes fátylai, számszerint hét. Ahogy kimondtuk az igazságot, máris megkönnyebbültünk. Mindig kedveltük a kis királyt, a sivatag félelemnélküli lovagjainak utolsó miniatűr maradvékát. Van valami ebben a Husziban. Tudomásunk szerint ő az egyetlen király a sakktáblán, amelyik nem hajlandó elismerni a játék szabályait. Bátyját már rég leütötték, lovai szétszéledtek és ottmaradt szegény egyedül néhány paraszttal körülvéve. A fekete királynő már többször közölte vele az éteren keresztül:

— Nem tudsz hová lépni, királyom — sach-matt!

— Minek nekem lépni? — így Huszi — nagyszerűen érzem itt magam...

És azóta is ott áll a kockáján krónikás matt helyzetben és ha el akarják mozdítani, akkor harap. A felek szerint ez is van a kicsinek: a legviharosabb időkben, amikor a hazafias tömegek végighömpölyögnek az utcákon, mondván „Le Jordániával! Eljén Egyiptom!”, akkor, a feszültség tetőfokán és a robbanás előtt két másodperccel, megjelenik öfensége a főtúvonalon nyitott kocsiában, amint szívélyesen intget megdöbött hiveinek. Erre persze senki se mer rálőnni, mert a muzulmánok tudvalevőleg szentként tisztelik az örülteket.

De ha rálőnek sem találják el. Lámá? Mert kicsi, Huszi, te vagy a körzet utolsó férjaja!

A világ összes karikatúrát is ugyan esküsznek arra, hogy ő a legegérkésebb király a világtörténelemnek és tény, hogy alig mulik el nap, hogy valamelyik világglapban ne látnánk őt lerajzolva, amint szalad pinciny lábaival az egéryuk felé és mögötte dűbörög a nusszerképű macska — de ugyanakkor ma már mindenki tudja, hogy vele együtt áll vagy bukik Jordánia és Jordániával a béke errefelé és mindenfelé...

Végző fokon maga a jordániai birodalom is igen rokonszenves. Theodor Herzl bizonyára meg fogja nekünk bocsátani, de fenti államcsúcs némileg emlékeztet saját kis hazánkra. Jeruzsálemben kívül még számos közös ügyünk van: mindkettőnk példálul az angolok állítottak föl, félreértésből, mindkettőnk tele van menekültekkel és a két birodalom gazdasági életét egyaránt az Egyesült Államok szíves közreműködésére van alapozva. Náluk ugyan királyság van, nálunk pedig Mápáj autóbussz-kooperatíva, de mindkét rendszer Isten kegyelméből való s öröktől örökig tart.

Jó, hát nem mondjuk, gyűlöl bennünket a Huszi, persze, hogy gyűlöl, van neki választása? El is van szánva, hogy alkalmasint megsemmisít bennünket, de hát kérdem én kezicsókolom, ki nem akar, ugyebár? Azt is állítja a Huszi, hogy szörnyű kedve van Nusszer federációjához lecsatlakozni, de — köztünk maradjon — ezt is csak úgy mondja falból, hogy jó kritikát kapjon. Nem akar ő kérem öngyilkos lenni, semmiesetre sem. Az a benyomásunk, hogy Huszi úgy gyűlöl bennünket, mint a fuldokló a mentővet, mint Sámson a haját és Schön Dezső a magyar aliját...

Erzésünk szerint nem állunk messze az igazságtól, ha úgy véljük, hogy Husszein is felbred néha éjjelente:

— Fiacskám — mondja eltűnődve a királynőnek — már megint Ben Gurionnal álmodtam. Igazán hercig.

ságokkal felszerelve, felvittük a reggelit. Kopogunk és belépünk. Az elnök a kis asztalkánál ül és olvas. Átveszi az újságokat és belemérül.

Hol van Joszi? — szólal meg, váratlanul. A hang nem utasító, parancsoló — kérdező. Valójában a kérdésre kérdéssel kellett volna felelnem: Ki az a Joszi? De mivel a szakma első parancsolata az, hogy „nem tudom” válasz nincs és minden kérdésre felelni kell: — „Egy pillanat, elnök úr” — feleltem és már kinn is voltam. A folyosón tartózkodó két detektívhez fordultam:

— Az elnök kérdezi, hol van Joszi? Ki az a Joszi? — Joszi? — felel — Joszi. „Az elnök szárnysegédje, Jozsef Karmel.”

Köszönöm. — A szemközti szobához siettem. Bekopogok. Kezem a kilincsen, válasza várva, amikor a

nátam mögött lépéseket hallok. Hátrafordulok. Izrael államának elnöke házipőben, vagy mondjuk ki magyarul — papucsban és ingujjban, kezében az újság, a másikban egy csésze tea.

— Ez a szobája. Köszönöm. Rendben van.

— Megengedi? — kérdem és ki szeretném venni a csészt a kezéből.

— Hagyja csak, mondja, hagyja csak.

Nem hívatta magához a szárnysegédet, inkább ő ment át hozzá. Csak néztem utána.

Ime, az új elnökünk, gondolom, amint szetek le a lépcsőn, egyszerű, közvetlen, nemes. Minden országagnak olyan elnöke van, amilyet megérdemel. Adj Uram erőt népednek, hogy kiérdemeljük őt.

Aldott legyen az emléke. Székely Elek

1963 V 3 Uj Kelet 5

Amikor a „Rattisbon“-kolostorban volt az osztrák-magyar hadsereg kaszárnyája...

Jeruzsálemben, a Mőkor Chájim kerületében lakik Stolczer Gusztáv.

Röviddel Izrael állam megszületése után érkezett az országba. Jugoszláviából jött.

A többi bevándorlótól eltérően, már ismerte a várost, — Jeruzsálemet, — ahol letelepedett.

Beszélgésünk során kiderül, hogy már Ferenc József katonájaként, az első világháború alatt itt szolgált, a szent városban.

Stolczer Gusztáv 1891 december 13-án született Zágrábban. 1914-ben, az első mozgósítási parancsra, bevonult állomáshelyére, Pozsonyba. Rövid idő múlva Stabsfeldwebel rangot és beosztást kapott.

1916-ban búcsút kellett vennie Chátám Szofer városától. Átvezényelték a K.u.K. „Orient Corps“-jához. Vonaton indultak el. A szolgálati utasításnak megfelelően, utközben közölték velük a célt. Megdobbant a szíve, amikor meghallotta: Jeruzsálem. Konstantinápoly, Damaszkusz, Aleppo voltak az utazás jelentősebb állomásai. Minden baj nélkül érkeztek meg.

A körzet, amely szálláskörletüket körülvette, — sivatagszerű volt. A „Rattisbon“ kolostorban szállást kaptak. A szerzetesek eltávolították a kaszárnyát belőle.

Őszeb csavarodott a természet feje, amikor az első éjszakát átvirrasztották. De a meleg még tartott.

A chamszinról hallottak, de kezdetben nem érezték. Fát keveset, házat is csak egyet láttak a közelben. Arab volt a tulajdonosa. Motke Bergerek adta ki bérbe. Az pedig, — kantint rendezett ott be a katonák részére, akik egyéb férfias szórakozási lehetőség hiányában, ott borozgattak, diskuráltak.

A „Rattisbon“ kolostorban K.u.K. parancsnokság volt, amelynek élén dr. Pesics állott. Jutott hely lakatanyának is, a legénység részére. A kórház is szobákhoz jutott. A kórházi felvételi iroda vezetője, a három konyha felügyelője és az élelmiszerraktárak felelőse, — Stolczer Gusztáv volt. Bécsből kaptak az igényelt nyersanyagot.

A város zsidósága, a török főparancsnok zsarnokkodása miatt rendkívül szerencsétlen körülmények között élt. A tifusz szedte naponta áldozatait a száraz lakásokban, ahol hiányzott az élelem és a legszükségesebb gyógyszer is.

A K.u.K. parancsnokság jóvoltából a magyar-zsidók helyzete valamivel elviselhetőbb volt. Az elvi beleegyezést Stolczer Gusztáv zsidó szolidaritás - tudata mélyítette el. A magyar-zsidóknak megengedték, hogy a katonai kórház klinikai rendelésében kivizsgálják, kezeljék, gyógyítsák őket és ingyenesen gyógyszert is kaptak.

Stolczer Gusztáv legelőször értelmelte és magyarázta a felsőbb utasítást. De tudta azt is, hogy az adott körülmények között ez nem elegendő. A beteg, otthonában éhező hozzátartozók veszik körül.

A következő gyakorlat alakult ki: A magyar-zsidó beteg jelentkezett a kapu-őrségnél felvételre. Minden gyanu nélkül beküldték hozzá, az alsó sorokba.

A klinikai vizsgálat megtörténte után, a kolostor hátsó kis kapujánál találkoztak ismét. Ekkor már

★ Irta: Gervai Sándor ★

élelmiszercsomagot szorongatott a hóna alatt Stolczer Gusztáv. Sok-sok, szegénységben szülő, magyar-zsidó családon segített önzetlenül, ilyen módon. Ha osztrák bajtársaival megtekintette a Mėa-Seárimot, a Magyar Házakat, mindegyik meleg barátsággal, jó

ismerősként üdvözölték. Azok meg csodálkozva kérdezték tőle, — honnét ez a nagy népszerűség, hiszen alig-alig mozdul ki az irodából?

A feleletet megkapták, de csak az összeomlás idején, az általános visszavonulást megelőző rovacso-

1917 — A NYUGATI FALNAL

Stolczer Gusztáv (balról a második) fogadalmat tesz, hogy visszatér a Szentföldre

lás alkalmából. A leltározásnál kiderült az élelmiszer hiánya, amelynek nagysága példátlan a leltározások nemzetközi történetében...

Stolczer Gusztáv ellen megindították az eljárást. A konstantinápolyi parancsnokságra került az ügy. Ott azonban elfogadták a segítőszándékot. Gróf Pallavicini tábornok elejtette a vádat. Büntetés helyett di-

cséretben részesült.

Azokban a hetekben máriát kapott. Damaszkuszba vitték, majd Odesszán keresztül — Bécsbe jutott.

Amikor 1949-ben ismét megérkezett Jeruzsálembe most már azzal az elhatározással, hogy itt telepedjék le véglegesen, — megtalálta azt a bizonyos épületet a kolostorral szemben. S kit talált benne?

Unokatestvérét, a jeles, — azóta már elhunyt, — magyar-zsidó mérnököt.

— Akkor bizony nem nagyon tudtuk elképzelni, hogy a nyomorgó, provinciális városkából, amelyben a zsidók üzött vadként, kiszolgáltattak, megalázott páriaként éltek, töröktől, arabtól meghajszolva, — hogy ez még az én életemben, Izrael állam modern fővárosa lesz.

Kevesen hitték. Jó, hogy olykor a kevesek vágyai teljesülnek...

A nagy világcirkusz

„A disznók palotája“ a címe annak a felháborodott cikknek, amelyben a moszkvai Pravda beszámol a „Novaja Zsizny“ kolchoz által épített, a disznók lakóhelyül szolgáló épületről amely hatalmas összegekbe került. A kolchoz vezetői elismerték a lap tudósítói előtt, hogy drága volt a sertésrak, de azzal védekeztek, hogy a felülről kapott költségvetésben ezt az összeget irányozták elő e célra: „A terv az törvény“.

Bruxellesi előadása során, az ott vendégszereplő moszkvai nagycirkusz egyik előadásán, a leglátványosabb szám tragédiára fordult. Ebben a számban oroszlanognak kell ovak hátán lovagolni. Az egyik oroszlan leest lovaról, amire a többiek megvadultak és első ízben, megtámadták a lovakat.

Delaware állam legfőbb bírósága

ugy ítélkezett, hogy az egyik alsóbb bíróság által Franklin Cannon ellen hozott ítélet alkotmányos és végrehajtható Cannon visszaeső lopás miatt tíz nyilvános korbácsütésre ítéték és az ítéletet végrehajtották Delaware egyiketlen az USA államai közül ahol még alkalmazható e büntetés.

Nem volt képes krokodillá változni Elarde Chipandale egy nyasszaföldi bíróság előtt. A vádlott azt állította, hogy azért ölt meg egy fiatal lányt, mert egy krokodil lelke lakik benne és hogy az átváltozás képességét, nagybátyjától egy nagy varázslótól örökölte. A bíróság ülnökei a törzsfők hittek neki, de az elnök, aki képzett jogász, gyilkosságban talála bűnösnek, mert a bíróság felszólítására sem volt képes krokodillá válni.

Búcsú az utolsó „stádlán“-tól

★ Irta: Dr. Vágó Béla ★

Komán zsidóság utolsó „stádlán“ának nevezte dr. Wilhelm Fildermann. Keveset mondott ezzel. A román zsidók híres Willy Fildermannja az európai zsidóság utolsó stádlánja volt. Elmúlásával nemcsak egy galuti nagy zsidó államférfi távozott az élők sorából, hanem szétszórtságunk történetének egy típusa, melynek utolsó, nagy, jellegzetes megtestesítője volt.

A középkor végi, újkor eleji Európában a mindenható vezetőréteg és a messze mélységben meglapuló, örök rettegésben, bizonytalanságban vegetáló zsidók közt kitermelődött a „Hofjude“, az udvari zsidó funkciója. Ő közvetített a két külön világ között. Ő járta ki a türelmi rendeleteket, ő juttatta el a nagyhatalmú uraknak a zsidó páriák aláutasító kéréseit, s őt bízta meg a herceg, vagy a gróf, hogy a sorsdöntő rendeleteket tolmácsolja, sok esetben végre is hajtsa hitsorsainak táborában. Ő volt a kijáró, aki kivételezett helyzetét felhasználva s a kiskirályok gyenge pillanatait kiaknáva közbenjárt, hogy valamiképp javítsan testvéreinek sorsán.

A két világháború közti Romániának Willy Fildermann volt a nagystíliú, nagytehetségű stádlánja. A Párizs-környéki békek után átrajzolt Európának csak egy országa maradt, ahol nem következett még be a zsidók emancipációja, s ez a román királyság volt. A csatolt területek zsidói teljesjogi állampolgárai lettek a kétszeresére növekedett országának, de az ókirályságbeliek megtúrt idegeneknek számítottak. A porig alázott román zsidóságnak akkor kellett újrakezdnie az emancipációs küzdelmet, amikor másutt Európában már az asszimiláció hatványozott fokára jutott az egyenjogúsított zsidóság. Ebben a küzdelemben tünt fel egy élesesű, jóméglelésű, mozgékony fiatal jeves.

Miután Párizsban sikeresen szerepelt a román zsidók jogainak védelmében, élére került az úgynevezett „Hazai Zsidók Szövetségé“nek. Ez az asszimiláns szervezet a „Román Zsidók Szövetségé“vé alakult át 1923-ban, a zsidók egyenjogúsítását garantáló alkotmány megszavazása után. Vagyis Fildermann olyan tömegszervezet élére került, amely nem nemzeti zsidó alapon, hanem az asszimilációval azonos „beilleszkedés“ elvei alapján igazgatta a zsidóság belső életét.

Fildermann román zsidó elképzelése nagyon emlékeztet az „izraelita vallás magyarok“, abban az időben már bukott tételére. Nemcsak azt hirdette, hogy az emancipált zsidóságnak lojalitással kell meghálnia a román állam jótettét, hanem azt is megkövetelte, hogy román politikát folytassanak. Ennek megfelelően ellenzte az önálló zsidó választási listákat, még akkor is, ha azok kartellbe léptek egyik, vagy másik nagy politikai párttal. Maga liberális-párti volt s ennek a nagypolgári-füldesúri kormánypártnak listáján több ízben bekerült a képviselőházba. Éveken át a Bratianu-k padosraiban ült, akkor is, amikor már volt zsidópárti képviselője a román parlamentnek, s amikor a liberális pártot az antiszemitizmus súlyos vádjai érték a zsidók és a baloldal részéről.

Mindenek ellenére, a magyar asszimiláns vezetőktől eltérően, Fildermann soha nem tagadta meg zsidóságát s mindvégig a zsidóság érdekeiért küzdött. Liberális mezben bár, nagyromán és monarchista szólamai ellenére is, csakis a zsidóság sorsa érdekelte.

A véletlen kettős játéka különösen pikánssá tette az antiszemitizmus elleni küzdelmét. A román antiszemitizmus atyjától, Cuza professzortól nyerte el diplomáját, s Antonescunak

vállalt magára Willy Fildermann. Mint az említett federáció elnöke, s mint a titkos (cionista kezdeményezésre felállított Zsidó Tanács) feje, olyan eredményes munkát fejtett ki a zsidó lakosság érdekében, amelyre nemigen volt példa másutt Európában.

Antonescuval való ismeretségét és szétágazó politikai kapcsolatait kihasználva hatalmas apparátust mozgatót a zsidóság megmentésére. Tekintélye olyan nagy volt, hogy amikor német szorgalmazásra, 1943-ban Transznisztriába deportálták, továbbra is lehetőség adtak a morandumok e nagy mesterének, hogy emlékiratokkal ostromolja Bukarestet, intézkedéseket követelve az üldözöttek beszüntetésére. 1943 augusztusában engedélyt kapott arra, hogy visszatérhessen Bukarestbe, ahol újra lázas tevékenységbe kezdett a mentés érdekében. Tábornokoktól kezdve a pápai nunciusig a személyiségek egész hadosztályával állt kapcsolatban — eredménynyel. Minden bizonnyal ő az első azoknak a sorában, akik a legtöbbet tették hitsorsosaik megmentéséért.

Különös figyelmet érdemel az a tény, hogy a királyi udvarban mindvégig persona grata volt, ő volt a „Hofjude“, aki a sérelmes ügyekben zsidó delegációkat vezetett a királyhoz s a mindenkor miniszterelnökhöz.

A háború előestéjén ő volt a zsidó hitközségek federációjának elnöke, majd annak a legfelsőbb zsidó tanácsnak feje, melynek dr. Fischer Tivadar is tagja volt.

A vaskárdista-antonescunus diktatúra első hónapjaiban történelmi szerepet

öltött volna. A vádak özöne zúdult Fildermannra, akinek csak az utolsó pillanatban sikerült egérutat nyerni, s Párizsba jutnia.

Egy ízben ellátogatott Izraelbe, de Párizst nem volt hajlandó elhagyni. Megírta még egy statisztikai művet a romániai zsidóságról, tájékoztató cikkekkel látta el a nyugati sajtót, de munkacereje gyorsan hanyatlott s szellemi frissességét is megtörte a keserűség. Az utolsó éveikben jegyzeteit rendezte és emlékiratait készült megírni, amiben azonban szintétizáló képességének hiánya — szellemi megtörtésége következtében — megakadályozta.

A jeruzsálemi „Jád Vásem“ mikrofilmben őzi majdnem teljes levéltárát, amely a romániai zsidóság történetének s az ő szerepének is sok részletkérdését megvilágíthatja majd, ha befejeződik feldolgozása.

Willy Fildermann személyiségét és közéleti szereplését illetően megoszlanak a vélemények és sokan náciunk szenvedélyesen vetették szemére egészen a közelmúltig a nemzeti zsidó mozgalomhoz való viszonyulását. Kétségstelen az is, hogy a bizantinizmus légkörében nagyra nőtt politikus magára öltötte a korabeli román politikuskor jellemző kétesértékű vonásokat egy részét.

Senki sem vitathatja azonban, hogy legjobb beállítása szerint és mindig azal a céllal cselekedett, hogy javítsan hitsorsosainak sorsán. Ha eszközeit nem is voltak mindig a megfelelőek, s ha politikai vonalat ma joggal bukottnak nyilvánítjuk is, nem lehet elvitatni tőle azokat az érdemeket, amelyekkel talán egyetlen más európai zsidó vezető sem dicsekedhetett a katasztrófa éveiben.

Dr. Fildermann távozásával a második világháborúval bezáruló korszak egyik utolsó, nagytehetségű galuti államférfia tűnt el a kelet-európai zsidóság szétvert politikai színteréről.

Az UJ KELET, Tel-Aviv telefonszámai:
KIADÓHIVATAL, 31-677
 (előfizetés, hirdetés, könyvrendelés):
SZERKESZTŐSÉG: 31-476

Eg

Vége kormányföderáció Biztonság egyetlen egységes létrejött kérdés m és azok a dái meg akik az a szerint vi ták fogn unalomig a paleszt dása csal sával ké ott ók is gyunk az teknek. sajnos, n Fenyegető E kiváló örlő sőt tően sz van, ami az áll. h viselkedh szemben nem is f mást. Ez őt is alá nére Egy eli hajók tornát, r arab polk adatának tást Izra

Vagy bekiáltót nek a fe született mint az tény, hog is hábor még fe kötöttek úgy alá mányt, r Szerin tal az U vagy egy nagy p megoldak oknál fo tizenél l lam a akarja n sebb, a tüztől.

Soha r ni számi arab álla vazatáva csak egy mérlegre Nasszerni niai gyű a fáról. jelenti, ról beke mi kén önvédele kedni, el hogy az tonságt rítával, vánit be törödvé hogy Na csolta őt és az riával el hogy el ket. Ezé nek, hog nácsnak írtunk, a szerény szövegét tagjaiva

Talán ja, mert miért el zel a ké nem ké itelő ha inkább. e, ami tását ig csóvával veszélye alkalom szer a l vel fűtő arab vilá mindig tunk vo Egyipton tünk vo tanánk i a világ sében.

De tal Panaszok kel ostro mert az ki kell nem tu vagy plá ját lerá napvilág

Egy ember az utcáról...

Végre megértük, hogy kormányunk a készülő arab federációt följelentette a Biztonsági Tanácsnál, mert egyetlen kovásza az arab egységnek — ha egyáltalán létrejön — a „palesztinai kérdés megoldása”. Nasszer és azok a naivak, mint például megboldogult Kászem, akik az agyonsepelt frázis szerint vitorlájából ki akarják fogni a szelet, már az unalomig hajtogatták, hogy a palesztinai kérdés megoldása csak Izrael elpusztításával képzelhető el. Holott ők is, mi is tagjai vagyunk az Egyesült Nemzeteknek, ugyanarra, hogy nekünk, mi is elfásultunk a fenyegetésekkel szemben. E kiváló, de méregdrágán előtérbe hozott kérdésről a sajtóval szemben, amiben többek között az áll, hogy a tagok nem viselkedhetnek egymással szemben ellenségesen, sőt, nem is fenyegethetik egymást. Ezt az alapokmányt ők is aláírták. Ennek ellenére Egyiptom lezárta izraeli hajók elől a szuezi csatornát, másrészt a legtöbb arab politikus egyetlen feladatának tekintti az uszítást Izrael kiirtására.

Vagy elképzelhető-e egybeállított megosztás ennek a fenékelt elképzelésből született intézménynek, mint az a köztudomású tény, hogy frakkal még ma is háborúban vagyunk? Ők még fegyverszünetet sem kötöttek velünk, bár ugyan úgy aláírták az alapokmányt, mint mi.

Szerintünk ezért sóhivatal az UNO. Ez emberiség, vagy egy-egy körzet, vagy egy problémát képtelen megoldani, azon egyszerű oknál fogva, mert az UNO tüzenél minden érdekelt állam a saját pecsénnyel akarja megsejteni és aki erősebb, a többi félretolja a tüztől.

Soha nem szabad kihagyni számításainkból, hogy az arab államok tizenkét százezerrel szemben Izrael csak egy szavazatot tud a melegegre dobni. Ha tehát Nasszernek sikerül a jordániai gyümölcsöt leszakítani a fáról, ami részünkre azt jelenti, hogy minden oldalról bekerített bennünket, s mi kénytelenek lennénk, önvédelemből azonnal eselekedni, el lehetünk készülve, hogy az UNO illetve a Biztonsági Tanács, élén Amerikával, támadóknak nyilvánít bennünket, mit sem törődve azzal a tényvel, hogy Nasszer azért kovásza össze a konfederációt és azért kerített be Sziíriával és Irákkal együtt, hogy elpusztítsa bennünket. Ezért örültünk a híreknek, hogy a Biztonsági Tanácsnak panaszos levelet írtunk, sajnos, csak azzal a szerény kívánsággal, hogy szövegét közöljék a Tanács tagjaival.

Talán szerkesztő úr tudja, mert én nem tudom, miért elégedtünk meg ezzel a halk fésszel és miért nem kértük a Tanács elhatározatát, annál is inkább, mert a konfederáció, amikor Izrael elpusztítását igéri, kezében a tűzcsővel, a világjátékot is veszélyezteti. Ha minden alkalommal amikor Nasszer a kirádrozás ígéréstől fűtött forrpontra az arab világ szenvedélyeit, mi mindig panasszal fordulunk volna a B. T.-hoz és Egyiptom ellen ítéletet kérünk volna, messzebb tartanánk igazi helyzetünknek, a világ által való megítélésében.

De talán még nem késő. Panaszokkal, feljelentésekkel ostromolni kell a B. T.-t, mert az igazságot sokszor ki kell harcolni, magától nem tudja a közömbösök, vagy pláne a hamisak igazat lerázni és nem képes napvilágra jutni. Ilyen a mi

igazságunk is: a gyöngécsenek van igazuk, de a hamisak erősebbek. Ezt a különbséget be kell hoznunk és ennek az a módja, hogy kiabáljunk, ha fenyegetnek bennünket és ne csak magunkban dohogjunk. Soha nem volt olyan igaz, mint most a közmondás, hogy néma gyerekek anyja sem érti a szavát.

Hogyan érte a mostoha-anya?

Örömről jó nagyot kiáltott például Ben Gurion a függetlenségi ünnep napján, a New York Herald Tribune világfóruma előtt. E nehéz időkben Ben Gurion mellett tehetséges újságírókból, publicistákból verbuvált sajtóiroda-félnék kellett lenniük, a résztvevők politikai elveire való tekintet nélkül. Nem gondolunk újabb hivatalra, hanem arra, hogy B. G. naponként megtárgyalná egyikkel vagy másikkal a gondosan kikeresett témát, mindig biztonsági-, kisebbségi-, stratégiai stb. kérdésekről és e félőri beszéleteknek kialakult „anyagot” a soros publicista megírja, B. G. átnézné és aláírásával, mint B. G. cikkét küldené el a miniszterelnökség egy-egy nagy publicitárujásának. Nincsen olyan lap a világon, amely ne közzölné eredeti Ben-Gurion cikkeket — kizárólagossági joggal. Aki belülről ismeri az újságírást, mint például szerkesztő úr, tudja, milyen óriási a különbség sajtókonferencián elmondott és kérdésekre adott „anyag” és az „exkluzív” cikk között, amit csak egy kiszemelt lap kap meg.

Mindnyájan tudjuk, hogy Ben Gurion mellékesen kiváló publicista is és hogy nincsen szüksége segítségre, ha újságikéiben akarja nézeteit kifejteni. Az itt ajánlott rendszer, a primár cél, vagyis a világ-közvélemény felrázása után azonban azt a másodlagos, nem kevésbé fontos szempontot is figyelembe veszi, hogy a miniszterelnök idejéből minél kevesebbet foglaljon le a felvilágosító hadjárat.

(Ennek a rendszernek más művészet területén évszázados hagyományai vannak. Hogy csak egy nagy festőre, például Rubensre hivatkozzunk, köztudomású, hogy méreteiben is óriási festményeinek egy részét csak felvázolta, és tanítványai, talán egyben alkalmazottjai is készítették el az ő irányításával. Legvégül átkorrigálta a művet. Ezek a festmények annyira eredeti Rubensek, hogy csodálatos módon nem lehet megkülönböztetni azokat, amelyeket ő egyedül festett. Pedig olyan tömeg nagy és gondosan befejezett Rubens alkotás maradt az utókorra, amennyit képtelenség egy emberélet alatt megfesteni.)

Ezt a munkamódszert ajánljuk Ben Gurionnak is, mert most szakadatlanul verni kell a nagydobot. Annyi ere deti B. G. cikket kell gondosan adagolva

és gondosan kiszemelt világlapnak, vagy egy-egy ország legnagyobb lapjának küldeni, amennyit rubensi mintára egy ember nem is írhat.

Nagy hiba lenne ugyanis, ha a szomszédainknál észlelhető néhány érdekes tünet megtevesztene bennünket. Nagyrészt olvashattuk a lapokban. Ezeket föllesleges itt ismételni. Magunk részéről csak annyit fűzünk hozzá, hogy nem emlékezzünk a történelemből olyan sikeres forradalomra, amelynek vezetői lemondtak volna a további politikai szereplésről és félreállottak, vagy hazamentek a falujukba nagyokat aludni a kuckójukba. A Báát-párttól éppen ezt kívánja Nasszer. Irákból és Sziíriából ők szerveztek, életük kockáztatásával ők ölték meg, vagy taszították le az előző kormányokat. A federációs tárgyalások ott akadtak meg, hogy még nem hajlandók saját fejüket leütöni. Nasszer régi recept szerint a „palesztinai kérdés” gyökeres megoldását jelölte meg legsürgősebb mézesmadzagnak, ennek érdekében — mint tudjuk — rövid idő alatt létre akarta hozni a közös katonai parancsnokságot, mégis kénytelen volt beletörődni, hogy ezt a programot is eltekerték öt hónapra, a népszavazásig... addig talán megaszalják, — de csak talán, építünk azonban ilyen optimista képzelgésekre életveszélyes lenne.

Egyelőre Izraelnek és benne mindnyájunknak szemünköt, két momentumra kell függeszteni és pedig

1. Amerika megvédte Jordániát Nasszer ellen, de messziről nézné, ha Jordániában a mai uralmat Nasszer kormány vennie át, Huszeint nélkül. Washington szerint ilyen esetben Izraelnek sem lenne joga közvetlen beavatkozásra. Kennedy elnöknek ez a legnagyobb, ránk nézve pedig bizonyos esetekben végzetes tévedése. Eppen ez ellen a nézet ellen kell körömszakadtáig harcolnunk.

2. Az arab tömegeket évek óta eteti Nasszer Izrael-ígéretekkel. Megtörténhetik, hogy olyan hangulat kerekedik szomszédainknál, ami megerősítené a többi arab állam már is észlelhető fővezérségétől és a teljes kudarc megelőzésére nem maradna a diktátornak más lehetősége, (vagy úgy képzelné), mint megtámadni bennünket, magával rántva északi szomszédainkat is.

Az amerikai szenátorok, mindkét párthoz tartozók egyik csoportja éleshangú bírálatot tett közzé az USA külpolitikai külpolitikájáról és különböző javaslatokkal is ostromolják a külügyi hivatalt Izrael biztonságának érdekében. Ez mind nagyon szép és nagyon hálásak vagyunk érte, de nem sokat ér, ha mi magunk nem állunk a sarkunkra.

Faragó Miklós

Az izráeli „fejvadász” legújabb bravurja

Lampel-Lapid Tamás és a „Nagyon fontos emberek”

Alkalomadtán — mondják a Talmud-bölcsék (Szánhedrin 101) — a chucpá még az Örökkévalóval szemben is hatásos és eredményes.

Feltételezem, hogy Lampel Tamás, azaz József Lapid, akinek a minap megjelent első könyvéről igyekszem az alábbiakban beszámolni, nem ismerte a fenti idézetet (ki ismerte a Bácskában a Talmudot?) mégis, annakidején, jó tíz évvel ezelőtt, amikor az Uj Keletben kezdett döngötni kaput-falat, egész magatartását, 21 éves önbizalmát és kiállását a chucpá jellemezte.

A lélekvarók dolga kibogozni, vajon milyen okok és körülmények készítették Lampel Tomit arra, hogy ezt a magatartást felvegye.

A RIPORTER ÜDVOZLI DANNY KAYET
A háttérben Teddy Kollek miniszterelnökségi államtitkár

Bizonyára figyelembe fogják venni, hogy a második világháború kitérésekor mindössze nyolc éves volt, hogy édesapját elhurcolták és megölték és a jóesztű, realis érzékkel megáldott kisfiu egy olyan ellenséggel találta magát szemben, amely az életére tört. Talán arról is fognak beszélni, hogy valahányszor hősünk a tükröbe néz (és ez áll ma is, azután, hogy felesége, gyermeke és országos reputációja van) egy dundi-képi kisfiu néz rá. Ezzel az arccal viaskodik, ennek az arcnak igyekszik férfias vonásokat adni. Az a vágya, hogy ez az arc keménynek lássék. Vagy ahogy a héber mondja: az pánim.

A lényegről majdnem megfeledkeztem: a fiatal ember tarsolyában tehetség volt, amely nagy munkabírással, nagy szorgalommal és olyan nagy adag ambícióval párosult, amellyel egy egész kibucot ki lehet stafirozni.

A tízéves eredmény: Lampel Tomi ma az ország egyik igenpszerűbb, legismertebb és minden kétségen kívül legműveltebb riportere.

Mintegy hat éve írja Lampel Tomi heti rovatát, amely az Uj Keletben, a Mááirviban és további öt napilapban „Emberek, akikről beszélnek” címen jelenik meg. Ha általában három-négy fejet veszünk alapul, könnyen kiszámíthatjuk, hogy az évek során körülbelül ezer interjút készített.

Kétségtelen, hogy ezzel a rovatval Lampel új zsanért hozott meg Izraelben. Ezeket a fejezeteket műfajilag is nehéz skatulyázni, mert az interjú alatt látjuk a portréit, viszont a portré alól kivigyorog a karikatúra. Valójában olyanok ezek a fejek, mint a lehetetlen, színes miniatűrök, amelyeket művészi kezek festenek porcelánra. Egy-két kérdés, kávéskanálnyi személyi adat, néhány anekdota, kevés kórités, 60-70 sor az egész és mégis, az ember közelebb áll hozzánk, jobban ismerjük, többet tudunk róla, mintha egy 300

Irta: Schön Dezső

oldalalás életrajzon rágtuk volna át magunkat.

Az újságíró gyakran ír egy hosszú cikket, mert nincs ideje ugyanazt a cikket röviden megírni. Lelki-erő is kell ahhoz, hogy az ember a sok finom mazsolát eldobja, vagy hasonlatos elve, hogy egy nagy tepsi-re való anyagból egyetlen egy pogácsát süssön.

Lampel Tomi sikerének egyik titka, hogy mielőtt interjút csinál, tanulmányozza hősének életrajzi adatait, úgyhogy az interjú idején azokat fejből tudja.

Kishont Ferenc képzeletében látja Lampel Tomit.

legalábbis a cikk révén válik azzá.

A kiadó megnyugtató: Ez a 270 oldalas könyv nem megjelent cikkek gyűjteménye, hanem új alkotás. Az újságírók csupán nyersanyagul szolgálták a szerzőnek, aki az óriási halmból 100 interjú-alanyt választott ki.

Van ebben az igényes és sok izléssel összeállított könyvben minden: Tomi-tól bekészített, Schnitzertől előszó, Kishonttól utóhang, Dos-tól rajz. És a keménykötésű borítékban tízkesz kevert négy szín. „Semmi sem drága!” — ahogy Sauber Simi szokta mondani.

Es micsoda galéria! Dávid Ben Gurion és Jáel Dáján, Gideon Hausner és Simon Dzigán, Helene Rubinstein és Robert Servatius, ifj. Ch. Chaplin és Rothschild báró, Chodrov, a kapus és József Almogi, Meir Dizengoff (az egyetlen spiritiszta interjú) és Mándi Gyula, Alexander Zarchin és Juliette Greco, Willy Brandt és Sosaná Dámári.

Es interjú lényege a kérdés: mit kérdez a riporter, hogyan fogalmazza meg kérdéseit. Ime néhány példa arról, hogyan kérdez Lampel Tomy:

Pablo Casaltól — mi a zene?

Einstein professzor fiától — hogyan barátkozott meg azzal a tényvel, hogy világszenesi fia?

Meir Dizengofftól — megvan-e elégedve Tel Aviv fejlődésével?

Robert Servatiustól — miért vállalta Eichmann védelmét, pénzért, vagy lelkiismereti okokból?

Simon Peresz hadügyi államtitkártól — igaz, hogy veszélyes ember és félnünk kell tőle?

Chájá Hárarit filmszénésztől — igaz, hogy Hollywoodban a művésznőnek nagyon személyes kapcsolatokra van szüksége?

A fogalmazáson túlméne a riporter fajsúlyát az dönti el, hogy kinek tesz fel kérdéseket és — mikor?

Lampel Tomi például az elhunyt államelnök özvegyének tett fel kérdéseket — a temetést megelőző éjszakán. A kérdést úgy tette fel, hogy az özvegy hajlandó volt beszélni.

Ez az egyetlen interjú, amelyet Lampel Tomi méltán tekint legnagyobb újságírói teljesítményének, egycsapásra az izraeli riporterek élére állította.

Amikor idáig jutottam az írással, újból átolvastam a kéziratot, és az a belső hang, amely egy életen át óv, figyelmeztet és int, meg szólalt: hát kell ez neked? Így az egéki magasztalni Lampel Tomit?

Azt fogja mondani (nem a belső hang, hanem Tomi) hogy ő az igazi, nagy való. Nélküle a lap csak arra jó, hogy heringet csomagoljanak benne.

Írásos bizonyíték is van arról a kezében — a fenti cikk...

De mindez — semmi. Az igazi baj a Talmuddal kezdődik. Elárultam Tominak, hogy a chucpá benne van a Talmudban.

Hogy a Talmud pozitív formában értékeli a szemtelenséget...

Hogy Tomi ezután a bölcseskre hivatkozhat, hogy a Talmudot idézheti...

Az Örökkévaló óvjon és mentsen meg bennünket...

„KÁRMEL” sofőriskola
MAGYARNYELVÜ EMBLETTI ÉS GYAKORLATI OKTATÁS
Tel-Aviv SZEMÉLY- ÉS TEHERKÖCSIN
C S L E N O V - U T C A 17.
Merkáz Mischári 72. sarok Tel. 85977

ZENEÉLET

Mozart-ötösök a Muzzeumban

Az „Uj Izraeli Vonósne-egyes” (Alexander Tál — Mordecháj Juvál — Zeév Sternberg — Jákob Menze), Pártos Odón (brácsa) közreműködésével három Mozart-kvintettet játszott szombaton este a Muzzeum tülzsufoit termében. Mindhárom mű Bécsben keletkezett. Az első, C-Dur, (K. 406) eredetileg fuvós-szerenád volt, melyet Mozart „Nacht Musique”-nak nevezett, s amelyet öt évvel később, 1787-ben dolgozott át vonósokra. A c-moll-ötös (K. 515) ugyanebben az évben készült, míg az Esz-Dur, K. 614 az utolsó életév terméke. Bár a C-Dur, mint említettük, könnyed szerenádul szolgált, a menüettet szerzője nagyon is komoly kontrapunktikus tanulmányokra használta fel, mint-ha hangsúlyozni kívánta volna, hogy bármily derűs is lehet az élet, a komor felelők mégis gyülekeznek felettünk...

Vizont az 1791 — áprilisában, nyolc hónappal halála előtt írott csodálatos Esz-Dur-ötös ismét feleleveníti az „utolsó művek” kifogyhatatlan témájának probléma-anyagát. Általában némi hamis szentimentalizmussal szokták az „utolsó művek”-ről megemlékezni, de Mozart esetében valóban szinte megrendítő erről a kérdéstről beszélni. Rövid életének 37-ik évében mintha lázas mohósággal fel akarta volna ölelni az egész világegyetemet, mint senki más, még Beethoven sem véve ki az egész zeneirodalomban! Mi mindent nem irt nem egészen tizenegy hónap alatt! És milyen hihetetlenül elentéses jelegű műveket alkotott! A legzadagabb év ez táncokban: 12 zenekari menüett, 14 német tánc, hat Laendler, kilenc zenekari kontratánc született csak az év első három hónapjában. Mellettkül, szintén az év első felében: egy zongoraverseny, három vonósötös (közöttük a most hallott Esz-Durban), dalok, egy életvidám kórus, orgona, harmonika, és kisebb zenekari művek. De az első fél-év vége már fordulópontot is jelent: vége a táncnak, a mulatozásnak. A mélyeséges „Ave, verum corpus” mo-

HABIMA H

Tel-Aviv, május 4., szombat
A FIZIKUSOK
A kisteremben:
KEZDETBE

OHEL

SZÍNHÁZ
Pénztár tel. 225001
Iroda tel. 234228
Tel Aviv, máj. 4., szombat
7 és 9.30-kor
AZ IDIÓTA NŐ

JARON mozi T. A.

Viharos éjszakák, látványos éjszakák, szerelem Jamaikában. Rengeteg ebből jelenet, színes, gazdag, remek film:
CALYPSO
3.30, 7.15, 9.30.

Moádon Háteátron

Minden este
TEL-AVIV, Tel. 229719
TEL-AVIZIA
Revü 2 részben.
Rendező: Srágá Friedmann
HAIFA, Tel. 69369
EGY AGORAS TÖRTÉNELEM
Rendező: Chájim Popol
8 Uj Kelet 1963 V 3

tett, egy kis „német kantáta”: „Ti, kik a mérhetetlen mindenség Urát dicséritek”, utána két opera (!): A Varázsfuvola és Titus (júliusban illetve szeptemberben), a klarinét-verseny, egy szabadkőműves-kantáta, és végül a befejezetlen végrendelet, a Rekviem... Soha ilyen végzetes, megárazóan drámai küzdelmet a sugárzó, boldogító, mámorosan szép élet-vágyás és az elmúlás sötét árnyai között nem láthattunk, mint Mozart életének utolsó évében!

Ezt a végtelen boldogságban, csapongó életkedvben tobzódó örömet tükrözteti az Esz-Dur-ötös zárótétele is: látszik rajta, mennyire a tánc büvöletében él, s a falusi bandákat hagyja ismét haydni humorral és széles jókedvvel, megszólalni benne. Alig képesek a derék zenészek abbahagyni a vidám melódiát, hiszen mást nem is tudnak, csak

Giulini a Filharmóniával

Carlo Maria Giulini olasz karmester hetedszer látogat el hozzánk, ami osztatlan népszerűségének fényes bizonyítékául szolgál. De nemcsak Izraelben, az európai nemzetközi zenetünnepéseken is hasonló mértékben becsülik és szeretik, főképp, mint operakarmestert, bár nagy sikerrel vezényel zenekari koncerteket is. Sikeresnek títka, mint azt ezuttal, a Filharmónikusok 12-ik bérleti sorozatán is észlelhetjük, elsősorban kellemes modorában és megjelensében keresendő. Maestro Giulini valóban a legkellemebb társalgó, előadásának közvetlensége, színes kifejezőkészsége, zenei nyelvezetének őszintesége kivétel nélkül élvezetessé tesz minden általa közvetített művet.

Sokat fejlődött, mióta nem hallottuk, elsősorban a kifejezés intenzitásában, sőt technikai szempontból is. Bár Kertész István-tól „fényesre-tisztított” kitűnő kondícióban lévő zenekart vett át, az ő érdeme is, hogy ez a zenekar ezuttal ily remekül szól, mint a sorozata kedv esti megnyitókonzertjén. Műsorát is úgy állította össze, hogy ez kellemes és mutatós is legyen egyttal: Haydn rendkívül népszerű „londoni”, D-Dur-szimfóniáját, Nathan Milstein közreműködésével Prokofjev 1. hegedüversenyét, majd szünet után De Falla „El Amor Burjo” és Ravel „Daphnis és Chloe” balett-szvitjeit, végül Verdi „A végzet hatalma” nyitányát hallottuk. Az első rész „abszolút”, a második szinpadi zenének volt szentelve. De mesterünk, akinek élető eleme a szinpad, espedig, elsősorban az olasz opera szinpada kissé átvitte „bel canto”-stílusát, az éneklő dallam-vezetés elvét Haydn szimfóniájára is. Így ez utóbbi bár kristályos tisztaságban szólalt meg, de a tőgyökere haydni kedélyes humor kissé olaszbaolott transzponálásával.

Szergej Prokofjev 1. hegedüversenyét a budapesti közönség a Vigadóban Szigeti Józseftől hallhatta, aki a műnek leglelkesebb terjesztőjévé vált, s első ízben a prágai fesztiválon adta elő 1924-ben. A másik nagy pártfogó, akinek a nagy orosz zeneszerző koncertjének előadását köszönhetette, szintén zsidó volt: Szergej Kuszevitzky, aki 1923-ban Párisban egy francia hegedüssel mutatta be. Az ottani sajtó és szakkörök fagyos elutasítással fogadták, különböző okokból. A szerző új klasszikus irányzata, a mű erősen lírai jellege, melyet sokszor groteszk,

ezt, de ezt aztán húzzák szakadásig... S milyen szeniálisan fonódnak egymásba, állnak szembe a két hegedű, a két brácsa és a magányos cselló szólamai úgy ebben, mint a másik két vonós-ötösben is. Valóságos zenekari tanulmányok ezek a szokatlan összetételű kamara-művek. Mozart elődje, Boccherini 150-et irt ebből a műfajból, s utódjára nem maradtak hatás nélkül, — de kicsoda gazdag ételtel ajándékozta meg, s mennyi csodálatos ötlettel halmozta el őket.

Ezuttal az Uj Izraeli Vonósneegyes, a kiváló Pártos Odón mester-brácsásunkkal együtt a néhány héttel ezelőtt már a Mifál Hápájisztermében előadott két ötöst a C-Durral egészítette ki, s igen szép, lendületes, amellet precíz munkát végzett. A Muzzeum levonhatja a tanulságot a rendkívüli érdeklődésből és egyben a lelkes fogadtatásból is, melyben a szereplőket részesítették: komoly, értékes és érdekes műsorokat kell kitűnő előadásban hozni. s a mi fiatalágunk (mely éppen ilyen nagyfajlúlyú műsorok iránt tanúsít különösen érdeklődést;), s a zenebarátok zsufolásig megtöltik majd a termet.

...S·Z·I·N·H·Á·Z...

A haifai Városi Színház: A tús (Ben Aruba)

Brendan Behan darabja, rendezte Dávid Bergman, díszletek Uri Eliaz, zenéjét szerezte Jechiel Bár-On, vezetője József Friedland, koreográfus Náchum Sächár.

Mintha G. Bernard Shaw-nak valamelyik ifjúkori drámájával állnánk szemben amikor irodalmi fenegyerek, az ifjú szerző az egész társadalmi rend ellen viharzott, minden és mindenki ellen, és megbotrántoztatta az emberiséget. Shawnak e kései utódja és honfitársa, a szintén ir származású és szintén tehetséges szinpadí szerző, a negyven éves Brendan Behan — csaknem három emberöltővel később — ugyanezt célekszi.

A „Ben Aruba” (A tús; angol eredeti címe: „The Hostage”) a haifai színház legújabb műsordarabja ugyanis egy szeniális, de a végtelenségig szélsőséges szinpadí szerző írása. Amiből az következik, hogy mind a szerzőről, mind darabjáról minden jót és minden rosszat el lehet mondani, anélkül, hogy túlzásokba esnénk.

Szatira, groteszk, éles, kegyetlen satira az angolok ellen, az iredk ellen, minden szent ellen és minden tradíció ellen; durva sérelem a józilis ellen és minden erkölcsi félgóg ellen (az előadás végig egy nyilvános helyen történik); humora durva, közönséges és népies.

Ezzel szemben viszont ragyogóan megirt vigjáték, egy könnyed tollu, bő képzelő erejű, remek humorérzékkel megáldott szerző írása, akiből nem hiányzik a mély emberi érzés sem és a szánalom az emberiség iránt, modern atomvilágunkban. Valósággal „purimszpiel”-szerűen mindent összehord a folyton mozgásban levő nagy térségen, cifra ruhákba öltözött utcalányokat, homoszexuális fiatalembereket, hittérítőket, részeg parasztokat, matrózokat, stb., akik ha unatkoznak, népies táncokat, vagy éppen twistet ropnak, egy kellemes hangú, szintén népies zene hangjára.

Megjelenik időnként az

ir dudu is — mert Irországban vagyunk — egy idős, skót szoknyás katona kezében, aki ir harci indulót intonál s nagy hangon harci sorakozásra ad ki parancsot. Mire a tarka népség, mintha a legtermészetesebb dolog lenne, a bordélyház tulajdonosa segítségével sorakozik. A sor előtt az ir dudás seregszemlét tart, harcra buzdítja a tömeget — utána elvonul. A tarka sereg meg folytatja a twistet. A dudás ugyanis a ház tulajdonosa, Monsieur, meg hibbant öreg harcos, aki még a 40 év előtti ir forra-

DAVID BERGMAN

dalom szellemében él és azt hiszi, hogy harcosoknak adta ki lakását...

A republikánus ir terroristák elfogtak egy angol katonát, akit túsznak tartanak, s a bordélyházban rejtegetik, arra az esetre, ha a Belfastban bebörtönzött ir terroristát ki akarják végezni. A szerző emberi, humanista beállítottságát mutatja, hogy a kékszemű, fiatal angol foglyot a „ház” lakói megszeretik, babusgatják s amikor egy véletlen golyó leteríti, mind őszintén siratják.

A tehetséges szerző mind ezt a furcsa, alvilági népséget jó két órán át egy csodálatos, homogén egységben tartja és maradéktalanul szórakoztatja vele a közönséget (melyet nem sőt tulságosan a hang és a „játékok”).

MAX PERLMAN
a híres táncos komikus
A CHOSZN MIT NEDAN
című nagy zenés vigj tékában,
Gita Galina közreműködésével.

GIVATAJIM, máj. 3., péntek, Hadar, este 8.30 órakor | RAMAT-GAN, május 4., szombat, Keszem, 7. 9.30
EVEN JEHUDA, május 5., vasárnap, 8.30

SIFRA LERER
a Fárstojszene

Azor, május 3., péntek, 8.30-kor
Kfár-Átá, május 4., szombat, Savit, 8.45-kor
Akkó, május 6., hétfő, Eden, 8.45

Csak 15 éven feülieknek.

Haifai mozik műsora:

ORA: A BALKEZES
ORION: BLED KAPITÁNY LÁNYA
AMFITEÁTRUM: HOBBS UR VAKÁCIÓJA
MAY: LÁNYOK, LÁNYOK, LÁNYOK
MIRON: A TITKOS TÁRS
RON: A KUTYÁS HÖLGY
ACMON: A BÜNÖSÖK
GAL-OR: Szombaton 7 és 9-kor: hétköznap 4 - 7 és 9-kor: A NIMFAK
Nappal, péntek - vasárnap: A VESZÉLYES PILLANAT
hétfő - kedd: A KIATKOZOTT szerda - csütörtök: VICHITA

A fiatal szerző republikánus ir patrióta és mint egész családjá és környezetét, őszintén gyűlöli az angolokat. Terrorista cselekményekért többszörült angol börtönben. Világos szellemek mutatkozik, aki látja saját népe hibáit is, innen a gunyolódo hangú iredk felé és a darabban itt-ott érezhető mazochista, önsanyargató mellékörejek. Visszhangjai ezek az ir négy eredménytelen és hiábavaló küzdelmeinek.

A szerző a modern „szabadság” jogán, teljesen egyénien építette fel darabját. Nincs ebben nyoma semmely drámai szerkezetnek, jelenetek egymás hegyén-hátán, össze-vissza, táncok, viták, jövés-menés. A darabba új dalokat is beiktatott a szereplők (a rendező); a meghalt katona felugrál, letörli a port magáról és tovább táncol... Fura módon mindez nem zavar, mert a nagy, egységes és valami melegt sugárzó, örült ringenszpiel, amit a szinpadon látunk, nagyon szórakoztató, mindent meg lehet bocsátani neki.

Erőssége a darabnak az is, hogy kitűnő szerepeket kreál. Ilyen Pat, az „igazgató” (Chájim Topol), régi harcos, aki egyik lábát vesztette az iredk szabadságharcában, részeges, alvilági figura, cinikus, mindenből kiábrándult, csak a pénz érdekli. Sikeresen futtatja „háza” népét és sok humor, emberség, sőt néha bölcsesség is felcsillan benne. Topol a Bács Járók színház óta egyik sikeret a másikra aratja. Talán mégis ez a legjobb szerepe — remek, tökéletes Pat formálódik ki intelligens, nagy lelki mélységeket eluráló alakításban.

Kitűnő mellékszerep Miss Gilchirst, a hittérítő leány szerepe, aki amolyan „üdvhadserég” katonája, aki — az itál segítségével — remekül beleéli magát a környezetbe. Ruth Segal fiatal színésznő tehetségében, sok humorral alakítja. Kedves, szelíd, ártatlan katonát alakít Ilan Dar; Germaine Unikovszki üdítő jelenség, az egyetlen tisztá, komoly fiatal leány ebben az alvilági környezetben. Kómikus Jákob Bodo öreg dudása, Cipora Peled „majdnem feleség” alakítása.

R. Bár Jotam, Mirjám Gabrieli, Jafa Jáári, Nico Nitai, S. Weininger, Biederman mind kivették részüket a kitűnő összjáték kialakításában. A fiatal rendező, Dávid Bergman nehéz munkáját minden elismerést megérdemelt, valamint a darab héberre való nem egyszerű áültetése (T. Karmi), a díszletek (Eliaz), az eredeti zene (Bár-On) és a jól betanított táncok (N. Sächár). Talán kasszasiker is lesz a darabnak — amennyiben a közönség megérti a darab mélyebb értelmét.

IZRAELI OPERA
Szombat, máj. 4., este 8.30
ANDRÉ CHENIER

T.A., „Tchélet” mozi
Hatodik hét • Nagy siker!
Az
istenek kedvence
Arthur Brauner népszerű filmje, amelynek bemutatását csak az idén engedélyezték Németországban.
Nemettől beszéltő film.
Előadások: 3.30, 7.15 és 9.30

RON mozi, HAIFA
Szombattól, 1963 máj. 4. bemutatja a Csehov műve után készült, „Az év legjobb filmjeit” választott filmet:
A kutyas hölgy

HETI FILMLEVÉL

A per — Hod mozi

A válsággal küzdő, az új utat kereső filmművészet egyre-másra teremti új műveit, hőkenti meg a világot. Nem tömegmérésekben kapjuk az új meszyén járó filmeket, de a legtöbb ilyen alkotás vihart kavarr, szenvedélyes viták forrásává válik és nem merül el az érdeklenség iszapjában. Ez pedig arra vall, hogy a régi, a megszokottól, a kerekreformáltól, maga a közönség kíván eltávolodni, s egy kis borzongással bír, de azt várja, hogy új módon pergessek számára a filmet. Több legyen a gondolati elem, több jelképpel forduljanak hozzá, bízzák rá a következtetések levonását és a film ragadja őt magával a sejtések birodalmába, rontsanak érzekeire viziók, absztrakt kuszaszág váltsa fel az elrendeztetet, a félre nem érhető.

Forradalom ez, mely napjainkban megy végbe és melynek csak első kis állomásain robogunk keresztül, nem tudjuk, hová visz bennünket a vonat, hol lesznek a fényes metropolisok, az utazás végállomásai. — Valamiféle biztosan haladunk, mert különben a fenétihez hasonló filmek vetítő mozitermeket nem árasztanák el a nézők, nem foglalnák el az összes székeket. És, ha a film pergetése közben akad is, aki felláll, megújja a dicsőséget, nem tud együttjárni a haladással, csalódott, egyértelmű, megfogható filmet várt, a nagy tömeg nem ugrott fel a helyéről, elgondolkodva távozik és érzi, hogy átesett egy megtisztító folyamaton, a katarzison. Ezzel az érzéssel — mely minden művészi alkotás legfőbb rendeltetése — aligha lehet vitatkozni. A film, mely ezt ki tudja váltani, életre szülte és nemzöje lesz elkövetkező új alkotásoknak.

Franz Kafka műve a lelkiismeret expresszionista módon ábrázolt kusza csatája, mely azt igazolja, hogy feltörő büntudatnak determináló az ereje az emberi sorsra, s a látszólagos juszticimordok mögött is örvendő szándékok húzódnak meg. Tételek igazságok művészi feldolgozása mindig veszélyes dolog, ha nem olyan nagytehetségű alkotóról van szó, mint Franz Kafka, akinek művét korunk egyik nagyon intelligens filmszemélyisége Orson Welles adaptálta nagy megértéssel, szeretettel, a mű iránti odaadással és azazal az elszántsággal, hogy maga is belép az új uton megindult művészek sorába. A maga tekintélyével támog

gatja az új harcát a régitel. Mindez imponáló dolog, ha még sunyító szándékok is húzódnak meg mögötte, ha nem is a belső művészi feszültség adta a lökőerőt, hanem annak a felismerése, hogy a régi módon már egyre kevésbé érdekes megostromolni a nézők kegyeit.

A film sikeres alkotás és jól teszi mindenki, aki a moziba nemcsak két egymást követő óra agyonütése miatt jár, — ha megnézi. Bár, ugyanakkor sok jogos ellenérzéssel is lehet számolni a néző részéről, akinek számára nem elég egybeségen, nem elég igézően készült a mű. Ha teljesebb, áttűbb művészi hevílet hatotta volna át az alkotókat, akkor nem állított volna néző és néző közti válaszfalat annak érzelmi és értelmi foka szerint.

Orson Welles ezzel a kísérleti filmjével azonban nem akart sokat kockáztatni és ezért korunk legvonzóbb sztárjait vonultatta fel benne. Mindenekelőtt Tony Perkinsről kell megemlékezni, aki egyre csak igazolja a róla alkotott nézetet, a széles nézőseregnek azt a meggyőződését, hogy korunk egyik legvonzóbb, démoni erejű színészi egyénisége.

Ugyancsak korszakunk egyik legnyugtalanítóbb, elektromossággal leginkább telített színészi egyénisége Jeanne Moreau, akinek a részére szintén jó szerep jutott. Ha ezt a két színészt nézi a mozilátogató, még akkor is érzékletes örömet jelent részére a film, ha olykor kiejti kezéből a partitúrát és nem tudja a mű minden taktusát követni. Romy Schneider egyre átszellemültebb, egyre légiessebb lesz és olyan színészi kvalitásokat árul el, melyre pályája kezdetén — mikor népszerűsége a legnagyobb volt — aligha lehetett számítani. A rendező színés, Orson Welles megbízható színészi teljesítményrel segíti művének sikerét.

ÁSKENÁZI DISSZIDÁL

Thorunn (Dodie) Trygvassdatter több mint két évvel ezelőtt ment férjhez Vladimir Askenázihoz, a briliáns fiatal szovjet zongoraművészhez és minden igyekezetével azon volt, hogy jó szovjet feleség legyen. A vonzó szőke szépség Izlandban született és Angliában nevelkedett fel, Moszkvába költözött, szov

jet állampolgár lett. A szovjet élet sivataga nem igen volt inyére, de nem panaszkodott. „Mindent meg akarok osztani a férjemmel”, mondotta.

De Dodie, aki ugyancsak zongoraművész, sohasem érezte otthon magát Moszkvában. Amikor férjével és 16 hónapos fiával februárban Londonba érkezett —

ÁSKENÁZI, DODIE ÉS A GYEREK
„Ahol a feleség — ott az otthon...”

doni Albert Hallban és arra is talált időt, hogy felépjen egy kis, helyi amatőr zenekarral a London-környéki Hendon kertvárosban, amelynek apósa, Johann Trygvasson volt a karmestere. De közeledett a hazatérés ideje és a 23 éves Dodie egyre szomorúbb lett, annál inkább, mert az ösre második gyermekét várja.

„Szeretem a hazámat, de...”

A múlt héten, a fekete-haju, alacsonytermetű Askenázi meghajolt felesége kívánsága előtt. Bejelentette, hogy nem tér vissza Oroszországba. „Feleségemmel és gyermekemmel akarok maradni”, mondotta. „Ő pedig Angliában akar maradni. Nincs szó politikai menedékhelyről. Szeretem hazámat és hálás vagyok az ennel nevelésemért. Semmi közöm sincs a politikához. Nincs szándékomban visszahátrálni orosz utlevélemet és nem hiszem, hogy véglegesen elhagyom Oroszországot.”

Jóllehet Askenázi hangsúlyozza, hogy elhatározására tisztára családi okok késztették, bizonyára nem véletlen, hogy disszidálása

Egymás között...

— MAGYAR-ZSIDÓ KURIR —

Az Amerikában, dr. Klár Zoltán szerkesztésében megjelenő „Az Ember” című hetilap első oldalán közli Szombati Sándornak egy megdöbbentő cikkét, aminek címe „Arnold öcsém képe Schön Dezső könyvében”. A megdöbbentő cikk arról szól, hogyan fedezte fel Szombati Sándor Schön Dezső Jeruzsálemi per című könyvének képmellékletében azt a felvételt, amely egy auschwitzi csoportot ábrázol és hogyan ismerte fel az egyik fiatal emberben huszonhárom éves Arnold öcsét. A cikk visszaemlékezés és szeretett testvérre, akit Brüsszelben fogtak el a náciak és haláltáborban pusztult el.

A choloni Hitachdut Oléj Hungaria ez idén először részt vett a Cholon város által rendezett hősök emléknapján és lerótta kegyeletét a felszabadító háborúban elesett hősök iránt s koszorút helyezett el az emlékművön. A HOH képviselőjében Ács István, Freud Sándor és Brüll József helyezték el a koszorút.

Rokonai, barátai és ismerősei szeretettel köszöntötték Zimroni Zeévet és nejét házasságuk huszonötödik évfordulóján. Zimroni Zeév Kolozsvárról származik, ahol fontos szerepet játszott a vallásos cionista ifjúsági mozgalomban.

Megalakult Bécsben a Magyar Zsidók Világszövetsége ausztriai tagozata. A szervezet célja: a mintegy 4000 lélekszámot kitevő Ausztriában élő magyar zsidóság összefogása. A csoport ideiglenes vezetősége a következő: Díszelnök dr. Eisenberg Akiba, az Osztrák Szövetségi Köztársaság főrabbija, elnök dr. Hacker Iván ügyvéd. A vezetőség többi tagjai: Goldmann Albert a nemzetközi Ort szövetség ausztriai és németországi igazgatója, Ackermann Ernst, az ausztriai Mápaj központi vezetőségi tagja, Róza Marties, az ausztriai WIZO osztályvezetője, Friedl Schönberg, dr. Köves, B. G. Tamás, Róza Jutka és Stiegmitz Péter.

A budapesti könyvpiac egyik nagy sikere Bihari Klári „Mene Tekel” című regénye. A nagyszalontai származású zsidó író Barát Endre, az ismert zsidó író és újságíró felesége. Mint emlékeztet, Barát Endre három évvel ezelőtt Izraelben járt riportkörúton.

Palotai Erzsi előadóművész — Komlós Aladár professzor, a neves zsidó irodalomtörténész, a pesti Zsidó Gimnázium egykori tanárának felesége, „Erdemes Művész” kitüntetést kapott.

Az Amerikában megjelenő „Tájékoztató” beszámol róla, hogy Budapesten 78 éves korában meghalt Gózon Gyula, a kiváló színész, Pályafutását mint kabaré- és füttyművész kezdte, sokat játszott vidéken — a többi között Nagyváradon is — és később a budapesti Magyar Színház, majd az Andrássy úti színháznak volt a tagja. Innen 1937-ben került a Nemzeti Színházhoz. Az Amerikában megjelenő „Tájékoztató” emlékcikket közöl Wertheim Elemér, a budapesti Andrássy úti színház egykori igazgatójának tollából, aki feleleveníti azt a találkozását Gózon Gyulával.

Kov csak ennyit mondott: „Utálom.” Moszkvában pedig egy brit újságíró szerint, Dávid Askenázi, Vladimir apja, aki maga is kitűnő zongorista, „árulónak” nevezte a fiát. Később az idősebb Askenázi megcáfolta ezt és kiellengettette. „Tudom, hogy vissza fog jönni a fiam.” (Newsweek)

val, mikor a színház közölte vele, hogy leszerződötték a Nemzeti Színházhoz. Ezeket mondotta: „Hát lehetséges, hogy engem, Grossmann Gyulát, aki itt hordom állandóan a szívem felett a szederlit, a Nemzeti leszerződöttet?”

Dr. Ungár Béla, a HOH telavivi sznifjének volt elnöke és felesége hazatért amerikai útjáról. Az Ungár házaspár New-Jerseiben élő fiúkat, dr. Ungár André rabbit látogatták meg. Az UHJA hivatalosan fogadta dr. Ungár Bélát Amerikába való megérkezése alkalmából.

Május elsején Löwenkopf Kálmán, az Új Kelet cikkírója, aki nemrég épült fel betegségeiből, nagysikerű előadást tartott Kirjáb Jámában, a Moacá épületében. Az előadást a WIZO rendezvényének keretében tartotta meg az illusztris előadó.

Tabi Ervin budapesti zsidó újságíró meghalt. Hosszú éveken át a rádióban dolgozott és szerkesztője volt a Zenopotámia című zenei fejtő műsornak. Az utóbbi években súlyos beteg volt és már nem folytatott újságírói gyakorlatot.

Worth Imre, az UHJA elnöke feleségének társaságában izraeli látogatásra érkezett a szervezet rámtágnai rehabilitációs központjának és átképző-otthonának szervezési és beindítási munkálataival kapcsolatban. Az UHJA izraeli szervezete benyújtotta a Hadassza szervezetnek a Hadassza szervezetben is — vezető szerepet játszik, a bronchi cionisták szervezetében pedig elnöki tisztséget tölt be.

Beszámoltunk már Déry Tibor, a neves zsidószármazású, börtönviselt budapesti író bécsi előadásáról. Déry Tibor európai útjának következő állomása Nyugat-Németország, ahol kiadója, a Fischer Verlag vendége. Münchenben nagysikerű előadása volt az írónak és ismételt azt kérte: az író és ne a közéleti embert lássák benne, akinek személye körül oly sok bonyodalom támadt az utóbbi években.

Brit Ovdim Mizdaknim Dolgozó Központja
Központi iroda:
Tel-Aviv, Allenby-út 2.
Telefon: 57301.

LAGBAOMERI KIRANDULAS MERONBA:
A tradicionális fénygyújtást meróni ünnepekre, Rabbi Simon Ben Jochaj sírjához zarándoklásra kétélté menetet szervezünk:
I. Indulás lágbaomer előestéjén, május 11-én, szombat este 8 órakor Meronba. Résztvevők az ünnepeken, utána éjféltájon tovább utazás Metulába, elsőrendű szállodai szobákban alvásra. Másnap reggel a kirándulás folytatása a Felső Gáil nevezetes helyeire. Utirány: Kirjáb Gáil, Tel-Cháj, Kirjáb Smone, Tibériás, Rambam sírjához, Emek Hájárdén, Bet Sean, Afula, Tel-Aviv. Résztvevői díj a szállodai elhelyezéssel együtt IL. 15.50.

II. Indulás lágbaomer napján, május 12-én, vasárnap reggel 6 órakor. Utirány: Bet Sean, Haifa, Akko, Naharia, Meron, „hilula” ünnepeken részvevők, Emek Hájárdén, Afula, Tel-Aviv. Résztvevői díj IL. 10.— A kényelmes turista autókbuszok mindkét esetben Tel-Avivból, a Habima színház előtti térről indulnak. Jelentkezés központi irodánkban legkésőbb május 7-ig.
Munkát kaphatnak:
Ivrit-magyar levelező; ibégy-zokszító; jeruzsálemi kórházhoz éjszakai felügyelő; lakatos; cipész; fűrészbő; szakácsnő; éttermi és szállodai kiscéklő; ozeretek; egyedülálló nőhez bentlakásos házvezető; politológus.

Munkát keresnek:
Grafikus; technikai rajzoló; fototechnikus; kézházi ápoló; angol-német fordító; ivrit tudás; raktárnok; bizalmi állás garanciával; pedikűröző; kozmetikus.
Munkaadók! Segítsétek kenyerkeresethez az idősebb dolgozókat!
1963 V 3 Új Kelet 9

SZATIRIKUS SZÍNHÁZ

Igazgató: NATAN GILBOA

S. D Z I G A N

és társulata bemutatja

RED CI DER ZACH...

KÖZÖSPIAC KÉT RÉSZBEN

Haifa, május 3., péntek, Ora, 8.15.
Tel-Aviv, május 4., szombat, ZOA, 7 és 9.15-kor
Ráánáná, május 6., hétfő, Orot, 8.30-kor.

OPERETTSZÍNHÁZ

P. Gornsteín bemutatja a „Bajader” nagy sikere után:

Hawaii rózsája

ABRAHAM PAL

operettjét három képpen. — Rendező: Bitus Davidov. Karnagy és zenei vezető: Saul Berezovsky. ÖTVEN SZEREFLO.

KIRJAT-CHAJIM, máj 3. péntek, 8.30
TEL-AVIV, máj. 4. szombat, Ohel-Sém, 7 és 9.30
RAMAT-GAN, máj. 5. vasárnap, Keszem, 8.30.
CHEDERA, máj. 6. hétfő, Chof, 8.30

4 BURSTEIN

és a huszonöt legjobb bel- és külföldi művész a két nagy slágerben:

„A CHASZENE IN STÉTL”

Kirját-Motzkín, május 3., péntek, Orot, 8.30 órakor
Géderot, május 6., hétfő, Amámi, 8.30-kor

„DI AJBIKE KÁLE”

Rámát-Gán, május 4., szombat, Gál-Or, 7 és 9.15

Hajó- és repülőjegyek eredeti árakon Utlevél- és vizum-formalitások

EUROPABA, USA-, Kanada-, Ausztráliába

Specialisták figyelmes kiszolgálása:
PANTOURIST Ltd.
Travel & Tourist Agency
T.-A., Dizengoff-u. 101-103
(Paszszás, „Hod” mozinai)
Telefon: 232195.

- Ha barátságos atmoszférát keres...
- Ha utazási problémái vannak... várjuk!...

GÁT mozi Tel-Aviv

A vidám Bécs kedveseivel tele színes, zenés, mulattató, Forum-film:

A fehér ló fogadó

6-1K HET

1963 máj. 4. Csehov műsült, „Az év éül” választás hölgy

Iván Gyenyiszovics egy napja

18.

— De csak hallgasd meg — Suhov fel is könyököl. — Polonában, a mi egyházközségünkben a pápa a leggazdagabb ember. Akárhova hívtak zsidóval, mindenütt harmincöt rubel napszámot kértem, de a pópától százat. Meg se pisszent. Ez a polonai pápa három különböző városban, három asszonynak fizet gyerektartásdíjat és a negyedikkel él családi életet. A kerületi püspököt is behálózta, zsirosan kenegeti a püspök markát. Akárhány pópát küldtek oda hozzá, mindegyiket kitérte, egyikkel sem akar osztozkodni...

— Miért beszélsz nekem a pópáról? A pravoszláv egyház elhagyta az evangéliumot. Őket nem üldözik, mert tudják, hogy ingatag a hitük.

Suhov nyugodtan, cigarettázva figyeli Aljoska izgalmát.

— Aljoska — húzza el a fiú kezét és arcába füstöl. — Értsd meg, nem az Isten ellen van nekem kifogásom. Szívesen hiszek Istenben. De hát a mennyországban, meg a pokolban aztán sehogy se hiszek. Mit gondoltok, bolondok vagyunk mi? Mennyországgal, meg pokollal traktáltok bennünket? Látod, ez az, ami nem tetszik nekem.

Suhov ismét hanyat dől, a hamut óvatosan az ablak és a hálófülke közti részbe szórja, nehogy tüzet fogjan a sorhajókapitány holmija. Eltöpreng, nem is hallja, mit susmogott Aljoska.

— Egyébként — dönti el —, imádkozhatsz, amennyi beléd fér, az ítélet idejét ettől nem csökkentik. Első naptól az utolsóig leülöd az egészséget, kongatástól kongatásig.

— Ezért nem is szabad imádkozni! — mondja Aljoska rémülten. — Mit ér a szabadság? A szabad világban a hitet véglegesen megölik! Boldog lehetsz, hogy börtönbe kerültél! Itt végre megteheted, hogy másra se gondold, mint a lelked üdvösségére! Mert már Pál apostol is megmondotta: „Mit műveltek sírván és az én szívemet kesergetvén? Mert én nem csak megkötöztetni, hanem meghalni is kész vagyok az Ur Jézus nevéért!”

Suhov némán nézi a mennyezetet. Már maga se tudja, szeretne-e kiszabadulni innen, vagy sem. Eleinte szörnyen vágyott a szabadságra és minden este megszámlolta, hány nap telt le az ítéletből és mennyi van még hátra. Végül meguntta. Aztán kiderült, hogy úgyse engedik haza többé, számúzik. S hol lesz jobb az élete — itt, vagy ott — azt senki se tudja.

A szabadságra csak azért vágyódik, hogy hazakerülhessen.

De haza nem engednek senkit... Aljoska nem hazudik, hangjából, meg szeméből meg lehet ítélni: boldog itt, a börtönben.

— Látod, Aljoska — magyarázza neki Suhov —, milyen jó nekéd: Krisztus megparancsolta, hogy börtönbe kerülj és ide is kerüljél. De miért kerültem én ide? Azért, mert ezerkilencszáznegyvenegyben azok ott nem készültek fel a háborúra? Ezért? De tehettek én róla?

— A második ellenőrzést még nem kezdik... — zörtölődik Kilgasz hangosan ott a priccsén.

— Hát igen! — szól át neki Suhov. — Korommal kellene felírni a kéménybe, hogy ma nincs második ellenőrzés. — Nagyon ást. — Aludjunk. Az a legbiztosabb.

És ekkor az elcsöndesedő barakkban hirtelen behallatszik az ajtó felőli külső tolózár csikorgása. A folyosóról beszalad az a két ember, aki a nemezcsizmát vitte a szárítóba és elkialtja magát:

— Másodszori ellenőrzés!

A felügyelő is ott van már a nyomukban: — Mindenki menjen át a barakk másik szárnyába!

Volt már, aki elaludt! Zörtölődve mozgolódnak, felrántják a nemezcsizmát (a vattanadrágot senki se húzza le éjjelre — nadrág nélkül a vékony takaró alatt megdermednének).

— Tyú, az átkozottak! — káromkodja el magát Suhov, de a szíve mélyén nem is nagyon haragszik, még nem aludt el.

A felső priccsnél megjelenik Cézár keze és két darab teasüteményt, két szem cukrot és egy karika kolbászt nyújt feléje.

— Köszönöm, Cézár Markovics — hajol le Suhov a két füle közé. — Adja csak ide fel a zsákját, a biztonság kedvéért, ide teszem a fejem alá. Menetközben senki sem tudja olyan gyorsan elcsenni. (No, meg Suhovnál ki is keresne valamit?)

Cézár odaadja Suhovnak a fehér, összekötözött zsákot. Suhov a matrac alá dugja, s vár, amíg többen összegyűlnek odakint, így kevesebbet kell mezítláb ácsorognia a hideg folyosón. De a börtönőr már ráácsarkodik:

— Hé, te ott! A sarokban! Suhov leszökken a padlóra, s megindul, csak úgy mezítláb (szerencse, hogy a nemezcsizmát, meg a kapcát közel a kályhához akasztotta — most nem szívesen venné le onnan!) Hány papucst varrt másoknak, de saját magát papucs nélkül hagyta. Aztán hozzá is szokott, hogy így mezítláb járjon — az ellenőrzés különben sem tart soká.

A papucst meg úgyis elveszik, ha napközben rátalálnak a motozásnál.

Azok a brigádok, amelyek a szárítóba adták a nemezcsizmát, most fura képet mutatnak, ki papucsban, ki lábratekert kapcában, ki pedig mezítláb sora-kozódik fel.

— Na! Na! — üvölt a börtönőr. — Csak a furkóbotra hallgattok, ti dögök? — kontráz rá a barakkgazda.

Valamennyiüket átterelik a barakk másik felébe, az utolsónak már csak a folyosón jutott hely. Suhov is ott áll a fal mellett, nem mossa az árnyékszéktől. Lába alatt nyirkos a padló és alulról jeges levegő fúj be a tornác felől.

Mindenkit kihajtottak — a felügyelő a barakk-gazda kíséretében megegyeszer végigjárja a priccsket: nem búj-e meg valaki, nem alszik-e fejérehúzott takaró alatt. Mert ha hiányzik valaki — baj van, ha többet számolnak, mint kell — baj van, ismét kezdődhet az ellenőrzés. Végigjárják a barakkot, aztán visszamennek az ajtóhoz.

— Első öt, második öt, harmadik öt, negyedik öt... — most már gyorsan engedik be egyenként a sorokat, Suhov a tizennyolcadik sorsral jut be. Futva megy a fülkéje felé, lába már ott is van a tartóvason — zsupsz! — s már fenn is van.

Nincs semmi baj. Lábát ismét bedugja a pufajkába, magára húzza a takarót, a takaróra teríti a buslátot — aludjunk! Most aztán a barakk másik

szárnyából terelik ide a foglyokat, de hát ettől már ne fájjon a mi fejünk.

Cézár is megjön. Suhov leadja neki a zsákot. Aljoska is itt van. Szegény szájtáti, mindenkinek a kedvébe jár, de semmi pótkáját se tud szerezni.

— Nesze, Aljoska! — s egy szem teasüteményt odaad neki.

Aljoska mosolyog. — Köszönöm! Hisz magának sincs! — Edd meg csak!

Nekem nincs, de én mindig szerezhetek magamnak. A karika kolbászt pedig egy falásra be a szájjába! A foga közé! Tépi — rágja a fogával! Hús illat! Igazi, hús-nedvek! Már ott van lenn, a gyomrában! A kolbász eltűnt.

A többi majd melóba indulás előtt, okoskodik Suhov.

Fejére húzza a vékony, sose-mosott takarót, már azt sem hallja, hogyan terelik a rabokat a barakk másik szárnyából a fülké közé: ott várják, hogy végezzenek a létszámmellenőrzéssel az ő felükön.

Suhov békés megelégedéssel hajtja nyugovóra a fejét.

A mai nap sikeresen végződött. Nem ültették a szigorítottba, nem hajtották ki a brigádát a Közszolgálati telep építéséhez, délbén feketén szerzett egy repetát, a birgadéros magas százalékot sajtolt ki, vidáman ment a falazás, a pengével nem bukott le a motozásnál, este is leesett valami Cézártól és megvette a dohányt is. Nem betegedett meg, legyűrta a bajt.

Eltelt egy felhőtlen, majdnem boldog nap.

A büntetés ideje első percétől az utolsóig, kongatástól kongatásig, így perget le a háromezerhátszázötven napot.

És még három nap ráadást — a szokóévek miatt... — V E G E —

A „szent menyasszonya” és a sivár valóság

Akkor pillantottam meg először, amikor a „Cion” kikanyarodott a haifai öbölből. A felső fedélzeten állott és földigérő fehér szoknyájába belekapaszkodott a nyílt tenger friss szele. A koraóra könyököt és addig állott ott, amíg a szárazföld teljesen eltűnt a feketedő alkonyatban. Akkor kabinjába vonult és aznap nem láttuk többé.

Másnap és a következő napokban, reggel tíz óra körül jelent meg a hajó egyik bájában. Ugyanazt a földigérő fehér szoknyát viselte és öltözéke természetesen feltűnt a hajó utasainak, alighanem mert az előttük álló kéthetes útra vonzó szórakozást látta a különös asszonyban, aki írógépet tartott egyik kezében, másikkal pedig kézirat-csomót. A hölgyet szemmel láthatóan hidegen hagyta a feléje irányuló leplezetlen kíváncsiság. Senkire nem nézve, ült le az egyik sarokban, kinyitotta az írógépet és hosszú percekig a kéziratcsomó tanulmányozásába merült. Aztán papírt tett a gépbe és „dolgozni” kezdett.

A furcsa utas és mégfurcsább magatartása elsősorban az utasok női szakaszát érdekelte, akiknek legbátrabb tagjai már az első napon megkísérelték a közeledést — eredménytelenül. Annnyit sikerült megtudni, hogy a hölgy amerikai, nevezetesen csikágói és közel két éves izraeli tartózkodás után, hazafelé tart. Ez azonban messze volt attól, hogy kielégítse az általános kíváncsiságot. Haifától New Yorkig hosszú az út és titokban bíztam abban, hogy a fehérruhás asszony rejtélye nem maradhat sokáig megfejtetlenül.

Huszonnégy órával később az utasok igen magas százalékarányban hiányoztak az étteremből és további nap múlva alig lézengett egy-egy ember a fedett ferdelzeten, amelynek ablakait szorgalmasan pófázták a megvadult óceán hullámai. Könyv távolfartani az embereket a hajón, ha minden rendben megy, ha azonban tengeribetegséggel fek-

szünk és negyedóránként... szóval akkor bizony segítségére van szükség és így törött meg a jég a fehérruhás asszony és utitársai között.

S amikor újra kismúlt a nagy víz ráncos homloka, a különös utas rejtélye nem volt titok többé.

TRAGIKOMIKUS SZOMORU TÖRTENET

A csikágói asszony meséje. Órák alatt bejárta a hajót és többé senki sem mosolygott, amikor sápadtan, hosszú szoknyáját suhogtatva, újra megjelent az asztalnál.

Mindenekelőtt nem volt zsidó. Keresztény, csikágói kistisztviselő negyedik léányként látta meg a napvilágot. Kisgyerekkor óta feltűnően vallásos volt, de évek teltek el, amíg családjá megértette, hogy a negyedik lány vallásossága nem más, mint vallási téboly és azóta látomásait az orvosnak és nem a papjának mesélte.

Tizennyolc éves volt, amikor egy szenttel „eljegyezte” magát és ez elég volt ahhoz, hogy jeggyűrűt viseljen és a szent közbenjárásával az égiek felsőbb hatóságával is beszélő viszonyba kerüljön. Mind eme látomások eredményeként jutott arra a meggyőződésre, hogy napjainkban ő az egyetlen élőlény a földön, aki valóban tudja merre vezet az út a megváltás felé de az emberek botorak és nem hallgatnak az intó szóra.

Hosszú évek óta írja életrajzát, amely ha majd napvilágot lát, megmutatja az embereknek, kit kell követniük és milyen boldogság vár rájuk az új úton, amely egyenesen a mennybe vezet. Közel öt éve jár tiszta fehérruhában, hosszú szoknyában, mert „völegénye” azt kérte egy alkalommal, ne viseljen más színt, legfeljebb pirosat, de csak ünnepléyes alkalmakkor. Hétköznap „völegénye” hosszú fehér szoknyában akarja „látni” és azóta nem volt más a csikágói vénlánynon.

Több mint két éve, hogy

megjelent előtt az Egék Ura és kérte, menjen Izraelbe, mert ott megtalálja mindazt, amit keres, megelégedésig és többet találkozik majd völegényével.

A SZÓZAT NEM TÚRT ELLENKÉZEST

és e csendes örült (pontosan ki nem derült körülmények között) elkerült a Szentföldre, ahol menten olyan nyugalom szállta meg amely külső megnyilvánulásában erősen hasonlított kissé különös, de majdnem normális emberéhez. Minden bizonnyal pénz nélkül érkezhettek, mert kibucba került, ahol majdnem két évet töltött. Dolgozott és éjjelenként hosszú beszélgetéseket folytatott „völegényével”.

Minden rendben ment volna, ha egy napon valami apróságon összeütözkösbe nem kerül a kibuccal. Az eredmény az lett, hogy megjelent az amerikai követségben, amely rövid úton hazairányította.

Ezzel véget is érte a történet. Epilógusa azonban még feljegyzésre méltó.

AZ AMERIKAI KÖVETÉSÉG bizonyára nem látja el gazdag zsebpénzzel utatvéllel utazó polgárait és ez némileg feszélyezte a hölgyet, aki elhatározta, hogy Kennedy elnökhöz fordul orvoslásért.

Két nappal New-York előtt sürgőnyt menesztett az elnökhöz, amelyben kérte, gondoskodjék számára valami pénzmágról, mert nem akar üres kézzel visszatérni Csikágóba.

Utolsója a new-yorki kikötő 64-es dokkjának várotermében láttam. Egy sarokban ült és szeme vörös volt a sírástól, a családostól. Kennedy elnök nem vállalt, nem küldött pénzt. Üres kézzel kell hazatérnie. Mennybeli völegényében is csalódni kellett, mert a sürgőnyt bizonyára „felső” sugallatra küldte.

Es igen keserű dolog, ha csendes, örültnek csalódni kell örültségének tárgyában... (Deutsche)

Az irod... igaza... telef... A tax... házat könn... heti: zöld... kapuig. Ré... ház... Take... dom nevet... érdekel, h... a ház, kö... Az embere... kik a háza... Félre... bati — ne... Nem sz... kább kér... tam. Ezek... New York... kák és dr... sznobizmus... mányban... Szóva... Antul jobb... Az irod... igazgatója... vet. Most... ja európa... nem akárm... inválják... hanyadik... Csöng... alatti cser... kinyitom... Ezt... za? — ké... va. Miért... sza. — H... a találmán... Egyesült... Nyug... felelem... kásom lát... így enged... az „uj” tá... dek óta is... kontinense... Kissé c... Megint le... ját, vala... akarta ká... ját. Borza... európaiak... minden új... Azt persz... a rendk... amerikai... két elhel... Később, a... lyamán va... garetával... között. h... tölgo csö... holmtól Is... trafikban... gában is... 15 centért... magját.

A Cen... ben... lefe... felvonója... már. Regg... a vendég... lizni, a... szertár pu... európaímd... véházba... férfiak lev... mivelhogy... liftben, ill... köszönnék... len ember... Az egyi... jol és zse... tani kezd... ek előbb... majd teki... re irányít... ketten né... portól pis... ember öri... zethet bá... luxusszáll... ponta hat... tucat törö... firdőszoba... Rockefeller... takarítaná... Egyszer... nekibátora... cat jöltöt... a liftben... dörzöli a... börtöket... ember leh... beszélésér... arra, hogy... boltok egy... mig sor k... A drog... ni kell, ar... szék. Szer... san megy... gek nem... sokat, ho... vük. Az

A 14 éves néger lány

Amire a zsidók nem alkalmasak

Irta: Kaczér Illés

Szerencsére Palesztinában már Herzl fellépte előtt történt némi előkészítő építkezés. Jó két évvel Herzl Tivadar születése előtt, 1858-ban a londoni Moses Montefiore, a párisi Rothschild-ház intézőjével, a pozsonyi születésű Kohn Albert doktorttal áthajózott a Szent-földre, hogy segítsen az itt selymülő mintegy tizenkét ezres zsidóságon. Ezek a

jámbor zsidók évszázadok óta meghalni jöttek az ösök országába. Volt itt egy közbeeső céljuk is, az hogy le-tanulják, leimádkozzák és a Sirató-Falnal lesírják Izrael bűneit. A négy ugynevezett szentvárosban telepedtek le és várták a chaiku-adorományokat, a Csodatevő Meír perselyeiben összegyűjtött filléreket.

500 chaluka-zsidót a földekre telepítenek

A nyomor birhatatlan volt; azok az öregek akik ide meghalni jöttek, még hamarabb tettek, mint várható volt. Montefiore és Kohn fejében ekkor fogamzott meg a terv, hogy ötszázat a chaluka zsidók fiai közül megvásárolt földeken telepítenek le, ahol földműveléssel foglalkozhatnak.

A második Javne

A Montefiore-terv komoly volt és hatásában csaknem Rabbi Jochánán ben Szákáj előterjesztésével párhuzamos. A rabbi a szellemi zsidóság fennmaradására gondolt, Rothschild, Montefiore és Kohn az elszellemiesedett zsidók anyagi megmaradásáért dolgozott. És pontosan ezernyolcszáz évvel Jeruzsálem pusztulása után, 1870-ben felépült itt, Javne szomszédságában a másik korszakalkotó tanház, a földművelésiskola Mikve Jiszráélben. Ez az iskola, amely ezrelve képezte ki az izraeli földműveseket és a földművelésiskolák tanítóit, megvetette alapját az izraeli mezőgazdaságnak és a zsidó parasztságnak.

Mennyi báj, korszakem és intuitív öserő van Erec első településeinek az elnevezésében: Mikve Jiszráél, Izráél forrása, Petach Tikva, a Remény kapuja, Nesz Cion, Cion csodája, Rison Lecion, és a többiben mind. Így történt, hogy az ötvennyolcszáz évvel ezelőtti 1882-ben megháromszorozódott, már harminchat ezer zsidó él az ösök földjén. Ezek már nem kiöregedett chaluka-zsidók voltak, hanem ifjú chaluci zsidók, akik nem meghalni, de megélni jöttek Erecbe és ahogy az ósi benedikció mondja, az erceből, a földből vonják ki a kenyert a maguk és családjuk számára.

Küzdalem a talaj megszelídítésére

Kevesen tudják, akik tudják, kezdik elfelejteni, mi-lyen keserves volt a Herzl előtti és a Herzl fellépését követő aliják harca a földért ebben az áhitott és dic-sőitett országban. Az évszázadok óta elhanyagolt talaj, ha el nem mosta az esőzés, megkövesedett, el-mocsarasodott megvadult; az első chalucok emberfeletti küzdelmet folytattak a megszelídítésére.

A Jizreél völgyét, amelyet pionirjaink a század első évtizedeiben kezdtek megmunkálni, a halál völgyének nevezték az arabok. A beduin nem mert átvonulni rajta a szamarává; mert a maláriaszunyog nemcsak őt, de az állatát is halálra-marta. Száz meg ezer zsi-dó uttóro hagyta ott egész-ségét és életét, míg végre ez a halálvölgye malária-mentes virágzó síksággá alakult át, amelyen falvak és városok sora emelkedett. Ugyanez történt Sáron völgyében, Zebulon völgyében,

Női és gyermekruha-szabászatot
(konfekció és mérték után) legújabb módszer szerint
TANITOK
Szabászminta készíteset vállalom
Beck Mirjam, Tel-Aviv, Rut-u. 6. (Kikar Dizengofnai)

A z irodalmi ügynökség igazgatója mondja a telefonba:

— A taxi elhozza ide A házat könnyen megismerheti: zöld lépcső vezet a kapuig. Régi, koloniális fa-ház...
— Take it easy — mondom nevetve Engem nem érdekel, hogy miből épült a ház, kőből, vagy fából. Az emberek érdekelnek a-kik a házakban laknak
— Félreért, Mister Szombati — nevet az igazgató — Nem szerénységéből, inkább kíváncsiságból mondtam. Ezek a régi házak New York közepén igen ritkák és drágák. Valóságos sznobizmus az ilyen alkotmányban lakozni.
— Szóval antik érték. Antul jobb.

Az irodalmi ügynökség igazgatója elégedetten nevet. Most már egyáltalán tudja európai látogatója, hogy nem akármilyen buildingbe invitálják a csuda tudja, hányadik emeletre.
— Csöngtet a névtáblám alatti csöngőn és én felül kinyitom a kaput.
— Ezt miért magyarul-za? — kérdező csodálkozva.
— Miért? — kérde visz-sza. — Honnan ismeri ezt a találmányt? Járt már az Egyesült Államokban?
— Nyugodjék meg, uram, — felelem. — Erüsszel! Lakásom látogatóit pontosan így engedem be én is. Ezt az „uj” találmányt évtize-dek óta ismerjük az öreg kontinensen
Kissé családott az úr. Megint leléptek egy poén-ját, valamit, amivel el akarta kápráztatni visito-rját. Borzalmak ezek az európaiak. Idejének és minden új dolgot ellesnek. Azt persze elfelejtik hogy a rendkívül mozgékony amerikai par minden tik két elhelyezi világszer-te Később a beszélgetés to-lyamán valódi amerikai ci-garettával kínált és csodál-kozott hogy kedvenc füst-tölgő csövesekéjét Stock-holmtól Isztambulig minden trafikban árulják Ha drá-gábban is, mint itt ahol 15 centért vesztegetik cso-magját.

Central Parkkal szem-ben lévő 36 eme-letes szállodacsoda felvonója majdnem megtelt már. Reggel fél kilenc van, a vendégek sietnek regge-lizni, a földszinti gyógy-szertár pultjához vagy az európaímod berendezett ká-véházba. A liftbe belépo férfiak levezik kalapjukat, mivelhogy egy nő is van a liftben, illetelmesen, nalkan köszönnek a sereg ismeret-len embernek
Az egyik elegáns ur lena-jól és zsebkeendőjével tisztá-tani kezdi cipőjét. A többi-ek előbb csodálkozza nézik majd tekintetük lábbelijük-re irányítódik Vagy tizen-ketten nézik a tegnapi portól piszkos cipőinket Az ember óriási összegeket fi-zethet bármelyik amerikai luxusállodában, ahol nap-on-ta har szappant és fél-tucat törölközőt tesznek a fürdőszobájába, de cipőjét Rockefeller vagyonáért se takarítanak ki.
Egyszerre a többiek is nekibátorodnak és egy tu-cat jöletzőt férfi guggol a liftben és zsebkeendőjével dörszéli a lábár lévő bő-rbortéket. Legtöbbje üzlet-ember lehet, a nap első meg-beszélésére siet, nem ér rá arra, hogy a „shoe-shine” boltok egyikében megvárja míg sor kerül rá.
A drugstore pultnál vár-ni kell, amíg akad egy üres ezék. Szerencsére elég gyor-san megy a dolog, a vendé-gek nem magyarázhatnak sokat, hogy mire van ked-vük. Az étlapon felsorolt

standard reggelik egyikét gyorsan kiválasztják, csak a számot mondják és azt, hogy kávéval, vagy teával kívánják a falatokat or-lukon lemosni Akiknek kü-lönleges kívánságaik van-nak, megvárják míg a ki-szolgáló nagykegyesen hoz-zájuk fordul. A majonézes sült csirkére, vagy mace-szoszkávára kérésé válni kell.

A mint kilépek az 59-ik utcára, az első lát-vány, amibe tekintem beleütöközik egy teme-tési menet Két fekete ló hűz lassú tempóban egy ha-lottas kocsi Tizenöt-husz ember követi a halottat nagyobbára vihancoló fia-talok
Csak ez hiányzott nekem Amilyen babonás vagyok Ez a hét is jól kezdődik, mint a halálraítelté akit hétfőn reggel visznek akasz-tani.
De miért vigad úgy a te-metési menet? És hol a koporsó?
Kiderül, hogy halottról szó sincs. A kétfogatú teme-tési kocsi Boris Karlof legújabb borzalomfilmjének csinált reklámot és a gyász-baborult hozzátartozók se-rege nem más, mint iskolá-ba menő, mókázó fiatalok tömege Hangosan röhögve utánozzák a zokogó hátra-maradtakat.
Egy rettenetesen elegáns nerkabátos, felékszerezett és a tetejébe igen csinos hölgy közeledik felém Par-főmje előfutárként száll Jöfűsült caniche nyval-t pudlikutyát vezet porázon Az eb ilyen kíséretben ugyancsak nagyon méltó-ságos. Nem néz sem jobb-ra sem balra elérkezett éjjel halad Nyakörvén csillogó kövek Lábnujjain a kőrmöket égszínkékre ma-nikürözöttette úrnője
Mivelhogy minden arra-jövő taxi foglalt, s igen ko-rán is van. — csak fél 11-re várnak, kicsit sétálok a csodás tavaszi napsütésben Nézek mivelhogy itt cso-dálkozni lehet bár semmi sincs, ami megdöbbenene legalábbis addig nincs Az Avenue of the Americas és az 53-ik utca sarkán új fel-hőkarcoló épül Ezen nincs semmi különösebb megje-gyeznivaló ez a város ál-landóan változik éjjel rap-pal folyik az építési mun-ka egy percnyi megszakí-tás nélkül

Az elmesélte Oroszországból való visszaérkezése után a Bucsinzky kavéházban Nagy Lajos törzszakalá-nál, hogy a moszkvaiak kedvenc vasárnapi szórako-zása az, hogy órák hosszat nézik, mint épül egy új, vagy ház. Az amerikaiak sokkal későbbben ébredtek rá arra, hogy mennyire iz-galmas látvány a konstruk-ció. Kicsit istenné emelkedik az ember; a semmiből te-remt apró világot A holna-pot, a jövőt Mivel minden épülő ház, minden magasba szökő bank vagy gyár a közös gazdagságot, az ál-talános jólétet növeli Az 1929-es gazdasági válság idején a munkanélküliek ezrei a Hudson partján kartonból, falemezekből bá-doghulladékokból építettek maguknak nyomorúságos bódékat. Az volt a nyomor, az éhség ideje Minden-nél jobban jellemzi ez a kép a sötét multat mint ahogy a gazdag gondtalan jelent semmi sem karakte-rizálja jobban mint az Avenue of the Americas és az 53-ik utca sarkán ösz-szerakodó házcsoda meg annak sokszáz éjjel-nappal gyarapodó társa Roosevelti elnök dinamikus kapitaliz-musa megváltoztatta a vi-lág képét és elsősorban az Egyesült Államokét Az eredményeket most látni. Lépésről-lépésre beléjük üt-öközik az ember.

Azt mondhat az uné, hogy az amerikai élet gond-olatlan. Ezt precizíroznom kell: a gondtalanság az anyagi jólétre vonatkozott Arra, hogy mindenkinek megvan a mindennapija De gondjai vannak ennek a népnek ami a jövő i-lei Roosevelt emök a té-lelemnélküli életéről álmo-dott. népe pedig az anyagi jólét kényelmes karosszé-kében fél a holnapról A nem gy volna, nem vonulna most fel szemem előtt többszáz fiat-al, a magasba tartott transzparansek más hi-rdetnének, mint a béke ab-szolút szükségességét A járókelők szabad közlekedé-sét jóindulatú mosolyal két szál-as-vállas rendőr biztosítja Szabadon tartják a járdá szélét azt a két-méteres sávot, melyen ide-oda lehet közlekedni S ta-lán nem is véletlen hogy az 56-ik utcában egy falon e következő felírást talá-lom — kiirt érett férfi ke-zének nyomaként: „BAN THE BOMB! GIVE OUR KIDS BACK THE FUTU-RE!” (Tiltsátok meg a bombát! Adjátok vissza gyerekeinknek a jövőt!)
Az Első és Második Avenue között újabb csődülettel találko-zom. Már messziről hallom hogy zenészeket vesznek körül, a Bossa Nova mo-dern ritmusát hozza ide az élénk new-yorki szél Lé-ket vágok az emberek kö-zött. Három muzsikust lá-tok. A hegedűs hatvan év-körüli ember, ruházata sze-gényes, szakállja legalábbis tegnap. Mellette, a közé-ben a zenekar sztárja: fe-kete fiatalember, ragyogó-an játszik nagybőgőjén De micsoda violoncelle ez! Ön-maga konstruálta. Egy te-nyérni széles falemez fé-jéhez odaerősítette a négy

keresztül akarja az élet nagy titkát ellesni.
A Bank of New York építkezésének közönségsike-rér felbuzdúva a szemközti épülő ház fakerítésén ablakokat törtek, s ezen a réséken is „tel ház” van állandóan, meg kellett vár-nom, amíg az egyik ablak szabaddá lesz.

húrt, amelynek másik vé-gét egy szájjal a földrebo-rított, bádög mosogató-medence tetejéhez erősítet-te. A mosogatóedény a rezonanciaszekrény. A har-madik zenész egy bádög-vödör alján húzogatja ugyancsak bádögseprűjét. A három nangszer közül egyedül a hegedű nagyo-mányos, istrumentum.
A zenészek mellett, a falnak dőlten, gyönyörű fe-kete lány. Huszéves lehet. Egyike azon csodálatos szépségű sötétbőrű nőnek, akikbe állandóan beleütök-zik az ember. Az éjtekete-től a csokoládébarnáig söt a világoskávészínűig min-den változattal találkozik a látogató a Hudson-parti metropolis utcáin. A férfiak utánuk fordulnak, elraga-dottan csettintenek. A nők haja rendszerint gondosan göndörtelenített, gyakran szőkékérfestett. Rengeteg a fehér-fekete keverék s. A fajörület, úgy látom nem igen dívik New Yorkban. Ami feltűnik az, hogy a fekete férfi vagy nő soha sem néz vissza fehérbőrű-re. Tekintete elúszik a sem-mibe, félresiklik, mint ami-ko az ember olyasmit lát, amit nem illenek megpil-lantania.

A Bossa Novának sikere van, megtapsolják. A kü-lönös zenekar újabb tánc-számra zendít. A hallga-tók nagy része a járdán do-bolva kíséri a ritmust, egy néger fiú a csipőjét a him-bálja, szélesen mosolyog igen élvezi a nem várt reg-geli szórakozást. Mellette a földön az egyik nagyárú-ház csomagja, azt kellene minden bizonytalansággal leszállítania. Kívánom, hogy ne legyen baja a késés mi-att.

Ötvenkörüli, szemüve-ges úr igen elé-gedetten kommentál-ja a muzsikát népies egy-szerűséggel öltözött fehér lányok. A lány fejkendője alól kikandikál féltucat haj-zelcsavár. Ami nem zavarja. Más sem Európában szó sem lehet arról hogy egy nő hajcsavarokkal mutat-kozzék mások előtt. Azna-vour, a jelenkori francia sanzon törpetermetű éne-kesóriása, egyik dalában a felesége szemére veti hogy annyira semmibeveszi őt, a férjét, hogy „bigudiban” jár a lakásban. Itt meg az utcán sétálnak a hajcsava-ros nők ország-világ előtt. Ami megint azt bizonyítja, hogy ahány ház, annyí szo-klás. Az előítéleteket mes-terességgel teremtik, sem-milyen logika, ösztön, ész-jóérzés, tapintat nem dik-tálja őket.
New York előtt London-ban töltöttem egy hetet. Talán huszadszor. Az egyik elegáns étteremben vendég-látó barátom és én a meg-rendelt ebédre várakoztunk és mivel éhesek voltunk et-tünk az előtűnik lévő zsem-lékből. Egyszerre bará-tom elvörösödött s halkan odasugta: „Que faites-lá?” (Mit csinál?) Fogalmam se volt milyen ilyenszabály el-vételtem. Csodálkozaso-mat látva az évek óta Angliában élő francia kol-légám kétségbeesetten mu-togatott a zsemle felére, amelyet letettem a hófehér abroszra. Amikor még min-dig nem értettem, megfogta a zsemlyemaradékot és rá-tette egy előttem lévő esé-szealj nagyságú tányérká-ra. Így tudtam meg, ven fejjel, s egy, az ilyensza-bályokról írt cikksorozat-tal magam mögött, hogy a zsemlet „a meztelen abroszra” tenni a legnagyobb neveltlenségek közé szá-mít a kies Albionban. Meg-tanultam tehát egy életre. Mint ahogy azt is, hogy ha

szabaddá lesz.

Amikor egy pesti zsidó lakatosnak akarta adni a fiát, a keresztény lakatos-céh azzal a maliciózus meg-okolással utasította el: „Ha

Amikor egy pesti zsidó lakatosnak akarta adni a fiát, a keresztény lakatos-céh azzal a maliciózus meg-okolással utasította el: „Ha

Amikor egy pesti zsidó lakatosnak akarta adni a fiát, a keresztény lakatos-céh azzal a maliciózus meg-okolással utasította el: „Ha

Amikor egy pesti zsidó lakatosnak akarta adni a fiát, a keresztény lakatos-céh azzal a maliciózus meg-okolással utasította el: „Ha

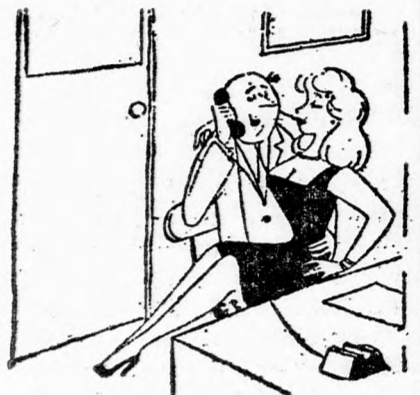
Amikor egy pesti zsidó lakatosnak akarta adni a fiát, a keresztény lakatos-céh azzal a maliciózus meg-okolással utasította el: „Ha

Amikor egy pesti zsidó lakatosnak akarta adni a fiát, a keresztény lakatos-céh azzal a maliciózus meg-okolással utasította el: „Ha

NEVET A VILÁG

ÜZLETEMBER
Az első világháborúban Kohn Hugó hőstettet hajtott végre. A százados megkérdezi tőle:
— Mondd, fiam, mit vennél szívesebben, ha kapnál egy szép bronzérmét, vagy ha 100 koronát adnánk neked?
Kohn töpreng és végül is kérdéssel válaszol:
— Mibe kerül a császárnak egy ilyen bronzérem?
A százados meglepetten válaszolja:
— Körülbelül 1 koronába.
— Akkor, ha szabadna úgy kérném, százados uram, hogy adjon nekem a császár 99 koronát és egy bronzérmét...

A HIVATALFÖNÖK PANASZKODIK

— Ha tudnád, drágám milyen nehéz napom van! A hivatal minden problémája rám nehezedik...

EGY RENDŐRI HIR VEGE
...a trempelő lány valómása szerint a sofőr nem esköltte meg. A sofőrt hanyagság miatt megbüntették...

ELGONDOLKOZTATÓ DOLOG

Igy panaszkodik az aszszony jóbarátjának.
— Tudod, a mi baráti körünkben sajnos nagyon kevés ismerősünk van...

TANULÓ VEZETŐ
A vadonatúj vezető beült kocsijába, beletapos a gázpedálba és száguldani kezd. Az első fordulónál elüt nárom embert, utána felszalad a járdára, nekirohan a falnak és eszméletlenül zuhan ki a kocsi roncsai közül. Arra tér magához, hogy egy ágyban fekszik és fehérköpenyes férfi áll mellette.
— Hol vagyok? — kérdi elhaló hangon.
— Hármasszobás, 17-es szoba — hangzik a válasz.
— Igen, de hol, — suttogja — Korház, bolondokháza, vagy börtön?

AZ ISKOLÁBAN
Tanító: Mi tudsz Julius Caesarról?
Tanuló: Semmi rosszat.

Tanító: Mikor halt meg Kolumbusz?
Tanuló: Nem is tudtam, hogy beteg volt.

SAKKNYELVEN
A sofőr kislia meséli a szomszédoknak, hogy édesanyja ikréket szült. Nagy szakértelemmel így mondja el az eseményt:
— A mamám pótkocsis gyermeket szült...

MESE
Éjjel két óraker felébred a hároméves kislány és felkelti az anyját...
— Ima, mesélj nekem...
Az anya így csitítja:
— Mindjárt hazajön az apád és ő majd mesél, mindkettőnknek...

ERV AZ ALKOHOL JOHATÁSA MELLETT
Az én nagybácsom 92 éves — prédikálja a részeg barátainak — és egész életében jócskán ivott szeszes italt. Volt viszont neki egy öccse, az soha nem ivott és mégis két éves korában halt meg.

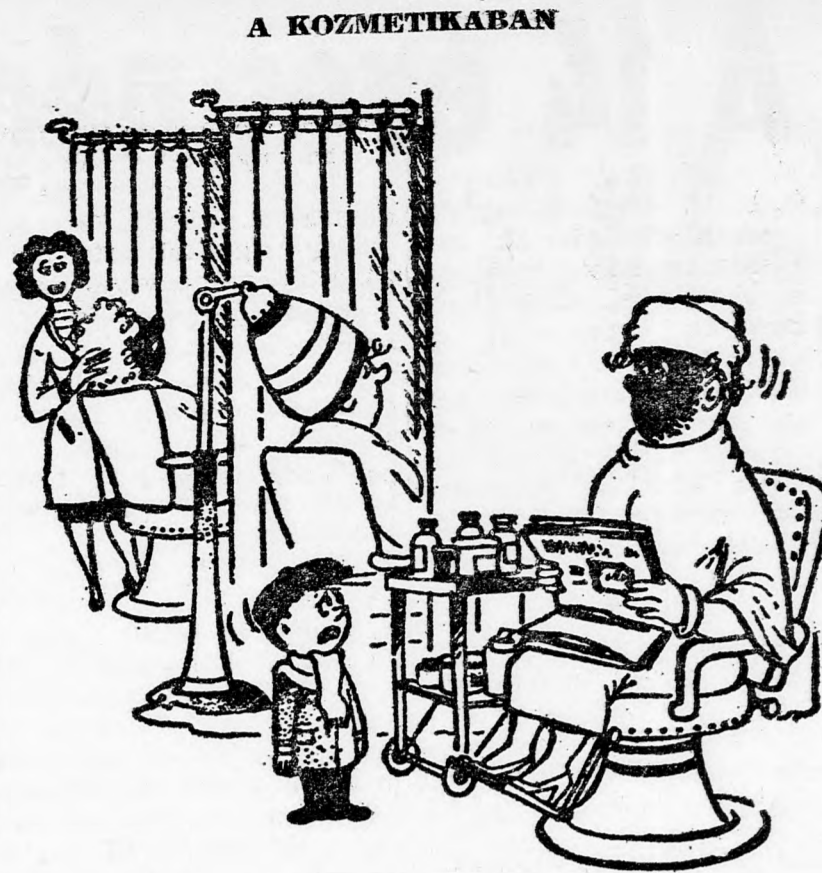
SAKKNYELVEN SZERELMESEI

1.
A jegyzető ül a fogorvosi székben.
— Melyik foga fáj? — kérdi az orvos.
— A bal hetes, az erkélyen — hangzik a válasz.

2.
A vendéglősné így kiált fel, mikor a kezébe adják újszülöttjét:
— Milyen picit! Alig öt-hat adag.

EGY KISFIU NAPLÓJÁBÓL
„Mikor egy kicsit hangozan viselkedem rögtön megvernek. Ha viszont csendben vagyok, a lázamat mérlik meg...”

SZEP IDŐK VOLTAK...
A fiatalasszony meséli barátjának:
— Mikor első hetes házasságunk voltunk, minden reggel csókkal ébresztettem a férjemet.
— És azután?
— Azután váratlanul hazahozott egy ébresztőt...

— A néni, véletlenül nem az én anyukám?

A BIZONYITEK
Bíró: Milyen bizonyítéka van arra, hogy a gyanúsított csakugyan részeg volt?
Rendő: Leírhatatlan szavakkal támadt rá egy taxisofőrre.
Bíró: Ez még nem bizonyítja, hogy részeg volt.
Rendő: De sehoh a közlemben nem volt egy taxisofőr sem...

A SZOKÁS HATALMA
Egy fiatalasszony gyermekével a karján betér a mézáróshoz és kéri, hogy mérje le a kicsikét a pontos mérlegen. A mézáros eleget tesz a kérésnek és mikor végzett a méréssel, így közli az eredményt:
— Hat kiló harminc, csonttal együtt...

KERESZTREJTVEÉNY 1133

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45
46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60
61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75
76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90

Vízszintes: 1. Sziria keleti határvidékén híres ókori város. Petrálval egyetemben a szír művészet központja volt. 6. A napokban kivégzett spanyol kommunista vezér. 16. Azonos betűk. 17. Fejtelten sik-sik. 19. Héber halom. - 20. Balzsam. 21. A tel-avivi múzeum elhunyt igazgatója. - 22. Olasz színművész (1878-1934). „Tascok” stb. 26. Olasz-zsidó atomtudós, 1950-ben a Szovjetunióba disszidált. 28. Népszerű ital. 29. Város a Negeyben. - 31. Vissza: angol egyetemi város. 32. Ékezettel héber fiatalosság. 33. Dupláza be-cézetű szülő. 35. A Kneszet elnöke volt. 36. Mussolini címe volt. 36. Magánhangzótlan vizinóvén. 40. KRK. 41. Politikai jogokkal nem rendelkező, de szabad lakosság az ókori Rómában. 44. Az ébredő kontinens. 46. Wilfred ... angol költő (1893-1918). - 48. Időmérő magánhangzó. 49. Ékezet-tel négy- vagy sokszög ke-rezmettszett, függélyes teherhordó szerkezet. - 51. Lohobrigáda filmszínész név. - 52. Orosz állatmese-író. 54. Két szó: 1) a mohamedán vallás; 2) svájci óramárka. - 56. Spanyol költő (1493-1542), az olasz reneszánsz kori költészetnek egyik meghonosítója hazájában. 58. Kevert gyümölcs. 59. Ertesítő levél a kereskedelembe. - 60. ZIN. 61. Hegedű része. 62. Az új kontinens eleje. 63. Rangjelző. 64. Női név.

65. A Fülöp-szigetek kihaló gyapjashajú, sötétbőrű őslakói. 67. Ékezettel hokedli, kissé idegenül. 69. Római istennő. 70. Evkönyv, krónika, eredeti latin fonetikával. - 72. Héber lakcím. 73. Sokszoros magyar-zsidó ping-pong világbajnok. - 75. ... agóg, népcsaló, népművelő. - 77. Pesti Bituál Leumi. 78. Amerikában élő magyar-zsidó színész. - 79. Szilárdág, állandóság. 82. Latin sáv eleje. 83. Szentkép. 84. Sáv fele. 86. Héber szegénység. - 87. Az olasz szocialisták lapja. - 89. Két szó: 1) Izráelben élő magyar nyelvterületi származó író; 2) a betegségek okaival foglalkozó tudomány. 90. Felidéz latin eredetű szóval.

2) ékezettel férfinev. - 23. Nyelvtani fogalom magánhangzó. 24. Latin szag, illat fele. 25. Ebben végződik az izmok. 27. Bibliai birkás. 30. Ékezettel héber női név. 34. Pala betűi keverve. 37. Betűvel az elején halafajta. 39. Angol impresszionista zeneszerző (1863-1934). 42. Fertőtlenítőszer. 43. Jáva harmadik legfontosabb kikötője. 57. Énekes madár. 46. Érzékszerv. - 47. Vissza: Brando filmszínész keresztnéve. 50. Két szó: 1) a héber szinpad Bajor Gizi; 2) vallásrövidítés. 52. Evkönyv. - 53. Szünetelője. 55. Vissza: Róger ... francia filmrendező. 56. Pengető hangtudomány. 90. Felidéz latin eredetű szóval.

MINŐSÉGI VALTOZAS

— Nem mondtad meg nekí, hogy van feleséged? Nos, egy percen belül nincs többé feleséged. Csak özvegyed...

REJTVEÉNYPALYAZAT-SZELVENY 1133

Név:
Cím:

AZ 1130. SZÁMU KERESZTREJTVEÉNY MEGFEJTÉSE
Vízszintes: 1. GOMULKA, 6. ANDRÉ CHENIER, 28. ET-RUSZKOK, 26. HEIDELBERG, 54. PÁTÁI, USZÁS, 58. MARINETTI, 70. VÁTIKAN, 79. GRAFOLOGIA.
Függőleges: 1. GREGORY PECK, 5. AKKORD, 11. HIE-RARCHIA, 43. DAIDALOS, 50. GUATEMALA, - 58. MOLINO, 65. MALAGA, 71. NEGUS.
NYEREMÉNY:
UTALVÁNY 10 FONT ÉRTEKŰ HIRDETÉSRE

12 Uj Kelet 1963 V 3

Képeslap

Allen W. Dulles, aki éven át a CIA, Amerika hatalmas hírszerző és kém-szervezetének főnöke volt, elmondta, nagyon sajnálja, hogy 1917-ben, amikor Bernben kezdő diplomata volt, teniszezett, ahelyett, hogy, amint ajánlották neki, leutazott volna Zürichbe, Leninnel való megismerkedés végett.
(Newsweek, New York)

A 81 éves Pablo Picasso baráti körben azt mondta, hogy szerinte, mindenki abban a vallásban haljon meg, amelyikbe született. Ebből arra következtettek, hogy Picasso, aki spanyol katolikusként született, de később évtizedeken át az atáista kommunista párt híve lett, most a katolikus egyházzal való kibékülésre gondol.
(Weltwoche, Zürich)

Hedda Hopper, aki Hollywood minden titkát ismeri, megírta emlékiratát, melynek címe jellemző módon: „A teljes igazság és csak az.” Amerikában 170 új-ság közli a letyka-rovatát, de azt, ami ebben a könyvben van, egy újság se mer-te közölni. Túl pikáns számukra.

Hedda Hopper minden filmsztár barátja — Marlon Brando kivételével, akivel azért nem beszél, mert egyszer csúnyán viselkedett vele. Emlékiratában ilyeneket ír: Doris Day naponta háromszor áll a zuhanyzó alá. Clark Gable-nek egyetlen valódí foga nincs. Mario Lanza egyszer szétverte egy filmhatalmasság postá-lódíát, mert azzal gyanúsította őt, hogy becsapta.

Iven titkokat lepez a Hollywood filmváros leg-nagyobb letykása a filmsztárokról.
(Hollywood Reporter)

A svéd hatóságok megtagadták a hajtási engedély megadását egy 47 éves stockholmi munkásnak azzal a megokolással, hogy nem tud írni és olvasni. A munkás a döntést megfellebbezte azzal az indókkal, hogy a forgalmi szabályzat nem tartalmaz olyan intézkedést, mely til-taná hajtási engedély adá-sát analfabétáknak. A felsőbb hatóság helyt adott a munkás fellebbezé-nek és elrendelte a hajtási engedély kiadását.
(Dagens Nyheter, Stockholm)

Amikor Esztországot a Szovjetunióhoz csatolták, az egyik ünnepi szónok a néphez intézett beszédét így fejezte be:
— Ezután ti is szovjetek lesztek és nem esztek!

NAGY EMBEREK MONDTÁK

Erich Maria Remarque: „Hatvanöt éves korban az ember általában nyugdíjas megy, tehát én is nyugdíj-azom magam a regényírás-terén és csak szindarabok-ka fogok ezentúl írni.”
Harry Truman: „Ha az Egyesült Államok elnöke tekintélyt bölcsen látva, abból jó származik az ország számára: ha a te-kinthet nem veti bölcsen latba, úgy az elég nem jó, de még mindig jobb, mint ha tekintélyt egyáltalán nem vetné latba.”
Hans J. Diederich, német komikus: „Az én karrierem egészen normálisan kezdődött: először is meg-születtem.”
Somerset Maugham: „Bor-zalmasak a mai emberek, még a vesszőpariáktól is tiranizálni hagyják magu-ka.”

SI

Holnap délután az 1962/63. Nemzeti Bajnokság fordulója, a kérdőjele: „Késő?” A hol-heves viták. Az ugynevezett „zottság” a letytség és az kifejezett késem nyújtott vetkeztetéseit tudni, ho-tegetési és le-ben elhangzó-ben fogja be-esés kérdése megkérdeztül a labdarugó teletbeli elnö-vekeztetéseit és az ügybe-pek az ügybe-tyű alapos melletl böz-azonban bize-gyepen elért nem befolyás-asztal mell-döntések... te egyébként Hákoách sz-tüntetést ren-vetség Dubr-háza előtt. „Azonnali d-elve. A Há-je egyuttal egy amenny-döntés a t-forduló előtt-ják az utol-sági uton v-sát.

Az utolsóként a kiess-vivott drámá-Vessünk egy bajnoki tabe-elő papírt és het számita-csapat — a-mát Gán, H-a Makkábi H-feje felett kardja”...

- 1 H. Petac
- 2 H. Tel A
- 3 Simson
- 4 Makkábi
- 5 Bné Jehu
- 6 H. Tibér
- 7 M. Haifa
- 8 H. Jeruz
- 9 M. Tel A
- 10 M. Petac
- 11 H. Haifa
- 12 Hákoách

Hákoách Hápoél Tib-melletti páll A három sz-és egyike. Á-áll Hákoách ez... A csa-le van ma-léggsem ren-doljunk csal-koách saját-ra legyőzi-riást (amire meg is van Petach Tik-a Hápoél T-szintén köny-ugy megme-től. Nem s-nünk, hogy-riás az elmu-csapatot fe-ra (Makká-koáchnál, v-hogy a tibér-körömmel-hogy haifa-tát a vessz-mentse. Er-Hákoách gy-Hápoél H-Jaffa (Haif-Hápoél Haif-góaránya, pont megsz-a bentmara-ját otthon-lve megvár-hacsak...

SZOMBATI NAPTÁR

5723 ljár 9.
1963 május 3., péntek
5723 ljár 10.
1963 május 4., szombat

GYERTYAGYÚJTÁS

Gyertyagyújtás ideje:
Jeruzsálem 5.42
Tel-Aviv 6.00
Haifa 5.54
Szombat kimenetele:
Jeruzsálem 6.59
Tel-Aviv 6.57
Haifa 7.02

HETI SZAKASZ

Heti szidra: Acháré mot - Kodosim
Haftara: Halo Mivné Musim. - Amosz 9.

ÜGYELETES GYÓGYSZERTÁRAK

Péntek, 17-24 óráig:
Frenkel, King George 28., telefon 223-721; Jani, Jehuda Hálevi 67., tel. 62-474; Szántász, Ibn Gvirol 83., telefon 232-064.

Szombat, 8-19 óráig:
Brelmann, Allenby 56., tel. 5952; Vulkovskij, Herzl 36., tel. 84657; Ben Jehuda 142., telefon 223535; Kásztel, Ibn Gvirol, 147., telefon 43-716; Ziva, Schunát Hátkiva, tel. 32-403; Noga, Jaffa, telefon 81-896.

Szombat, 19-24 óráig:
Michlin, Allenby 112., tel. 63253; Moskovitz, King George 25., telefon 62-650; Jaffe, Ben Jehuda 172., tel. 224-543; Abrahámi, Erlanger 9., tel. 32-385; Ziva, Schunát Hátkiva, tel. 32-403; Noga, Jaffa, telefon 81-896.

Bát-Jám
Péntek: Bát-Jám, Balfour-u. 45.
Szombat: Acemaut, Balfour-u. 75.

Rámát-Gán
Péntek: Elit, Bialik-utca 4. sz.
Szombat: Germeza, Bialik-u. 50.

Cholon:
Péntek és szombat: Briut, Szokolov-u. 104.

Natanja:
Péntek: Hámagén; - szombat: Geva.

Rison-Lecion:
Péntek és szombat: Sztrachlevitz, Rothschild 34., telefon 941309.

Rechovot:
Péntek és szombat: Levin, „Há-negev”, Herzl 196, tel. 851245.

Petách-Tikva:
Péntek: Ressel, Rothschild-Herzlsarok, telefon 911-406.
Szombat: Aszuta, Baron Hirsch 21., telefon 911-710.
Chedera:
Péntek és szombat: Negbl, Herbert Samuel 74., telefon 22-43.

Beér-Seva
„Negev” gyógyszerár, KKL-utca 9-11 és 16-20 óra között.

ORVOSI SZOLGÁLAT

Tel-avivi orvosok szolgálata
Péntek és szombat: Dr. Eisen Fritz, Simson-u. 5, tel. 225-748; dr. Simon Saul, Sderot KKL 43, tel. 231-374; dr. Hár-Even Jakov, Epstein-u. 6, telefon 43-281; dr. Szegál D., Bloch 31, telefon 229-860; dr. Antebi Eljáhú, Wárburg-u. 7, (Habima mellett), tel. 223-688; dr. Blum Teodor, Bár-Kochba 58, tel. 222-888.

Bné-Brák:
Dr. Palant Abraham, r. Háslós 14, telefon 76-085 (péntek este-től sábat kimeneteleig a telefon nem működik).

Beér-Seva:
Szombat, Kupát Cholim: Alef lakónegyedben 9-11, 16-17.30 és 20-24 óra között, Óvárosban 9-11 és 16-17.30 óra között.

ADÁS - VÉTEL

FIGYELEM! FÜGGÖNYANYAGOK árúítása a gyári lerakatóból közvetlenül a fogyasztónak. Dekoratív helyben, Tel-Aviv, Rothschild 137, 9-1, 5-7-ig.

MEGERKEZTEK korlátozott mennyiségben az automata „ZIG-ZAG” VARRÓGÉPEK tökéletes kivitelben

A. LEVY VARRÓGÉP KÖZPONT Tel-Aviv, Bét Lechem-utca 8. Telefon: 65232

AMERIKAI ES AMCOR trigidreik, ójak és használtak. Kedvező fizetési feltételek. 5 éves garanciával, csak „Kírur-Aviv”-nál, Tel-Aviv, King George 29. sz. Magyarul beszélünk.

MINDENKINEK...

LUXUSBUTOR

olesen eladó. Allenby 97. II. bej. III. emelet. Friedmann 12-4-ig, 7-9-ig.

EZOSTARGYAKAT

maga s áron vásárolok. Késpengék átcsereleése rozsdamentesre és eszközöz ezüstözése. „SARKUM”, Tel-Aviv, Nachlat Benjámin 8.

ELADÓ 5 darab jó tehén,

36 és 39 literes. Génaht, Mosáv Talmé Elázár, Chedera mellett.

HÁZASSÁG

„FORTUNA” házasságközvetítő iroda, Haifa, Pevzner-u. 13. Telefon: 2495.

KIMAGASLÓ,

különlegesen zseniális, nagy tiszteletben álló, arisztokrata, 57 éves férfi részére

keresek

kiváló, intelligens, tanult, imponzans, vallásos, szép, lehetőleg magas hölgyet feleségül, 43-48-ig. „Ortodox” jellegére a kiadóba.

55 EVES, jóslituált kereskedő, jókisléjű, intelligens, egyedülálló hölgyvel megismerkedne. Házasság céljából, Tel-Aviv, POB 4028. „G. A.”

JÓ HÁZASSÁG csak jó iroda útján. „Fortuna”, Tel-Aviv, Idelson 20.

INTELLIGENS KERESKEDELŐ, szakmával, keres hozzáillő feleséget (30-33). „Elettárs” jellegre. Gershon Ben Hirdetők irodája, Tel-Aviv, Allenby 51.

„ZAHAVA” házasságközvetítő irodájához bizalommal forduljon. Haifa, Pevzner 42., II. em.

53 EVES, EGYEDÜLLŐ övegyember, szép, berendezett lakással, kívánva állással, keres magához való, kizárólag szombattartó feleséget. Cím: Friedmann, Názáret Elit, blokk 82/6.

MODERN VALLASOS, vagyon-talan övegyasszonnyal, 55 évesig, megismerkednék házasság céljából. „Kohanita” jellegre a kiadóba.

KÖNYVTÁRAK

JÓ ES ÚJ könyveket olvashat HARTSTEIN (azelőtt Jámor) köteteskönyvtárból. F. A., Allenby 84. sz. udvarban. Könyveket a természetesen áron vezek.

A BNÉ HERZL KÖZLEMÉNYE

A BNÉ Herzl szeretettel várja tagjait és barátait 1963 május 6-ikán, hétfőn este 7 órakor helyiségünkben (Tel-Aviv, King George 48., I. em.), ahol

dr. Tenen Béla, a „Ján Vásém” megbízottja tart érdekes előadást: „Benyomások a Jád Vásém látogatól köréből” címen.

Még kapható néhány kedvezményes jegy 1963 május 11-re. Szombat este 7-9-re az Izráeli Operaház gálaelőadására. Műsoron Puccini: Pillangó kisasszony című operája. Jegyek átvehetőek május 8-ig Heiden Jenő üzletben, Allenby 96. és Rajna Dávidnál Lombard Tiferet), Rothschild 31. sz. alatt.

Kérjük a választmány tagjait, hogy 1963 május 6-ikán, hétfőn este 7 órakor a King George 48. sz. alatti helyiségünkben, pontosan megjelenni sziveskedjenek.

H A I F A

ÓZERETEKET, metapleteket közvetít: Schweitzer közvetítőiroda, Bialik-u. 7. sz. Naponta 10-11-ig, vasárnap és szerdán 4-5-ig is.

KULCSPÉNZERT kétszobás lakás, Haifa, Hillé-u. 13.

MASFELSZOBAS, KONYHAS, hádári lakás jutányosan eladó. Szegál, Haifa, Háslólach 31. sz. földszint.

HÁZVEZETŐNÖT, bentlvasással, keres kis háztartás, egy kisgyerekkel, Gordon, Hárfoe-u. 11., Achuzá, 13-15 óra között.

ELADÓ KÉTSZOBÁS komplett lakás, Krémer, Haifa, Kirjút-Ellezer, Amál-u. 19/I. (1-4, 7-9).

KVAR-ATA KÖRNYÉKEN 700.- font havi jövedelmű makolek, lakással, eladó. Gross, Haifa, Kirjút-Eljáhú, El Adrisz 3.

ATADÓ AZONNALRA szobakonyhás lakás, olesen. Szirkin-u. 1/fdszt., Haifa, Izráel.

LAKÁS

LAKÁS, üzletihelyiség a közismert „EXPRESS” iroda útján. Tel-Aviv, Merkáz Bálé Meláchá 5. sz. Telefon 65376 (10-1, 4-6)

LAKASOK: vétel, eladás, kutszengés. Üzletihelyiségek, existenciák: Weinberger közvetítő iroda, T. A., Merkáz Bálé Meláchá 12. Telefon: 64923.

EGYSZOBAS KOMPLETT lakás, - központi meleg víz, lift - havibérbe kiadó. Tel-Aviv, Harkonon 61. sz. 30-as lakás. Megtekinthető: d. u. 3-7-ig.

KIADÓ 1 SZOBA, vagy ágy BNÉ-Brákban, idősbb asszony részére. Könyvháználhat lehetőség. Erdéklődés 9-4-ig: telefon 62827. Tibi.

2½ SZOBAS LUXUSLAKÁS. I. em., osolepokon, Cholon, Jabotinsky-utca, 30.000 font. Levelék „4021/63” jellegre, Tel-Aviv, POB. 831.

SZOBA ES VARÓSZOBA fogorvosnak kiadó. Cím: „Dachaf”, Tel-Aviv, Allenby-út 123. No. 11211”

ÁLLÁS

MAGYARUL IS TUDÓ, ívrit gépirónót keresek délelőtre. - Ajánlközást: Tel-Aviv, P. O. B. 1608. címre kérek.

HÁZTARTÁSI alkalmazzott azonnalra felvezsek. Prinz, Tel-Aviv, Allenby 28.

BÚTOR

„DALIA” KÁRPITOS ázerben, Tel-Aviv, Pínsker 33., nagy választék reklámikában, fotékletes munka. E. Appel vezetése alatt.

TARS

GYÜMÖLCS-, zöldségaszaló- és gyümölcsövel (mark) üzem felállításához tökéleltársat keresek. „Szakember vagyok” jellegre a kiadóba.

Radio

PÉNTEK

6: Má tovu, 6.05: rövid hírek, 6.10: zenélő óra, - 6.30: torna, 6.40: zenélő óra, 6.57: műsorismeretetés, 7: hírek, 7.17: Keller Béla: Magyar nyitány, D'Albert: Prelude, Elmann: Tango, Bolzoni: Menuette, Turina: Far-daguiilo, Karas: Melody, 7.45: Izráeli dalok, 8: rövid hírek, 11: műsorismeretetés, 11.05: az elemiskolások rádióoktatása, 11.50: hanglemezkek, 12: Glier: „A pi-pacs”, Fiblich: „Hedi”, Glazu-nov: „Raymonds”, 12.45: könyvnyil: zene, 13.30: hírek, 13.45: hanglemezkek, 13.55: rövid hírek, 14.15: sábbati melódiák, 15.30: Kábbátat Sábbát műsora, 16: ifjúsági műsor, 16.30: asszony-rovat, 17: hírek és időjárás, 17.06: Schubert szerzemények: 1. Fantázia, f moll, 2. Quintett, A dur zongora és vonóshangszerre „A pisztráng”, 18: sábbati melódiák, 18.30: sporthírek, 19: hírek, 19.20: a Kol Jisráel szalozenekarának hangversenye, 20: „Egy csoportban” - Jákov Ben Herzl mű 20.45: operaszre-letek, a milánói Scala kórusának közreműködésével, 21: hírek, 21.16: Dvorák: Szerenád, Csáj-kovszkij: Hegedűverseny D dur, Maler: Szimfónia No. 10., fisz moll, Szell György vezénylével, 23: hírszefoglalás.

PARHUZAMOS MŰSOR

8: Rövid hírek, 8.02: hanglemezkek és reklámok, 10 óráig, 11: könnyű zene, 16: ifjúsági műsor, 16.30: asszonyrovat, 17: hírek, 17.05: „Kedvel és ismert melódiák”, 21.31: Tarka műsor, 22: hírek, 22.02: francia zenei műsorszámok, 22.30: tánczene, 23: hírszefoglalás.

A HADSEREG MŰSORA

10-11 óráig hanglemezkek, - 18.03: kívánságmezek, 19.15: katonai dalok, - 19.30: Szim-chon úr és családja, - 20: Verdi: „A végzet hatalma” - nyitány, Bruch: Hegedűverseny No. Ivi Gítlisz előadásában, Haydn: Szimfónia „A búcsú”, 21.15: „1005-ös postalóda” - kívánságműsor, 22: tánczene.

SZOMBAT

Az Izráeli rádió magyar adása 19.30 órakor a 423. 427 és 273 méteres középhullámhosszon hallható.

7.30: Ádon olám, 7.37: Izráeli dalok, 7.50: Carl Stamitz: Quartett, zenekarra, Ph. Em-manuel Each: Verseny, csemballo, zongora és zenekarra, 8.30: hírek, 8.45: könnyű zene, 9.15: a tudományos világ, 9.40: zenei ta-lálós verseny, 10.10: hangos heti híradó, 10.45: népdalok, 11.15: „A függöny felgördül”, 11.56: hanglemezkek, 12.15: Izráeli dalok kívánságműsora, 12.45: film-és színházzene, 13.30: hírek, - 13.40: cháádzalok, 13.58: rövid hírek, 15.32: Beethoven: Szona-tina mandolin és zongorára, Sac-ratti: Aria Mendelssohn: Canzo-netta, Schubert: Dal, Schumann, Arabesk, 16: ifjúsági műsor, 17.25: „Bidur 63”, 17: modern zene, az 1962 varsói Gszl zene-fesztivál műsorából: Mjcselkvy: Szimfónia No. 2, Kilár: „Riff 62”, zongora és zenekarra, Baird: Variációk, 17.45: tudományszemle, 18: népdalok, - 18.15: Dvorák: Quintett A dur, zongora és vonósműsora, 18.30: hírek, 19: hírek, 19.20: júdiz népdalgyűjtemény, 19.50: Hámav-dil és Melává Malká műsora, - 20.20: sporthírek, 21: hírek, - 21.45: Verdi: „Alarcossal” - I. felvonás, 23: hírszefoglalás.

PARHUZAMOS MŰSOR

17.01: Izráeli dalok, 17.30: tarka műsor, 18.02: „Szivárvány az égen” - szórakoztató műsor, 18.30: új hanglemezkek, 18.45: régi népdalok, 21.31: énekegyve-leg, 22.07: tánczene, 23: hírszefoglalás, 23.10: tánczene, 24: Haikva.

A HADSEREG MŰSORA

18.03: Kedvel melódiák, - 19.10: Csájkovszkij: Haikvák ta-va - balettisztv., 20: „Sává-tov” - zenei egyveleg, 20.30: Sábbát kimenetele, 21.30: tánczene.

Minden reggel friss hírekkel UJ KELET

ÜZLET

2 SZOBAS LUXUSLAKÁS, nagy hallal, elkölözés miatt eladó, Bón-Jám központjában. - Részletek: Budik Chájimnál, Jaf-fa, Eljáhú-u. 9.

ELADÓ háromszobás luxus-lakás, negyedik emelet, lift, köz-ponti fűtés. Tel-Aviv, Hess-u. 28. (5 és 6. sz. lakás.)

OKTATÁS

RAMAT-GÁN KÖZPONTJA-BAN havibérbe kiadó könyv-és ajándéküzlet. Szükséges 20 ezer font az állományra. Tel. 71245.

HOLGYEIMI BIZTOSÍTJA JÖVŐJÉT, ha szakmát tanú. Az ismert diplomás kozmetikus-nő, Zizi Cransianschi, Ramát-Gán, Bialik-út 71., esti kozmeti-kai kurzust nyit 1963. június 1-i kezdettel, ahol a legmodernebb eszközökkel történő arckezelés mellett, megtanulja a krémek készítését is. Iratkozón be ide-jében! Felvételosztás: vasárnap, kedd, esztörtök este 17-21 óráig.

A ZUCKERMANN FOGASZA-TI LABORATORIUM, expressz ha- vitások fél óra alatt, T. A., Ginc George 5., tel. 62429.

RAMAT-JÓSEFZBAN előfizete-seket, hirdeseket az Uj Kelet és minden befűdél lap részére, ere-deti árakon felvez: „DINA” ügy-nökség, virágüzlet, Merkáz 37.

KÜLÖNFÉLE

MŰFOSOROT invitok egyo-csóban, 30 perc alatt, garantálva, a legújabb módszerrel fogadó bármely orában. - Tel-Aviv, Keren Kájemet narunkettó Keri Zola utca sarok. Telefon 222850

KITÜNO MUSTOPPOLAS, jersey- és kötötthullás is. „ILANA”, T. A., Allenby 83.

JÓLSZABOTI OLTÓNY, eleg-ans kosztüm készűl INDIG szo-boságnál, T. A., Allenby 21. I. e.

Dr. Diebi - dr. Rosen ortopedi-ai szakorvosra, nagy váz- és mozgáskészletű emberek. Katz, Tel-Aviv, Sheinkin 44.

HALLÓKESZÜLEK INTEZET, Samuelof, T. A., Diczengófi 101. (passzáz), II. e. Hallásélezés, te-guabb módszerrel fogadó bármely orában. - Tel-Aviv, Keren Kájemet narunkettó Keri Zola utca sarok. Telefon 222850

HIRDETÉSEK az Uj Kelet és az összes Izráeli és külföldi újságok részére eredeti árakon feladhatók: Gershon Ben, T. A., Allenby 51. Telefon 62810 (8-1, 3-7).

VILÁNYBOILÉREK, vízve-tétszeresek, garanciával. - Gyenes, T. A., Sheinkin 61. Tel.: 224018

A ZUCKERMANN FOGASZA-TI LABORATORIUM, expressz ha- vitások fél óra alatt, T. A., Ginc George 5., tel. 62429.

RAMAT-JÓSEFZBAN előfizete-seket, hirdeseket az Uj Kelet és minden befűdél lap részére, ere-deti árakon felvez: „DINA” ügy-nökség, virágüzlet, Merkáz 37.

JERUZSALEM

HURCOLKODAS, CSOMAGO-LAS, BÉRAKTAROZAS, Foruljon teljes bizalommal hozzánk: OREX-TRANSPORT, Ben Jehuda-u. 6. Telefon 22783. Jeruzsálem.

LAKASOK, ÜZLETÉK, telkek Blechner által, Hotel Zion, 10-12, 4-6-ig.

HIRDETÉSEKET az Uj Kelet-be felveznek: az összes hirdető-irodák; az Uj Kelet fiókkiadó-ivatala M. Landau, Javec-u. 7; Er-dős Béla, Javec-u. 7; Zauberer Mose, Kirjút Hájovél, Sikun Olim 142.

ÜGYELETES GYÓGYSZERTÁRAK

Péntek: Bátis, Strauss-utca 10., telefon 22-911.
Szombat: Herzl, Rech. Jaffa 36., telefon 25-059.

Megjelent a hadsereg jubileumi képesalbuma

Tel Aviv, (Az Uj Kelet katonai tudósítójától).

Tegnap jelent meg a hadsereg új, nagy képes albuma, amelyet az állam fennállásának 15 éves évfordulója alkalmából adtak ki. Mordecháj Bár-On alezredes, valamint Mordecháj Birkáj, az album szerkesztői sajto-értekezlet keretében ismertették a szerkesztőség munkáját és annak irányelveit.

A 208 oldalas album, amelyben 132 művészi kép van, nem a hadsereg történetét öleli fel, hanem a jelent igyekszik átfogóan ismertetni. A művészi album 13 fejezetet tartalmaz és ezek között külön fejezet ismerteti az Izráeli hadiipar eredményeit, valamint az ezen a téren folytatott tudományos kutatást és új fegyverek fejlesztése terén elért eredményeket.

Az album külön fejezetet szentel a Náchálon, valamint az afrikai országok részére nyújtott segítségnyújtásnak.

A 14 éves néger lány

(Folytatás a 11-ik oldalról) az ember Svédországban vendég, s álva issza az étvagygerjesztőt, a világ minden kincséért se gyújt-hat rá egy cigarettára. Nincs is hamutartó a szobában és szégyenszemre az illemhelyen kell megszabadulnia a bűnös csövecskétől. És azt is, hogy illem-telenség csodálkozva nézi New Yorkban a nőt, aki úgy hordja a hajcsavart az utcán, mintha gyémántdiadém volna.

Végülis találtam egy taxit, amely odaszállított a zöldlépcsős, koloniális fa-házhoz, amelynek második és legfelsőbb emeletén várt az irodalmi ügynökkés eu-rópai származású igazgatója.

— New York igen szép — mondta bevezetőül. — Maga még semmit sem lát-hatott eddig belőle... — Semmit — mondtam csendesen.

Minek is kezdjem vitatkozással első megbeszélésünköt?

A Hitachdut Oléj Hungária közleményei

HAIFA
A haifai HOHA kollégáim fr- lentkezett este én kétnapos kirándulást rendel.

Szolom - Mészáros - Ein Gedbe. Az út és a tájnyalói ismeretése szálhosszabb együtt 24. - font. Kérjük a jelentkezőket, hogy a kirándulásra Pevzner utca 2. sz. alatti irodánkban feliratkozzanak.

A haifai Idősek Klubja közli tagjával, hogy május 6-án, vasárnap délután dr. Gordon Ujheji József, az aradi kórház volt főorvosa tart előadást.

„Orvostudomány és babona” címen. — Vendégeket szivesen látunk.

CHEDERA
A chederal HOH közli, hogy május 6-án, hétfőn este, pontosan 8 órakor helyiségünkben dr. Weisz József főorvos: a reuma betegségéről és

Neumann Jehuda: Chedera és környékének ismeretése vetített képekkel címen előadást tartanak.

HERZLIA
Május 6-án, hétfőn este 8 óra-kor a Bét Háezrach kulturterem-ben SZENES GIZELLA és MOLNAR PAL, a népszerű színházaspár „A HÁZASSÁG ÜRÖMEI” című nagysikerű új műsorának herzliai bemutatója.

Bevezető: WIDDER DEZSŐ Konferál: MOLNAR PAL. Humoristák parádés: Békeffy László, Nótý Károly, Tabi László és Rejtő Jenő legkitűnőbb művel-kertinek színe.

Terebérhozzajárulás 2. - font. A nagy érdeklődés miatt várva meg előre jegyét. Fűszszalon, Mír-jám fodrászszalon és „Avnát” ci-pőüzletben.

CSAK SZOMBATON:
Zipplér Rudolf, Sikun Szela 13. Kirjút Jovél, telefon 35-480.

Hárman áll

Tel Aviv, (Katonai tudósítójától). Ben Gurion

Tegnap jelent meg a hadsereg új, nagy képes albuma, amelyet az állam fennállásának 15 éves évfordulója alkalmából adtak ki. Mordecháj Bár-On alezredes, valamint Mordecháj Birkáj, az album szerkesztői sajto-értekezlet keretében ismertették a szerkesztőség munkáját és annak irányelveit.

A 208 oldalas album, amelyben 132 művészi kép van, nem a hadsereg történetét öleli fel, hanem a jelent igyekszik átfogóan ismertetni. A művészi album 13 fejezetet tartalmaz és ezek között külön fejezet ismerteti az Izráeli hadiipar eredményeit, valamint az ezen a téren folytatott tudományos kutatást és új fegyverek fejlesztése terén elért eredményeket.

Az album külön fejezetet szentel a Náchálon, valamint az afrikai országok részére nyújtott segítségnyújtásnak.

Az any

New York zsidó tudós yorki Jesiv bert Einstein orvosi fakul közölték, ho a csecsemő sárgaság kó

Dr. Irvin Laurence G pitották, ho nél, amikor fellép gyermekek táplálkozás gált esetek sárgaság mihelyt a

hagyták a tásat és etetni

Hárman kapják meg az ezévi állambiztonsági díjat

Ben Gurion fogadta a kitünő szolgálatukért megdícsért száz katonát

Tel Aviv, (Az Uj Kelet katonai tudósítójától). — Ben Gurion hadügyminiszter ma osztja ki háziünnepség keretében három sze mélynek az ország biztonság érdekében kifejtett tevékenységéért megítélt állambiztonsági díjat. A díjnyerésért mindenki a háziünnepségen nem fogadják közölni. Megbízható értesülések szerint mindhárom személy igen komoly érdemeket szerzett ezen a téren, de nevük állambiztonsági okok miatt nem közzétehető.

Tegnap egyébként Ben Gurion miniszterelnök és hadügyminiszter száz katonát fogadott, akik az állambiztonsági díjnyerésük miatt fennállásuk 15-ik évében szolgálatuk során kitüntették magukat. Az ünnepségen jelen volt Cvi tábornok vezérkari főnök, valamint Aharon Dorn, a vezérkar erődékhadvezetői osztályának főnöke. Ezt az

Az anyatejben lévő női hormonanyag okozza a csecsemőknél a sárgaságot

Az amerikai Jesiva-egyetem két tudósának nagyjelentőségű felfedezése

New York, (IFP). — Két zsidó tudós, akik a new-yorki Jesiva-egyetem Albert Einsteinról elnevezett orvosi fakultásának tanárai között, hogy megtalálták a csecsemőknél előforduló sárgaság kórokozóját.

Dr. Irving Arias és dr. Laurence Gertner megállapították, hogy minden esetben, amikor a csecsemőknél felép a sárgaság, a gyermek még anyatejjel táplálkozik. A megvizsgált eseteknél azonban a sárgaság azonnal eltűnt, mielőtt az anyák abbahagyták a csecsemő szoptatását és üvegből kezdték etetni őket. Ennek oka az, hogy az anyatejben hormonanyag van.

Most először történt, hogy az anyatejben kimutatták a hormon jelenlétét. A két tudós az amerikai orvostársaság egyik osztályának Atlantic Cityben folyó értekezletén hozta nyilvánosságra felfedezését. A kísérleteket hat csecsemővel végezték, akiket őt anyá szült. Az anyáknak ezt megelőzőleg már kilenc szülésük volt,

ünnepeket a Jom Acmáut alkalmából mindig az állam elnök jelenlétében szokták megtartani, ez alkalommal azonban csak Jozsef Kármel ezredes, az elnöki adjutáns volt jelen.

A miniszterelnök üdvözölte a kitüntetett katonákat, mindegyikkel kezelt fogott és szolgálatuk, valamint a magánéletük iránt is érdeklődött. Ben Gurion azután átnyújtotta nekik az oklevelet, amely még Jicchák Ben Cvi aláírását viseli.

Ben Gurion ezt az alkalmat is felhasználta arra, hogy elismerését fejezze ki az idei függetlenségi napi felvonulás sikere fölött. Ennek során megjegyezte, hogy idegenek alig tételezik fel, hogy a felvonulás résztvevőinél vannak jobb katonák is. A katonai szolgálatban azonban — mondta — mindig el lehet érni magasabb eredményeket.

akik közül öt gyermeket szoptattak, négyet pedig üvegből tápláltak. Az öt szoptatott csecsemő súlyos sárgaságot kapott, míg a többi egyáltalán nem betegedett meg. A hormon, amely a betegséget előidézi, a női hormonok családjához tartozik és egyik feladata az, hogy csökkentse az újszülött anyagcseréjét. Ezzel a folyamattal lassítja a bilirubin nevű anyag károsító hatását, amely a szülésnél aránylag nagy mennyiségben fordul elő a vérben. A bilirubin olyan pigment, amely a vörös vérszövetek pusztítja. Amíg ez a folyamat bizonyos határok között marad, nem lép fel veszély, ha viszont a kellenél nagyobb mennyiségű vérszövet pusztul el, akkor fellép a betegség. Ha a gyermek véréből nem távolítják el ezt a hormont, súlyos bonyodalimokat okozhat. Így behatólag a központi idegrendszerbe és arra is vezethet, hogy a gyermek nem fejlődik normálisan.

PENZÜGYI CSÓD FENYEGETI AZ UNO-T

Senki sem akar hozzájárulni a Kongóban és a Közéleleten állomásozó nemzetközi csapatok fenntartási költségeihez

Washington, (USIS). — Az UNO közgyűlése, amely május 14-én rendkívüli ülés szaktart, könnyen abba a helyzetbe kerülhet, hogy kénytelen lesz feloszlalni a Kongóban és a Közéleleten szolgáló nemzetközi haderőket, ha nem talál megoldást fenntartásuk finanszírozására.

Mint ismeretes, az őszi közgyűlés 21 állam delegátusából bizottságot nevezett ki, hogy megtalálja a szükséges összegek felhajtásának a módját. Az UNO tagállamok 90 százaléka nem fizette ki az erre a célra rájuk kirótt összegeket és a bizottság sem tudta ezeket a kormányokat rávenni arra, hogy köteleseket teljesítsék. Az UNO 200 millió dollárért értékpapírokat bocsátott ki, de június végéig ez az alap is kimerült.

A hágai nemzetközi bíróság úgy döntött ugyan, hogy az UNO-tagállamok kötelesek viselni a nemzetközi haderő fenntartási költségeit, de ennek a döntésnek is csak néhány ország engedelmesskedett. A kommunista államok elvi alapon tagadták meg a fizetést és ezért a hiányzó összegeket arányosan a többi államokra rótták ki.

Gyakorlatban eddig az Egyesült Államok viselte a kongói és közleleti hadi erő költségvetésének 48 százalékát. Amerikán kívül csak Anglia volt hajlandó rendkívüli hozzájárulásra. A közgyűlésnek joga van megvonni az UNO tagságot, vagy a szavazati jogot azoktól az országoktól, amelyek kéteves hátralékban vannak. A Szovjetunióra nézve a jogok megfosztásának időpontja 1964 január elsején következhet be.

Mint ismeretes, U-Tant főtábornok nemrég világszerte útra küldte Eugen Blacket, a Világbank volt igazgatóját, hogy kísérelje meg a késedelmes illetemek behajtását. A májusi rendkívüli közgyűlésen Eugen Black jelentést fog tenni a küldetéséről. UNO-körökben nem tartják túlzásnak még annak a megállapítását sem, hogy a pénzügyi krízis magának az UNO-nak a fennmaradását is veszélyezteti.

Amr marsall, az egyiptomi haderők főparancsnoka újabb fegyvervásárlási üzletről fog tárgyalni a szovjet kormányval moszkvai látogatása alatt — je-

Autószerencsétlenség áldozata lett a jeruzsálemi bibliai állatkert igazgatója

A Háme-kászér beér-sévai autóbussza összeütközött Laszker Adrián tenderével — Két ötéves kislányt is elütöttek az autók

Halálos kimenteli közlekedési baleset történt tegnap reggel 9 óra 50 perckor a Jeruzsálem-telavivi főút 12-es kilométerkövénél, Kir. Ánávim kibuc mellett, amikor az Ilán Goren 24 éves jeruzsálemi sofőr által vezetett Háme-kászér-autóbussz összeütközött a jeruzsálemi bibliai állatkert Citroen típusú tenderével. Ennek a kormány mellett Adrian Laszker, az állatkert 61 éves adminisztratív igazgatója ült. Az összeütközés következtében Laszker a helyszínen szörnyethalt, míg a mellette ülő 28 éves Jehuda Kohén, az állatkert vezetője súlyosan, de nem életveszélyesen sebesült meg. Egy arra haladó betegszállító kocsit mind a sebesültet, mind pedig a holttestet az éjnkáreimi Hadassza kórházba szállította. Laszker holttestét később az abukabiri bonctani intézetbe vitték át, miután a halottnak a határrendőrségen szolgáló fia igazolta személyazonosságát.

A halálos baleset úgy történt, hogy az állatkert kocsija az út baloldalára tért át, hogy egy mellékútra kanyarodjon be, amelynek mentén egy döglött öszvér feküdt. Ezt kellett volna Adriánnak az állatkertbe szállítania, amikor a kanyargó útszakaszon megjelent az autóbussz, amely Beér-Sévából nagy sebességgel Jeruzsálembe igye-

zett. Mindkét sofőr hirtelen lefékezett, az összeütközést azonban már nem lehetett elkerülni. Az autóbussz 55 méter hosszú féknyomokat hagyott az úton és a karambol után még 15 méterrel ártotta a Citroent.

Reggel 7 óra körül a főváros bejáratánál a vámoshatóság egy autója elütötte Leon Ben Talilla öt éves kislányt. A gyereket súlyos sérülésekkel a Hadassza kórházba szállították. Délután 3 óra 15 perckor ugyan ott egy magánautó, melyet Jozsef Boarzon 21 éves jeruzsálemi lakos vezetett,

elütötte Gavriel Kohén öt éves kislányt, akit könnyebb sebesülésekkel szintén a Hadassza kórházba szállítottak.

A negyedik közlekedési baleset délbén fél 12-kor a jeruzsálemi Gáza-úton történt. A 37 éves Abraham Lévi által vezetett magánautó összeütközött egy jeeppel, melynek kormányát mögött Eli Zohar ült. Zohar, valamint a jeep másik utasa, akit ugyancsak Abraham Lévinek hívnak, könnyebben megsérültek és elsősegélynyújtás után hazazagadták őket. (k. j.)

MODIBO KEITA KAPTA MEG A LENIN BÉKEDIJÁT

Moszkva, (UPI, IFP). — Modibo Keita, az afrikai Málí elnöke, Manolisz Glezozz görög újságíró, Georgij Trajkov bolgár helyettes miniszterelnök és Oscar Niemeyer braziliai építész-mérnök és politikus, az idei Lenin békedíj nyertesei.

A szovjet fővárosban tegnap hozták nyilvánosságra a díjkiosztó bizottság határozatát az 1963-as évről. Ebből kiderül, hogy Modibo Keitát következtes békepolitikája és Afrikának atomfegyverektől való mentesítésére irányuló erőfeszítései miatt tüntették ki a Lenin díjjal. Manolisz

Glezozz a náci korszak alatt a görög földalatti mozgalom egyik legendás harcosa volt és ő volt az, aki letépte az Acropolis teteféről a horogkeresztes zászlót. Kommunista tevékenysége miatt a háború után börtönbe került, de 15 éves büntetés után a közműveltség szabadlábára helyezték.

Oscar Niemeyer nevéhez fűződik Brazília új fővárosának, Brasilia építészeti terveinek a kidolgozása. Ez az építész egyébként részt vett az UNO new-yorki palotájának a tervezésében és élénk politikai tevékenységet is fejt ki.

A szakmai átképzés fejlesztésével kiküszöbölik Natanján a munkanélküliséget

Eddig már több esti tanfolyamot kezdtek el új olék részére

Natanja (Az Uj Kelet tudósítójától). Az utóbbi évek során állandóan növekvő lakosságának Natanján bizonyos mértékű munkanélküliség észlelhető. Különösen érezhető ez a már Ránát Nordau nevet viselő Dijur Leole peremvárosban, Ejn Hátchéletben és a Dora síkúnygyedben. Ugyanakkor azonban — mint az ország többi helyén is — szakmunkásokban határozott ke reslet mutatkozik.

Az illetékes szervekkel karöltve igyekezünk ezt a jelenséget megszüntetni, — jelentette ki Eljáhú Lichtenberg, a helyi munkástanács szakmai továbbképző osztályának magyarajki vezetője.

A munkástanács kezdeményezésére eddig továbbképző kurzusokat nyitottak az építőmunkások részére (tervezőtanfolyamok), pincérek és szakácsok, villany- és autogénhegesztők számára. Ezeket a tanfolyamokat, amelyek kizárólag estiek, az új olék közül igen kevesen vettek részt, — leg- többben a héber nyelvtudás hiánya miatt.

Most a munkástanács a munkáügyi minisztérium bejegyzésével, szakmai átképző tanfolyamokat kíván indítani, különös tekintettel az új oléokra. Lichtenberg hangsúlyozta, hogy a tanfolyamok alkalmasak adnak a foglalkozás nélküli, vagy az eredeti foglalkozásukban való elhelyezkedésre nem számítható új oléknak, hogy rövid időn belül szakmát sajátítsanak el és így beilleszkedhessenek az ország gazdasági életébe.

Egyelőre épület- és bútorszerelő, lakatos, villany-szerelő és hegesztő-tanfolyamokat indítanak. Amennyiben kellő számú jelentkező akad más szakmák részére is létesítenek tanfolyamokat. A tanfolyamokat az ORT szakiskola helyiségeiben tartják meg és a tanterv is legnagyobb részben az ORT szakoktatási közlő kerülnék ki.

A szakmai átképző tan-

folyamok egyik legfőbb nehézségét a nyelvi nehézségek leküzdése képezi. Ezt úgy egyezkednek kiküszöbölni, hogy lehetőleg nyelv-csoportok szerint osztják be a jelentkezőket és ennek megfelelően — a lehető séghez képest, — választják meg a szakokatól is.

A szaktanfolyamokon részt vevők tandíjra fizetnek, de mivel új olékról van szó, ezt részint a Szochnut, a Híztaadnut segélypénztára,

ka Misán, valamint a munkáügyi minisztérium viseli tandíjmentesség, vagy tandíjcsökkentés formájában.

Külön gondot képez a munkástanács számára az olyan idősebb új olék problémája, akik már nem tudják eredményesen elsajátítani a fenti szakmák egyikét sem, de még nem nyugdíjogosultak. Ezeknek a kérdésüket háziipari elfoglaltság kiépítésével gondolják megoldani.

Jigál Alon megkoszorúzta az Akkón kivégzett Grüner Béla sírját

A Függetlenségi Nap talán legnagyobb csodája minden valószínűség szerint Cfáton történt. A 15 éves állam fennállása óta első ízben történt, hogy egy miniszter fejet hajtson az annakidején kivégzett Ecel-szabadságharcosok sírjánál. Azután, hogy a cfáti temető katonai parcellájában a város védelmében elesett hősök emlékműve előtt végetért a hivatalos ünnepelés, a kormány képviselő Jigál Alon tábornok mun-

kaügyi miniszter Avraham Hákohén polgármesterrel és egy őrnagy rangban lévő tábort rabival, valamint a katonai kántorral az akkói várbörtönben 1947-ben kivégzett, majd utána Cfáton eltemetett két szabadságharcos sírjához ment, ahol Grüner Dov-Béla sírját megkoszorúzva tisztelt meg a hősök emléke előtt, miközben a katonai kántor 15 év után első ízben énekelte sírjaiknál az El Málé Ráchámim gyászmát... g. e.

Indonézia átvette az uralmat a volt holland Uj Guinea fölött

Kotabaru (Hollandia). — (UPI, Reuter). — Indonézia átvette az uralmat az egykori Holland Nyugat-Uj Guinea fölött, amelyet az utóbbi hét hónapban átmenetileg az UNO képviselői kormányozott. Indonézia és Hollandia közel 18 éven keresztül folytattak elkeseredett harcot ezért a területért és Indonézia guericulacspapatokat vetett be, hogy érvényesítse területi aspirációit erre az övezetre, melynek lakossága főként pápuákból került ki. Az elmúlt évben az amerikai kormány közvetítésével egyezmény jött létre Hollandia és Indonézia között, amely gyakorlatilag Hollandia kaptulajoncáljával és dr. Szukarno indonéz elnök ösz-

tésével fejeződött be. Az egyezmény értelmében május elsejétől Indonézia vette át az egykori Nyugat-Uj Guinea fölötti uralmat. Az indonézok a hatalomátvételtől kezdődően Kotabaru nevet adták a fővárosnak, amelyet azelőtt Hollandia néven ismert a világ. Szukarno államelnök tegnap kijelentette, hogy Indonézia a leghevesebben ellenzi a Malaysia-federáció létrehozását, mert az tulajdonképpen a gyarmati uralom új formája lenne. Mint ismert, az angol kormány hozzájárulásával és segítségével rövidesen megszületik ez a federáció, amelyben Malaja, Szingapur és a tőlük a tenger által elválasztott Észak-Borneo ves-

Lefagyott a narancs Floridában

Miami, (Reuter). — Az idei fagy 14 millió narancsfa termését tette tönkre, — közölte tegnap a floridai narancstermelők szövetsége. Legalább hat évre van szükség, amíg a fákat kicserélik. A közlemény azt jósolja, hogy a jövő évben a termés egyharmaddal lesz kisebb, mint az idén volt.

Két évre ítelték a szíriai átszivárgót

A haifai törvényszék két évi elzárásra ítélte tönklak Naif Turkman 30 éves beszivárgót. Turkman a szíriai határ közelében, Notérra falu mellett fogták el. A beszivárgó beismerte, hogy másodszor jár Izraelben. Első átszivárgása után is elfogták és akkor azt mondta, hogy emberölés miatt szökött át a határon. Annakidején négyhavai fogházra ítelték. Most azzal védekezett, hogy miután visszatoloncolták Szíriába, 15 évi börtönbüntetést kapott a gyilkosságért, de a legutóbbi forradalom nyomán életbelépetett közkegyelem nyomán szabadlábára került. Azt is mesélte még a bíróságon, hogy azért jött vissza, mert meg akarta kapni a tibériasi rendőrség által elvett személyazonossági igazolványát.

Izrael megkezdte első állami kölcsönének visszafizetését

New York, (STA). — Az izraeli kormány tegnap megkezdte a 12 évvel ezelőtt Amerikában terjesztett első kötvények beváltását. A kormány 1951-ben bocsátotta ki ezeket az első kötvényeket 24 és fél millió dollár értékben és most minden dollár kölcsönért másfél dollárt fizet vissza. Amikor Abraham Harman, Izrael washingtoni nagykövete átnyújtotta a csekkeket az első három kötvényvásárlóknak, „Izrael szempontjából történelmi jelentőségű időpontnak” nevezte az aktust.

Dr. Josef Schwarz, a kötvényterjesztő akció helyettes elnöke közölte, hogy az izraeli kormány már átutalt az egyik manhattani banknak 4,2 millió dollárt, hogy abból kifizessék a májusban esedékes kötvényeket és kamataikat, ezután pedig havonta hasonló összegeket fog átutalni.

Az idén 75 millió dollár értékű kötvényt szándékozik eladni a kölcsönkötvény akció és a jelek szerint a kötvények terjesztése teljes sikerrel fog járn.

Jevtusenko tovább ír

Moszkva (IFP). — Jevgenij Jevtusenko és Vaszilij Akszonov még mindig szerkesztőség tagjai a „Junoszt” című irodalmi lapnak. Nevük megjelenik a lap áprilisi számának a címlapján szerkesztői minőségben. Jevtusenkot két évvel ezelőtt is támadás érte, amikor Szergej Pavlov, a Komszomol főtábornak azzal vádolta, hogy hallgatásba burkolózott és nem vádalkozott az ellene emelt vádakra. Ezzel kapcsolatban Pavlov emlegette Akszonov nevét is. Utóbbi néhány-szor felszólították, hogy gyakoroljon önkritikát az egyik munkája miatt, amelyet a Novij Mir irodalmi folyóirat közlött „Marokói narancsok” címen.

Jevtusenko pedig csak azt ismerte be, hogy könyvnyelviséget követelt el, amikor önéletrajzát előzetesen otthoni cenzura nélkül átengedte egy francia hetilapnak.

Délamerika atommentes övezet akar lenni

New York, (UPI, IFP). — Öt délamerikai állam egyezményt kötött, amelynek célja, hogy atomfegyverektől mentes övezetnek nyilvánítsák az egész délamerikai kontinentet. Az erre vonatkozó javaslatot, amelyet Mexikó, Brazília, Bolívia, Chile és Ecuador elnökei írtak alá, tegnap eljuttatták az UNO központjához. Az öthatalmi nyilatkozatot a chilei nagykövetség át U Tant főtábornoknak.

A kezdeményező államok a genfi leszerelési konferenciához is továbbítják deklarációjukat, amely nézetük szerint kedvező lélektani hatással lesz a világ más övezeteire is.

Rejtélyes körülmények között elsüllyedt egy kínai hajó

A japánok által megmentett személyzet szerint a 9482 tonnás tehergőzöt megtorpedózták

Tokio (Reuter). A 9482 tonnás Juan Gin nevű kínai teherhajó rejtélyes körülmények között elsüllyedt egy japán parti hajó felvetése 59 tagú személyzetét. A kínai tengerészek között a hajó kapitánya is azt állítja, hogy a hajót három torpedóval súlyesztették el. Japán politikai körökben közlik, hogy ezt az állítást semmiféle hiteles adat nem támasztja alá. A japán tengerbiztonsági hatóság közlése szerint sem japán, sem amerikai hadihajók nem voltak a közelben, amikor a szerencsétlenség bekövetkezett. A hatóság emberei azt hiszik, hogy a hajó zátonyra futott, míg az amerikai flotta washingtoni parancsnokságában azt a véleményt nyilvánították, hogy talán egy tengeri aknába ütközött, amely még a koreai háború idejéből maradt ott.

Az elsüllyedt kínai tehergőz nem messze haladt Dél-Korea partjaitól és Mogi japán kikötőbe igyekezett kukoricával és más áruval. Ez volt az első nagy

Árád első házai

Az Árád övezetben tegnap letették az első 400 állandó jellegű lakás alapkövét. Ebből az alkalomból Jozsef Almogi szikunépitési miniszter közölte, hogy Árád városának a következő 3-4 éven belül 10.000 lakosa lesz, de a modern városfejlesztési tervek 50 ezer lakosra vonatkoznak. Árádban jelenleg 125 azbesztlakás van és további 40 azbesztlakás építése van folyamatban.

Árád városának hat negyede lesz a villanegyeden kívül, továbbá kereskedelmi központja és külön rész a szállodák, valamint az iparvállalatok számára, amelyek építését a közeljövőben megkezdik. Árád első lakosai önkéntesek lesznek, de később időpontban, amikor a város már megalapozódott, olésoportokat is fognak hozni Árádra, ahol eddig csak öt olécsalád telepedett le önkéntesen. Az új város gazdasági fontossága emelkedni fog, ha befejezik a Tel-Sokétén keresztlé vezető új műutat, amely 140 kilométerre rövidíti le Beér-Séva megkezdésével Tel-Aviv és Árád közötti távolságot.

Laosban szüntelenül folynak a harcok, mialatt a Patet Lao parancsnokságának székhelyén folynak a tárgyalások a kommuniszták és a semlegesek között a fegyverszünet visszaállításáról.

Mindenféle kávéba VALÓDI IMPORT **FRANCK**

16 Uj Kelet 1963 V 3

Izráelt vádolja támadási szándékokkal Egyiptom, Irák és Sziria válaszigjegyzéke

Ben Gurion könyvére hivatkoznak a Biztonsági Tanácshoz intézett jegyzékükben — A készülő federáció katonai küldöttségei egy hét múlva találkoznak Kairóban

New-York (UPI). Egyiptom, Irák és Sziria tegnap a Biztonsági Tanácshoz eljuttatott jegyzékben vádolták Izráelt hétfői panaszára, amelyben arra hívta fel a figyelmet, hogy az április 17-én Egyiptom, Sziria és Irák között Kairóban aláírt egyezmény Izráel-ellenes fenyegetést tartalmaz.

A három arab ország válaszigjegyzéke azzal vádolja Izráelt, hogy támadást készít elő az arab államok ellen. Felhívják a figyelmet arra, hogy a Biztonsági Tanács már ötször elítélte Izráelt ilyen támadásokért.

Izráelnek az a szokása, hogy másokat vádoljon provokációkkal és az UNO alapokmányának megsértésével, holott nincs az UNO-nak még egy olyan tagállama, mely annyi agressziót, határsértést és törvénytelenséget követett volna el, mint Izráel. Ha áttekintik az izráeli agresszió történetét, fel kell vetni a kérdést, hogy nem a mi népeinknek kell-e védelmet kérni a cionista vesztéllyel szemben, amelynek terjeszkedési terve közismertek. „Izráel újjászülése és hivatása” című könyvében Ben Gurion azt írja, hogy a zsidó állam Izráel országának csak egy kis részében létesült. Világos tehát, hogy Izráel feltehetően katonai támadást készít elő az arab államok ellen. Az izráeli hivatalos körök és cionista vezetők nem egyszer hangoztatják, hogy meg fogják szállni Jordániát — mondja az arab válság.

Az izráeli UNO-delegáció ellennyilatkozatot adott ki, amely megállapítja, hogy az arab jegyzékben nem az az érdekes, amit mond, hanem az, amit nem mond el. Az izráeli panasz arra hívta fel a figyelmet, hogy az 1963 április 17-én Kairóban aláírt „három egyezmény céljait tüzi ki „Palesztina felszabadítását”. Sokkal helyesebb lenne, ha a vádalkodások helyett az arab válság egyszerűen kijelentné, hogy az egyesült három

arab ország nem akarja megtámadni Izráelt.

Kairo (Reuter). Egyiptom, Sziria és Irák katonai küldöttségei egy hét múlva találkoznak Kairóban, hogy megkezdjék „az Egyesült Arab Köztársaság három tartományára” közös katonai parancsnokságának felállítását, — közli a félhivatalos El Ahram. Egyiptom bagdadi nagykövetének nyilatkozata alapján. A lap szerint rövidesen összeülnek azok a bizottságok is, amelyek az arab federáció közös külpolitikájáról fognak tárgyalni.

Teherán, (Reuter). — Lord Home angol külügyminiszter tegnap Karacsiból a perzsa fővárosba érkezett egy nap hivatalos látogatásra. Az angol politikus Karacsiban résztvevő a Központi Szövetség miniszteri konferenciáján, amely többek között az arab állam-szövetségről is tárgyal.

Tegnap este Home lord vacsorára volt hivatalos a sahnál és nyilatkozott a perzsa televíziónak. Teheránból való elutazása előtt sajtótájékoztatón kijelentette, hogy Anglia szívesen veszi a hármashar arab federáció létrejöttét, ha az a Közelkelet megerősítését szolgálja. De ha a federáció a szomszédállamok ellen irányul, az nem fog az angol kormány helyeslésével találkozni.

Támadják Kennedy közelkeleti politikáját

(Folytatás az 1-ső oldalról.) kongresszus két házában, hogy megbuktassa Seymour Halpern képviselőnek a kül földi segély-tervezetbe benyújtott javaslatát, amely az Egyiptomnak nyújtott segély megszüntetését követeli, mert támadó jellegű rakétákat tárol és folytatja a fegyverbeszerzést a Szovjetunióval. A külügyminisztérium azért küzd Halpern javaslatát ellen, mert véleménye szerint az ártana Amerika és Nasszer bonyolult kapcsolatainak.

Mértékadó amerikai körök szerint a külügyminisztériumnak az a véleménye, hogy Izráel biztonságának hasznos lenne, ha az Egyesült Államok megjavítja kapcsolatait az arab országokkal, mert az erősíti az amerikai befolyást Kairóban.

„KENNEDY HEGEDÜL, MÍG A KÖZELKELET LÁNGRA GYUL”

New-York (Reuter). A New-York Herald Tribune „Kennedy hegedül, míg a Közelkelet lángragyul” cí-

mű vezércikkben támadja az elnököt és tanácsadóit, akik úgy látszik azt hiszik, hogy felduzzasztott segélyek révén rá tudják venni Nasszert az Izráellel való konfliktusának békés rendezésére. Ezzel a segéllyel addig fogják hízalni Nasszer katonai és gazdasági potenciálját, amíg elég erős lesz, hogy az izráeli problémát fegyverrel oldja meg. Ha ez bekövetkezik, nekünk is részünk lesz a felelősségben” — írja a New-York Herald Tribune.

A New-York Mirror az Egyiptomnak nyújtott segély megszüntetését követeli. A lap szerint „örültség támogatni olyan veszedelmes elemeket, akik nyíltan hirdetik, hogy meg akarják támadni barátunkat, Izráelt.”

LONDONI AGGODALMAK

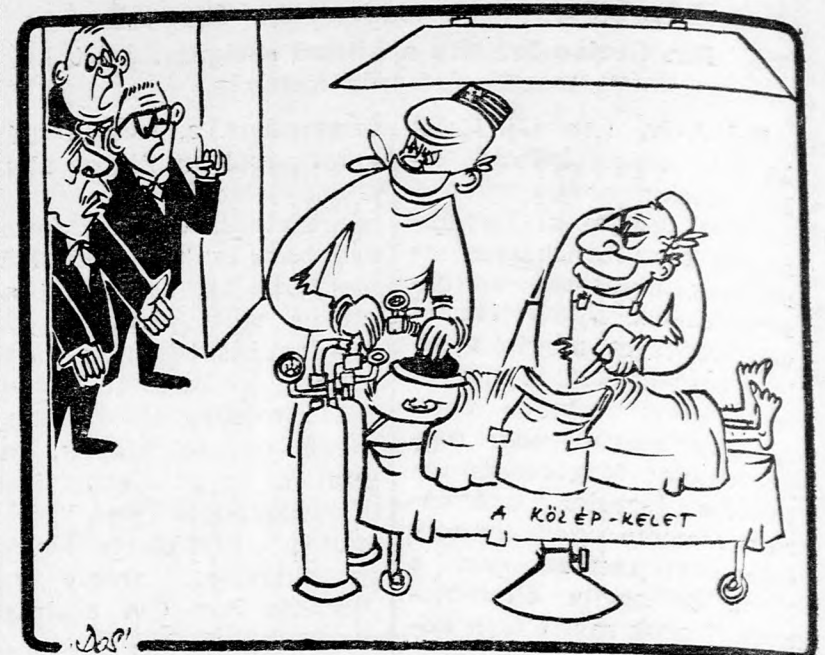
London (STA). Londoni megfigyelők felvetik azt a kérdést, hogy az amerikai külügyminisztérium nem nevel-e akaratlanul is újabb Castrot, amikor Nasszert támogatja. Közelkeleti szak-

értők szerint Moszkva még mindig bizik benne, hogy megvetheti a lábát a Közelkeletben, bár Nasszer most nem engedelmeskedik Chruscsevnek úgy, mint azelőtt. Mindemellett a megfigyelők teljesen elvetik azt a feltevést, hogy Nasszer sorompót képezhet a kommunizmus közelkeleti terjedésének megfékezésére.

Az Egyesült Államok felől a közelkeleti fejleményekért, ha folytatja Nasszer támogatását. A fejlemények pedig a jelenlegi jordániai és szauidai rendszerek bukása, az angoloknak Adenből való kiűzése is lehet, sőt Perzsiáé és Abesszinia jelenlegi kormányrendszerének fennmaradását befolyásolhatják. Angol szakértők fenntartják azt a véleményüket, hogy alapvető változás esetén Izráel kénytelen lesz fegyveresen beavatkozni önvédelmének érdekében s figyelmeztetik az Egyesült Államokat, hogy ismerje fel ezeket a tényeket, mielőtt még nem lesz késő. Az Egyesült Államok akkor cselekedne helyesen, ha nyugatbarát államokat támogat, semmint Nasszert, aki máris megkezdte új tárgyalásait Nikita Chruscsevvel, akihez legfontosabb tanácsadóit küldi el.

A holland felsőház 49 szóval 2 ellenében jóváhagyta az alsóházban már elfogadott törvényt, amely lehetővé teszi, hogy a NATO-hoz tartozó német csapatok hadgyakorlatot tartsanak holland területen.

NEM LEHET DOLGOZNI, HA ALLANDÓAN ZAVARNAK ! . . .

Amerikai körök tiltakoznak Kennedy közelkeleti politikája ellen. (A sajtóból.)

Bonyodalmak a beér-sévai munkahivatal új vezetőjének kinevezése körül

Az üzemi bizottság óvást emelt Ábrahám Aronson ellen

A munkaügyi miniszter Ábrahám Aronsonot nevezte ki ideiglenesen a beér-sévai állami munkahivatalok vezetőjévé S. Giladi helyébe, aki lemondott. Aronson a múltban már a beér-sévai munkahivatal igazgatója volt és legutóbb a Dán körzetbeli állami munkaközvetítő igazgatójaként működött, néhány hónappal ezelőtt megvesztegetési botrány központjában szerepelt, a rendőrségi vizsgálat azonban ez ideig nem hozott fel ellene terhelő adatokat. A beér-sévai munkaközvetítő hivatali üzemi bizottsága

óvást emelt Aronson kinevezése ellen, arra való hivatkozással, hogy ez a beosztás a hivatal egyik régi alkalmazotjának jár.

A kinevezéssel kapcsolatosan kiadott hivatalos nyilatkozat rámutat arra, hogy Aronson kinevezése csak ideiglenes és ehhez joga volt a miniszternek. A hivatalvezető állásra egyébként versenypályázatot fognak hirdetni, amelyre a beér-sévai jelöltek közül bárki benyújthatja ajánlatát, tehát nincs helye az üzemi bizottság óvásának.

A kormány el akarja kerülni a drágasági pótlék emelését

Szakszervezeti körök a legélesebben ellenzik az átmeneti mesterséges árleszorításokkal való manipulációkat

Tel-Aviv, (Az Uj Kelet tudósítójától.) A Híszadort és a pénzügyminisztérium között intenzív tárgyalások folynak a júliusban esedékes új drágasági pótlék ügyében. A kormány részéről erőfeszítések történnek annak érdekében, hogy ne kelljen júliusban felemelni a drágasági pótlékot és ennek elérése céljából a kormány hajlandó bizonyos árucikkeket újra szubvencionálni, hogy így lenyomják a drágasági mutatószámot. Szakszervezeti körök élesen ellenzik az index-szel való „manipulációt” és ragaszkodnak ah-

hoz, hogy amennyiben bizonyos cikkeket olcsóbbá akarnak tenni, úgy azt leg alább három hónappal a kritikus dátum előtt tegyék és az index számolása után is három hónapon keresztül tartásuk meg a lezállított árszintet.

Mindemellett az állami statisztikai hivatal nem kíván meggyőződéssel, hogy a jelenlegi áralkulással mellett, a kormány beavatkozása nélkül is sor kerül a drágasági pótlék felemelésére. Bizonyosat erre vonatkozóan csak két hét ten belül fognak tudni.

A 364883 számú sorsjegy nyerte a 45.000 fontot

A 479540 számú sorsjegy húszszer, a 253966 számú sorsjegyet tízszer fonttal húzták ki

A Mifal Hápajisz csütörtöki húzásán a 364883 számú sorsjegy 45.000 fontot nyert. A 479540 számú sorsjegy 20 ezer fontot, a 253966 számú sorsjegy 10.000 fontot nyert, míg a 037282 196097 091966 és 441034 számú sorsjegyeket egyenként 5000 fonttal húzták ki.

Ezer fontot nyertek: 060304 497809 133064 293188 039977 442930 449079 223603 130703 113929 403135 255860 306644 470741 291953

500 fontot nyertek: 114285 047271 286738 438216 496620 021950 497886 015044 290164 109447 234152 102876 439965 193621 309179 343419 252696 022276 412819 087545

200 fontot nyertek: 203318 102196 022456 193430 410985 078439 028966 350161 158516 236574 328009 103171 113182 110175 091691 356472 279071 238420 474438 225417

105414 030524 202464 272067 335316 195847 105941 448358 139710 347055 498202 210845 393079 091988 294667 259123 047008 294402 216604 227160 552291 468639 013380 391621 450305 112887 250221 214187 349260 070211

A 1579 3235 0325 4043 2394 és 0640 végződésű sorsjegyek 100—100 fontot nyertek. 40 fontot nyertek a következő végződésű összes sorsjegyek: 4267 9094 8485 0394 7481 2782 8946 2499 7457 8934 2147 7247 7024 6524 3165 2336 3440 0952 2932 8103 9663 5179 2591 0607 2375 1691 6428 2898 9192 6155

Az 1 és 5 végződésű sorsjegyek visszanyerték a három fontot.

● A New York Times szerint „állhatatos hírek” keringenek arról, hogy a San Domingoval támadt viaszállal kapcsolatban Haiti elnökének ellenfelei között vérfürdő rendeztek, amelyek során 60 politikai elíteltet agyonlőttek.

AMCOR frigidairek

AZONNALI SZALLITÁS 12 HAVI RÉSZLETRE
★ MOSÓGÉPEK
★ LEGHÜTŐKÉSZÜLEKEK
★ AMCOR MIXEREK
RADIO • TRANZISZTOROK • GRAMOFONOK
AZ ÖSSZES GYARTMÁNYOK NAGYBANI ÁRON
RADIO „HAR SINAI” Ltd.
TEL-AVIV, NACHLAT BENJAMIN 53, tel. 63246

שולם
147
תל-אביב-יפו
P. P. TEL-AVIV
JAFFO 147

Tel-Aviv, 19
(שולם)
בשפה העברית
מרטון
111
רח' הנגב 11
XLIV. EVFOLY
Főszerkesztő:
Félelős szerk:
Kiadó: Mizrachi
Hézag
Telefon:
Kiadóhivatal.

A B
a S
Tisztogatás

Beirut, (I
súlyos válság
szüntek tek
Nasszer híve
elhagyta a k
ták a két
lemondott a
állítóg a L
elnöke elleni
totta ki. Hir
kolmi főnöké

Amint a
hangsúlyozza,
párt egyedül
riai kormány
tudósítja a sz
Bitár minisz
tászi tábor
tettek, hogy
zanak egy
nai puccsot.

A tisztikar
48 óra al
Nasszer-ba
volítottak
A tulajdon
mat kezében
mi tanács tag
zárták Rasid
nokot, a cs
rancsnokát é
Szufi táborn
ben hadüg
volt. A korm
tagjai között
Kaszem hely
elnök, Nassz
masa, aki ve
járszott a ka
tárgyalásokb

Ujra lez

49 utas
Sao Paulo,
A braziliai
amely Rio G
volt Rio de
videl Sao
felszállása
és 49 utasa
tette. A gép
te a repülő
egyik motor
csöve el van
ért visszatar
hogy a piló
tulkorán szá
a gép belez

A MÁPÁJ

VALÉ
A többi h
A Mápáj biz
központi bizo
tartott ülésé
zot, hogy e
nem tartják
tadruai vál
titkárság me
tadruat végr
ságában lev
gyenek lépés
zat végreh
ugyanakkor
őket arra, h
lyamán hatá
Hisztaadru-vá
jét.

Reuven Bá
kár, aki a
nyújtotta,
hogy a hiszt
bályok érte
és évbén kell
ni a választ
célszerű is
volna számos
ok, amely sz
szí a választ
tását. A Máj
hogy a hiszt
tási harcok